

új magyar szó

20 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
69. (1389.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

	1 euró	4,1089 ▲
	1 amerikai dollár	2,8784 ▲
	100 magyar forint	1,5529 ▼

Aktuális

2

**Sorra elhagyják
Kadhafit a miniszterei**

Az amerikai külügyminiszter elutasította Kadhafinak Obamához intézett tűzszüneti kérelmét, és felszólította, hogy hirdessen tűzszünetet és vonuljon emigrációba. Közben Máltára szökött az egykori líbiai energiaügyi miniszter, Omar Fathi bin Satván.

Aktuális

3

Nyílt év a Majális utcában

Átláthatóbbá szeretné tenni a nyilvánosság számára az RMDSZ főtitkárságán zajló tevékenységet Kovács Péter. A főtitkár mandátuma egyik első intézkedéseként tegnaptól nyílt évet hirdetett a kolozsvári Majális utcai intézményben.

Kultúra

6

Logóvita Kolozsváron

Bemutatták tegnap az idén első alkalommal meghirdetett Kolozsvár Napok logóját. A kedélyeket borzolja, hogy a kincses város önkormányzata által szervezett rendezvényország logója kísértetiesen hasonlít a tavaly debütáló Kolozsvári Magyar Napok vizuális megjelenítésére.

Vezércikk

3

Két rossz hír

Az első rossz hír az, hogy a kormányfő populista politikussá változott. Emil Boc ugyanis eddig nem a populista ígéreteiről volt híres, ellenkezőleg. Az ország 89-es fordulat utáni történelmében a második Boc-kabinet mert csak hozzányúlni a nagy ellátói rendszerekhez és átszabni az államháztartást jelentősen leterhelő

Cseke Péter Tamás közszférát. ▶

Nő az analfabetizmus

*Egyre többen maradnak munka és megélhetés nélkül az írástudatlanok közül***Ördögi körben az analfabéták. A munkanélküliek számára szervezett tovább- és átképzők elvégzéséhez is tudni kell írni és olvasni**

Fotó: archiv

A munkanélküliek jelentős része azért nem talál munkát, mert sem írni, sem olvasni nem tud. A hivatalos statisztikák szerint az ország lakosságának három százaléka analfabéta, a megyei munkaügyi hivatalok tapasztalatai szerint viszont a munkakeresők jelentős része, akár húsz százaléka is ezzel a problémával küzd: egyre többen vannak, akik még a nevüket sem tudják leírni. Egyelőre nincs intézményes megoldás, mert a munkanélküliek számára szervezett tovább- és átképzők elvégzéséhez is tudni kell írni és olvasni. **7. oldal ▶**

Regisztrációs adó – jogi gubancok

S. M. L.

▶ Elemzi a román környezetvédelmi tárca az EU Bírósága által a romániai környezetszennyezési adóval kapcsolatosan hozott ítélet nyomán kialakult helyzetet – tudtuk meg tegnap Borbély László minisztertől. Az európai bíróság tegnap nyilvánosságra hozott ítélete szerint ellentétes az európai uniós joggal az a környezet-szennyezési adó, amellyel Romániában terhelik a gépjárműveket első nyilvántartásba vételkor. Ez a szabályozás ugyanis visszatarthatja a vásárlókat a más tagállamokban vásárolt használt járművek behozatalától és romániai forgalomba helyezésétől – vélte a testület. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Japánban újra rengett a föld

▶ Újabb, 7,4-es erősségű földrengés rázta meg Japánt tegnap. A hatóságok szökőárriadót hirdettek, de a fukusimai atom-

erőműben nem keletkezett további kár. Ez volt a legerősebb utóreggés a március 11-i természeti csapás óta. **2. oldal ▶**

Japán észak-keleti részének lakói ismét az utcán töltötték az éjszakát

Légi Schengen?

ÚMSZ

▶ „Párizsi látogatásom a bizonyítéka annak, hogy a Schengen-övezethez való csatlakozás körüli nézeteltérés nem fagyasztotta be a román-francia kétoldalú kapcsolatokat” – vont optimista mérleget kétnapos útjáról Teodor Baconschi külügyminiszter. Vendéglátója, Alain Juppé francia kül- és Európaügyi tárcavezető hasonlóképpen fogalmazott, szerinte sem lehet a kétoldalú kapcsolatokat a schengeni bővítés körüli nézeteltérésre redukálni.

3. oldal ▶

Mai mellékletünk:
úmsz **színekép**

Röviden

Băsescu–Orbán kontra RMDSZ?

„Traian Băsescu román államfő és Orbán Viktor magyar miniszterelnök megállapodott a romániai magyarság megosztásáról és az RMDSZ kiejtéséről a parlamentből” – jelentette ki tegnapi sajtótájékoztatóján Titus Corlăţean, a Szociáldemokrata Párt (PSD) alelnöke, a szenátus külügyi bizottságának elnöke. A politikus szerint a Fidesz egy újabb magyar párt megalapítását finanszírozza, hogy ezáltal megossza a romániai magyarság szavazatait, és ennek nyomán egyetlen magyar alakulat se jusson be a román törvényhozásba.

Meghalt Victor Surdu

Hasnyálmirigyrákban hunyt el tegnap a fővárosi Pantilimon kórházban Victor Surdu szociáldemokrata képviselő. A 64 éves Neamţ megyei ellenzéki honatyánál egy évvel ezelőtt fedezték fel a halálos betegséget, Olaszországban műtéten esett át, de a kórt nem tudták visszaszorítani. Az agrár-mérnöki végzettségű politikus ismertsége 1999-ben nagyot ugrott, amikor feleségül vette Angela Similea román énekesnőt.

Moldován József Dániában

A közigazgatás gyorsabbá, hatékonyabbá tétele, költségeinek csökkentése minden állampolgár közös érdeke – ennek a folyamatnak az elősegítésére az Európai Unió az elektronikus kormányzati rendszerek kiépítésére ösztönzi az államokat. A dán kormány által Aarhusban megszervezett, ma befejeződő háromnapos e-kormányzati konferencián Romániát Moldován József, a Távközlési és Információs Társadalom Minisztériumának államtitkára képviseli.

Assange újabb reménye

Elfogadta Julian Assange (*képünkön*) fellebbezését Howard Riddle brit kerületi bíró, és a svédországi kiadatásról szóló másodfokú tárgyalást július 12-re tűzte ki. A *WikiLeaks* alapítója jelenleg óvadék ellené-

ben szabadlábban tartózkodik, de nem hagyhatja el Nagy-Britanniát. Amennyiben kiadnák Svédországnak, akkor az a veszély fenyegetné, hogy tovább szállítják az Egyesült Államokba, itt pedig akár halálos ítélet is várhat rá.

Kikötött a Jurij Gagarin

Sikeresen kikötött automatikus üzemmódban tegnap hajnalban a Nemzetközi Űrállomáson a Jurij Gagarin nevét viselő Szojuz TMA-21 űrhajó. Az űrhajó kedd hajnalban indult Bajkonurból.

Palesztin asszonyok őrizetben

Száznál több nőt vettek őrizetbe izraeli katonák a tegnapi virradó éjjel egy palesztin településen a ciszjordániai Nablusz városa közelében annak a nyomozásnak a keretében, amely egy zsidó telepescsalád tagjainak meggyilkolása ügyében indult. Ugyancsak tegnap két embert megsebesített egy Izrael déli részén becsapódott lövedék, feltehetően a Gázai övezetből lőtték ki.

Holttestekre bukkantak Mexikóban

Ötvenkilenc holttestre bukkantak több veremben egy birtokon az észak-mexikói Tamaulipas szövetségi államban. A vermek közel vannak ahhoz a helyhez, ahol egy drokartell emberei tavaly nyáron lemészároltak 72 dél-amerikai átutazót.

Elhagyják Kadhafit

„Sarkozy, megölted a bátyámat” – olvasható az egyik, a Kadhafi támogatók által felmutatott transzparenson

Gy. Z.

► Hillary Clinton amerikai külügyminiszter elutasította Moammer el-Kadhafinak a Barack Obama elnökhöz szerdán intézett tűzszüneti kérelmét, és felszólította a líbiai vezetőt, hogy vonja vissza csapatait, valamint vonuljon emigrációba. A líbiai vezető a világbéke szolgálatára, az amerikai és a líbiai nép barátságára, a terrorizmus elleni gazdasági és biztonsági együttműködésre kérte Obamát, és arra, hogy „örökre tartsa távol a NATO-t a líbiai ügytől”. Az önmagát „a forradalom vezetőjének” tituláló líbiai diktátor reményét fejezte ki, hogy az amerikai elnöknek 2012-ben sikerül majd újraválasztatnia magát, és hangoztatta, hogy nem táplál ellenérzéseket vele szemben. Washingtonban egyébként nyilvánosságra került, hogy Curt Weldon volt republikánus képviselő, aki koráb-

ban már többször szerzett kínos perceket az amerikai diplomáciának önféjű külpolitikai kezdeményezéseivel, jelenleg Tripoliban tárgyal, és megpróbálja rávenni Kadhafit a távozásra.

Az ENSZ azzal a kéréssel fordult Kadhafi Miszrátát ostromló erőihez és a várost védő felkelőkhöz, hogy tartsanak tűzszünetet, amely alatt ki tudnák menekíteni a sebesülteket, illetve a lakosság elhagyhatná a várost. A miszrátai lakosságnak nagy szüksége van élelemre, ivóvízre, orvosságra és egészségügyi felszerelésre – mondta Valerie Amos, az ENSZ főtábornok emberességi ügyekben illetékes helyettese. A világszervezet készen áll az ellátására – tette hozzá.

A Kadhafi ellen harcoló felkelők azt állították, hogy NATO-légicsapás közben „baráti tűzben” sebesült meg legkevesebb öt emberük tegnap Líbia földkö-

zi-tengeri partvidékén Brega kikötővárosnál. Elpanaszolták, hogy az ő állásaikra hullottak bombák, miközben visszavonultak az olajterminálja miatt stratégiai fontosságú kikötővárosból Adzsdábija felé. A felkelők azt mondták, több harckocsijuk megsemmisült a bombázásban. Egy NATO-illetékes Brüsszelben közölte, a katonai szervezettel vizsgálják az ügyet.

A líbiai kormányerők által ostromlott Miszrátából Máltára szökött az egykori líbiai energiaügyi miniszter. A szigetország külügyminisztériumának tájékoztatása szerint Omar Fathi bin Satván egy halászhajón érkezett egy héttel ezelőtt La Vallettába, de ottlétét eddig titokban tartották. A Londonba menekült külügyminiszter után Satván a második magas rangú politikus, aki látványosan hátat fordított Kadhafi rendszerének. ◀

Bunkerben rejtőzik Gbabo

Hírösszefoglaló

► Az Elefántcsontparton állomásozó francia alakulat (Licorne) sikeresen saját támaszpontjára menekítette a japán nagykövetet, de közben tűzharcot kellett vívnia a hatalmához ragaszkodó, leváltott államfő katonáival. Az abidjani Cocody negyedben több külföldi nagyköveti rezidencia található egymás mellett, ám az elnöki rezidencia is itt van, amelyet nehézfegyverekkel védenek a választáson vesztes Laurent Gbagbohoz hű katonák. Gbagbo családjával együtt a rezidencia bunkerében húzza meg magát. Az elnöki komplexumot a

megválasztott és nemzetközileg elismert elnök, Alassane Ouattara egységei napközben sikertelenül ostromolták.

Az Európai Parlament elítélte tegnap elfogadott állásfoglalásában az erőszak eszkalálódását Elefántcsontparton, különösen a nehéztűzesség polgári személyek elleni használatát. Az előző napi vitában az EU kül- és biztonságpolitikai főképviselejtőjének nevében felszólt Németh Zsolt magyar külügyi államtitkár is, aki sajnálatának adott hangot, hogy a hatalomváltáshoz nem volt elég a tavalyi választás eredménye, hanem emberi életeket és szenvedést is követel. ◀

Temető lett a Földközi-tenger

ÚMSZ

► Súlyos szerencsétlenség történt tegnapra virradón Lampedusa szigeténél, miközben megpróbálták egy irányításra képtelen hajóról az Eritreából és Szomáliából származó menekülteket kimenteni. A hatóságok feltevézése szerint a fedélzeten háromszázán tartózkodtak, de csak félszáz embert sikerült biztonságba helyezni.

A viharos szél miatt a keresés jóformán lehetetlen vállalkozásnak bizonyult. A kutter személy-

zete műholdas telefonon kért segítséget a máltai parti őrségtől, miután menet közben kiderült, hogy hajójukat túlterhelték. Az alig tizenhárom méter hosszú hajó a feltételezések szerint léket kapott. A Fortress Europe (Európa Erőd) nevű alapítvány adatai szerint 1998-tól napjainkig több mint tizenötezer bevándorló fulladt a Földközi-tengerbe. A *SkyTg24* olasz hírtélevízió tunéziai tudósítója arról számolt be, hogy a kivándorlók a tunéziai utcákon állnak sorban az emberkereskedők autójánál. ◀

Japánban újra rengett a föld

MTI

► Újabb, 7,4-es erősségű földrengés rázza meg Japán északkeleti részét tegnap, a japán hatóságok szökőárriadót hirdettek, de a fukusimai atomerőműben nem keletkezett további kár. A japán hatóságok szerint a tegnapi rengés központja Mijagi kormányzóság partjai előtt, a tengerfenék alatt negyven kilométerrel volt. A földmozgást a Mijagi kormányzóságtól 400 kilométerrel délre fekvő Tokióban is érezni lehetett: itt hosszú másodperceken át mozgott az épületek. A japán meteorológiai szolgálat szerint egy-két méteres szökőár is lehetséges. Mijagi kormányzóságban felszólították az óceán partján élő lakosokat, hogy húzódnak magasabbra fekvő helyekre. A március 11-i földrengés által kiváltott, tíz méter magas tengeri szökőár ugyanebben a kormányzóságban szinte mindent lerombolt, ami az útjába került. A természeti csapásban 28 ezer ember halt meg vagy tűnt el, a fukusimai atomerőműben pedig súlyos üzemzavarok keletkeztek, amelyek egy részét azóta sem sikerült felszámolni. Az *NHK* japán televízió szerint a tegnapi földmozgás nem rongálta tovább a fukusimai atomerőművet. Az itt dolgozókat elővigyázatosságból mindenestre evakuálták. Ezt megelőzően tegnapra virradóan – miután sikerült megállítani az erősen radioaktív víz tengerbe szivárgását az erőmű második reaktorának kábelalagútjából, ami jelentős eredmény – az üzemeltető szakembereinek egy újabb feladatnak kellett nekilátniuk: nitrogént fecskendeztek az 1. reaktor konténmenttartályába egy esetleges újabb hidrogénrobbanás megelőzésére. ◀

Ráncfelvarrás a Fehér Házon

Előtérben a Fehér Ház Nyugati Szárnya. Truman elnök alapította 1951-ben ÚMSZ

► Munkagépek csúfítják el a Fehér Ház elülső kertjét; Washingtonban éktelen dübörgéssel zajlik a hivataloknak és a sajtókonferenciáknak helyet adó, 1951-ben Truman elnök által alapított Nyugati Szárny (West Wing) átépítése. A hosszú évekig is elhúzódó munkálatok célja a jelenlegi szakaszban a rég elavult földalatti vezetékek és csövek, a fűtő- és légkondicionáló, valamint a tűzvédelmi rendszer cseréje.

A Nyugati Szárnyba tartó újságírók kerülőúton jutnak el a sajtótájékoztatókra, a külföldi vezetők konvojai pedig a legtöbb már nem a főbejáraton hajtanak be. Az építkezés miatt lezár-

ták azt az utat is, amelyet az elnöki rezidenciába tartó virág- és ételszállítók szoktak használni. A most folyó zajos munkálatok csak az első szakaszt jelentik a Fehér Ház teljes felújításának. A négy évig tartó ráncfelvarrás összesen 376 millió dollárjába kerül majd az amerikai adófizetőknek, amelyből 86 milliót a Nyugati Szárnyra áldoznak.

Az építkezést árgus szemekkel figyeli a műemlékvédelmi hatóság. Alkalmaznak egy régészt is, akinek az a feladata, hogy megvizsgáljon mindent, amit a munkagépek kifordítanak a földből. A Nemzeti Parkszolgálat elszállította a Fehér Ház kertjének történelmi fáit, hogy a felfordulás befejeztével az eredeti helyükre ültessék vissza azokat. ◀

Felelősségvállalás – nyolcadszorra

M. Á. Zs.

► Nyolcadik felelősségvállalási procedúráját indítja el az Emil Boc vezette kormány, ugyanis a kabinet tegnapi ülésén arról döntöttek, hogy a tanárok fizetések szabályozó jogszabályt, valamint a társadalmi párbeszéd törvénykönyvét gyorsított eljárással bocsátja a parlament elé. A miniszterelnök szerint a közalkalmazotti fizetések jövőre érik el a tavalyi nyári, 25 százalékos levágások előtti szintet. Korábban Boc arról is biztosította az érintetteket, hogy a megemelt bérek folyósítására lesz fedezet, ugyanis a 2012-es költségvetés összeállításakor erre pénzt különítenek el. Gheorghe Gherghina pénzügyminisztériumi államtitkár szerint 100 ezer közalkalmazottat kellene elbocsátani ahhoz, hogy a megemelt tanári béreket adónövelés nélkül fedezni lehessen. Mint ismeretes, a miniszterelnök felelősséget vállalt a tanári bérhátralékok kifizetését elrendelő legfelsőbb bírósági döntés tiszteletben tartására, de jelezte, pénzt csak akkor tudnak utalni a pedagógusoknak, amikor az ország gazdasági helyzete ezt lehetővé teszi. Mivel időközben 17 százalékkal már emelték a pedagógusok fizetését, a mostani határozat életbe léptetése 33 százalékos növekedést eredményezne. A kormányfő szerint azért nem tudják finanszírozni a tanári fizetések növelését, mert ez minden évben félmilliárd eurós pluszterhet jelentene a költségvetés számára. Hozzátette: nem helyénvaló a pedagógusi fizetések befagyasztásáról beszélni, ugyanis a felelősségvállalással betervezett törvénytervezet tulajdonképpen csak haladékot ad a kabinetnek a tartozás törlesztésére. ◀

„Légi” Schengen?

Teodor Baconschi elfogadná a szakaszos csatlakozást

Hírösszefoglaló

► „Párizsi látogatásom a bizonyítéka annak, hogy a Schengen-övezethez való csatlakozás körüli nézeteltérés nem fagyasztozta be a román–francia kétoldalú kapcsolatokat” – vont optimista mérleget újjáról Teodor Baconschi tegnap. A külügyminiszter elismerte, a határmentes övezethez való „teljes jogú” csatlakozás nem időszerű, és ezért „érdekes” gondolatnak nevezte a lépcsőzetes csatlakozást biztosító javaslatot.

Baconschi beleegyezne a szakaszos bővítésbe

„Mi elvégeztük feladatainkat, a határok biztonságát garantálni

tudjuk, ezért érdekesnek találjuk a szakaszos bővítést, első lépésként »határmentesíteni« lehetne a légi közlekedést” – mondta el tegnap a közrádióknak Baconschi. Hozzátette: igyekeznek meggyőzni a bizalmatlan tagállamokat is arról, hogy Románia megfelel a feltételeknek. Mint ismeretes, Németország februárban állt elő a javaslatával, amelynek értelmében a nemzetközi besorolású román és bolgár repülőterekről ellenőrzés nélkül lehetne beutazni a Schengen-övezetbe. Traian Băsescu államfő ezt a kezdeményezést azonnal visszautasította, hangsúlyozva, hogy Románia teljesítette a schengeni csatlakozás összes feltételét, ezért mihamarabbi teljes jogú tagságot kér.

Martonyi rezignált

A magyar uniós elnökség munkájának jelenlegi állását bemutató Martonyi János magyar külügyminiszter fontos célnak nevezte, hogy lezáruljanak Bulgária, illetve Románia schengeni csatlakozásának folyamatai. Szerinte azonban ez valószínűleg ebben a ciklusban már nem következhet be. Mint mondta, Románia már teljesítette, Bulgária, pedig mostanra teljesíti a kitűzött feltételeket, de több országban ennek ellenére még mindig nincsenek meggyőződve arról, hogy a két ország felkészült lehet, Martonyi János ezért – mint említette – tárgyalásokat kezdeményez francia és német kollégájával. ◀

Alain Juppé (balra) és Teodor Baconschi a nézeteltérések dacára bíznak a francia–román kapcsolatok jövőjében

Nyílt év a Majális utcában

Cs. P. T.

► Átláthatóbbá szeretné tenni a nyilvánosság számára az RMDSZ főtitkárságán zajló tevékenységet Kovács Péter. A főtitkár mandátuma egyik első intézkedéseként tegnapról nyílt évet hirdetett a kolozsvári Majális utcai intézményben. Ennek keretében betekintést enged az érdeklődőknek a főtitkárság működésébe, mindennapos tevékenységébe, programjaiba, terveibe és megvalósításaiba. Kovács Pétertől megtudtuk, a nyitás elsősorban azoknak szól, akik be szeretnének kapcsolódni a főtitkárságon zajló munkafolyamatokba, és együtt szeretnének dolgozni az intézmény munkatársaival. „Be akarjuk vonni az embereket az RMDSZ működésébe” – jelentette ki a főtitkár. Tájékoztatója szerint a nyílt év keretében az RMDSZ honlapján feltüntetett kéthetes időszakokban vehetnek részt a főtitkárság tevékenységében, előzetes bejelentkezés alapján. „A Majális utcai székházunk természetesen az utca embere előtt is nyitva áll. Am elsősorban azokat várjuk, akiket valóban érdekel a munkánk. Ezért egy jelentkezési űrlapon meg kell indokolnia, hogy miért szeretne részt venni a programon, mit vár el tőle, illetve milyen módon illeszkedik a prog-

ram a jövőbeni terveihez” – tájékoztattott Kovács.

A főtitkárság emellett a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem három tanszékének magyar tagozatával együttműködve kommunikációs, politológus és szociológus diákok számára biztosít szakmai gyakorlaton való részvételt, mely során az érdeklődési területüknek megfelelően az egyetem padjában szerzett elméleti tudást gyakorlati ismeretekkel bővíthetik. Ugyanakkor a nyílt év program során az RMDSZ Főtitkársága bukaresti látogatásokat szervez egyetemistáknak, annak érdekében, hogy rálátást kapjanak a különböző intézmények működésére, közelebbről megismerjék a szövetség képviselőinek tevékenységét. Az Önkéntesség Európai Unió évében a főtitkárság különböző környezetvédelmi és szociális projektekre is be szeretné vonni a fiatalokat.

Arra a kérdésünkre: kezdeményezése összefügg-e azzal, hogy Tőkés László, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke az átláthatóságot kéri számon az RMDSZ-en, Kovács kijelentette: „mindenki levonhatja a saját következtetését, mi nem szeretnénk egy Tőkés-nyilatkozattal összefüggésbe hozni a nyílt év meghirdetését” – jelentette ki a főtitkár. ◀

Regisztrációs adó: jogi gubanc

Folytatás az 1. oldalról

A 2008-tól érvényes román szabályozás nem tesz különbséget a helyben gyártott és a külföldön előállított gépjárművek között, továbbá nem különbözteti meg az új és használt autók sem. Így a külföldről bevitt autók után meg kell fizetni az adót akkor is, ha más országban egyszer már nyilvántartásba vették. A bíróság egy konkrét eset kapcsán most kimondott ítéletben emlékeztetett arra: az uniós jog tiltja, hogy a tagállamok más tagországok termékeire a hazaiakra kirótt adónál magasabb illetéket vessenek ki.

Az EU-jog arra kötelezi az egyes tagállamokat, hogy a gépjárműveket terhelő adókat oly módon válasszák meg és alakítsák ki, hogy azok ne járjanak a belföldi használt gépjárművek értékesítésének előnyben részesítésével – figyelmeztetett a bírósági ítélet.

Borbély László tegnap az Új Magyar Szónak elmondta, az EU Bíróság döntését előbb jogilag elemzi a román környezetvédelmi tárca, a minisztérium ezt követően alakítja ki álláspontját, amelyet előreláthatóan ma már ismertet is. Információink szerint a megoldási lehetőségek közül az egyik az, hogy bevezetik a Romániában már nyilvántartásba vett autókra kivetendő illeték kifizetésének kötelezettségét is valamennyi tulajdonosváltáskor. ◀

PD-L: Paleologu a harmadik

ÚMSZ

► Theodor Paleologu volt művelődésügyi miniszter tegnap jelezte, hogy jövő hétfőn Emil Boc és Vasile Blaga mellett ő is benyújtja pályázatát a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) elnöki tisztségére. A volt tárca vezetője indulási szándékát elsőként Ioan Oltean PD-L-alelnök üdvözölte, ironikusan megjegyezve, hogy „biztosan több szavazatot kap majd, mint a reformisták kaptak volna”. Oltean komoly, jó ítélő-

képességgel rendelkező ifjúként jellemezte a volt művelődésügyi minisztert, akit a pártban is sokan szeretnek. „Természetesen, a másik két jelölőhöz képest sokkal kisebb támogatottsággal rendelkezik, kevés esélyt látok arra, hogy győztesként kerüljön ki ebből a versenyből, de bármikor felboríthatja a papírfomat” – fogalmazott a demokrata-liberális alelnök. Hozzátette: szerinte nem jelent majd gondot az aláírások és a területi szervezeti támogatások összegyűjtése. ◀

Két rossz hír

Cseke Péter Tamás

Két rossz hírt is közölt a miniszterelnök ezen a héten az egyik hírtévézióban készített interjúban, élő adásban, főműsoridőben. Az első ahhoz a bejelentéséhez kapcsolódik, hogy 2012-ben a kormány az eredeti szintre állítja vissza a tavaly

egygyegyedével lefaragott közalkalmazotti béreket. A bejelentésben természetesen nem az a rossz, hogy a tanárok, orvosok és köztisztviselők megkapják a korábban elvett juttatásaikat. Hanem az, hogy az intézkedést Emil Boc az önkormányzati és parlamenti választások évére időzítette, és ezt már most bejelentette. Mivel az amúgy is megtépzott tekintélyű és igen alacsony népszerűségű kormányfő és pártja számára az ígéretségesség jövőre politikai öngyilkosságot jelentene, a hír üzenete tulajdonképpen ez: „a fizetésemeléshez szükséges összegeket akkor is előteremtjük, ha nem lesz rá fedezet.”

Hiába magyarázza a miniszterelnök az intézkedés időzítését azzal, hogy az ország kilábal a recesszióból, így jövőre lesznek költségvetési tartalékok az ígért betartására. A román gazdaság jelenlegi állapota nem ad alapot arra, hogy Emil Boc a fizetésemelés fedezetét szavatolni tudja. Így a kormányfő első rossz híre az volt, hogy populista politikussá változott.

Emil Boc eddig nem a populista ígéreteről volt híres, ellenkezőleg. Az ország 89-es fordulat utáni történelmében a második Boc-kabinet mert csak hozzányúlni a nagy ellátói rendszerekhez és útszabni az államháztartást jelentősen leterhelő közszférát. A jelenlegi kormánytöbbség valóban olyan – fájdalmas – szerkezeti reformokat vezetett be, amelyekre már évekkel ezelőtt szüksége lett volna az országnak, és amelyek hosszú távon biztosítják Románia gazdasági és szociális stabilitását. Mindehhez akkor is bátorság kellett, ha tudjuk, hogy az intézkedések a Nemzetközi Valutaalap kényszere alatt születtek – és nem is volt más kiút.

Ha a kormányfő azt szeretné, hogy ne tegye kockára az elért eredményeket, továbbra is a gazdasági realitásokhoz kellene ragaszkodnia. Tudjuk, hogy választási évben a politikusok populizmusa rémségekre képes. (Elég csak a pedagógusok 50 százalékos béremeléséről szólni, 2008-ban megszavazott törvényre gondolnunk, amely két és fél év után is érzéketlen hatását).

A választási év közeledtével egy független kormányfő némi reményt nyújtana arra, hogy a jövő év Romániában nem a kampánygyőztes ígéretek jegyében telik.

Emil Boc függetlenre cserélését korábban az államfő vetette fel, az ötlet azonban elhalni látszik. A kormányfő a hírtévézióknak adott interjúban arról is beszélt, hogy esze ágában sincs lemondani, a 2012-es évre készül. Ez Boc második rossz híre volt.

Román lapszemle

Három év börtönbüntetésre ítélik azt a 75 éves grúz nagymamát, aki három országot iktatott ki a világhálóról, amikor rezet bányászva elvágta a Railway Telecom optikai kábeleit. (Gándul) ► Az 55 éves Cindy Jackson több mint 100 ezer dollárt költött arra az 52 plastizikai műtetre, amellyel a világranglistát vezeti. (Gándul) ► Octav Cosmăncă volt PSD-képviselő Társadalmi Igazságosság Pártja nével gyűjti össze a volt kommunistákat. (EVZ) ► A közalkalmazottak számára biztosított szolgálati telefonbérletet még a költségcsökkentő intézkedések után is tetemes összeget tesznek ki (Capital) ► A spanyol sajtó „bevándorló szemeteknek” nevezi a Romániából érkezetteket, miután a hét elején egy román fiatal webkamerával közvetítette otthon maradt szüleinek, amint megfojtja állapotos élettársát. (EVZ) ► A cseh régészek egy ötezer éves sírban megtalálják a világ első homoszexuális férfiát. (Adevărul)

Recesszió előtt, közben és után

Miután Emil Boc miniszterelnöktől és a demokrata liberális politikusoktól megtudhattuk: március 31-én, pontban 24 órakor Románia kilábal a recesszióból, a Központi Statisztikai Intézet most azt is közölte, hogy a gazdasági hanyatlás voltaképpen 2008 második felében kezdődött el, akkor, amikor az ország vezetése még a gazdasági dübörgésével kérkedett.

Bogdán Tibor

► Az Országos Előrejelzési Bizottság adataiból megtudhatjuk, hogy a gazdasági recesszió nem azonos mértékben érintette az ország minden tájegységét, mi több, két megyének sikerült elkerülnie a hanyatlást.

„Recessziómentes” megyék

Kolozs megyében a bruttó nemzeti össztermék tavalyelőtt 0,5, tavaly pedig 1,5 százalékkal gyarapodott, Arges megyében pedig a növekedés egyenesen 3,9 illetve 4,6 százalékos volt.

Persze, nincs szó amolyan helyi gazdasági csodáról, a két megye kizárólag exportjának köszönheti pozitív teljesítményét: Arges megye a Dacia-gyár, Kolozs pedig a

Nokia vállalat kivitelének. További öt megyének tavaly sikerült megállítania a recessziót, így 2010-ben Temes és Arad megyében 1,4, Szeben megyében 0,8, Prahova és Brassó megyében pedig 0,5 valamint 0,4 százalékos gazdasági növekedést sikerült elérni.

A lista túlsó végében Maros megye található, ahol 2009-ben országos szinten a legmagasabb, 14,2 százalékos volt a bruttó nemzeti össztermék hanyatlása, majd Galac megye következett 12,8 százalékkal. Utóbbi esetben a drámai hanyatlást elsősorban az acél világpiacon zuhanása okozta. De nem állnak sokkal jobban a székelyföldi megyék sem, ahol Kovászna megye esetében csaknem 12, Hargita megyében pedig 9 százalékkal zsugorodott a

bruttó nemzeti össztermék, amely tavaly tovább csökkent, igaz, hogy már csak 1, illetve 0,8 százalékkal.

Szegény Székelyföld

A bruttó nemzeti össztermék szempontjából a székelyföldi megyék, ha valamivel jobban is állnak a lakosonkénti 3032 eurós Giurgiu, 3460 eurós Olt, 3484 eurós Teleorman megyénél, a maga 4048, illetve 4135 és 4308 eurós egy főre eső átlagával Kovászna, Maros és Hargita megye mindenképpen a lista második felében található, messze lemaradva például a 14 289 eurót összesítő Bukarest, a 9767 és 7712 eurót elérő Ilfov és Arges megye mögött. A román főváros esetében a bruttó nemzeti össztermék összege közel

háromszorosa az 5600 eurós országos átlagnak, amely maga is jóval meghaladja a Székelyföld által elért szintet. A három székelyföldi megyét több erdélyi megye is megelőzi, így például 8218, illetve 7625 és 6119 eurós lakosonkénti átlagával Temes, Kolozs és Arad, de 5709 eurós teljesítményével Fehér megye is felülmúlja.

A lakosonkénti átlagbér tekintetében 1040 és 1103 lejellel Kovászna és Hargita a szegény megyék közé tartozik, de nem sokkal múlja felül őket az 1207 lejtszösszesítő Maros megye sem. Mindhárom megye viszonylag messze áll a 1400 lejes országos átlagtól. Az átlagbér vonatkozásában az országos csúcsot Bukarest tartja 1891 lejellel. Erdélyben a legmagasabb átlagbért, 1398 lejtszösszesítő Kolozs megyében jegyzik, majd Temes következik 1382 lejellel, Brassó megye pedig 1331 lejellel a harmadik helyen áll.

2014 – a Kánaán esztendeje?

Románia megyéinek több mint egyharmada már

2008-ban arra kényszerült, hogy szembenézzen a recesszióval, amikoris gazdasága átlagosan 7,1 százalékkal esett vissza. A legjobb eredményt 2008-ban a gazdasági teljesítőképesség szempontjából Călărași, Ialomița és Giurgiu megyék érték el 25, továbbá 21,7, illetve 20 százalékos növekedéssel. Bukarest 18 százalékkal a negyedik helyre került. Gazdasági szakértők szerint a kimagasló teljesítmény két tényezőre vezethető vissza: az egyik a 2008-as igen jó mezőgazdasági év, a másik pedig a választási esztendő, amikor is a kampány során ezeknek a megyéknek igen sok pénzt juttattak az érdekelt politikai pártok.

A munkanélküliség tekintetében Moldovában a legrosszabb a helyzet. Az állás nélkül maradók létszámának növekedését illetően azonban Erdély vezet, itt a 2009-ben jegyzett 586 ezer alkalmazott közül 26 ezret bocsátottak el, ami 4,5 százalékos arányt jelent. Ezen belül a veszteség elsősorban Kovászna, Hargita, Maros, Fehér, Brassó és Szeben megyében volt a legnagyobb. A

munkanélküliségi ráta Vaslui megyében a legmagasabb, 11,4 százalékos, Bukarestben viszont a legalacsonyabb, mindössze 2,3 százalékos.

Az Országos Előrejelzési Bizottság felmérései szerint a következő két esztendőben több vonatkozásban is javulás várható. Bukarestben például az egy főre eső bruttó nemzeti össztermék eléri majd a 20 ezer eurót, országos szinten pedig 8000 euró körül mozog majd. Ez viszont egyben azt is jelenti, hogy tovább mélyülnek ilyen vonatkozásban az ország különféle tájegységei, megyei közötti különbségek. A mostani előrejelzés egyébként már valamivel visszafogottabb, mint a tesztület által három évvel előttről kiadott prognózis, amelynek megfelelően a fővárosban a lakosonkénti bruttó nemzeti össztermék már 2011-ben meg kellett volna közelítenie a 22 ezer eurót.

Az országos átlagbér a bizottság szerint 2014-ben 1700 lejre emelkedik, az alkalmazottak száma pedig 200 ezerrel nő és eléri a 4,8 milliót. ◀

A Kaczynski-dosszié: egy éve történt

Vasárnap lesz éppen egy esztendeje annak, hogy az oroszországi Szmolenszk repülőterének közelében lezuhant a Lech Kaczynski lengyel államfőt szállító TU154-es különgép.

Gy. Z.

► Azon a szombat reggelen Varsóból tartottak a katinyi mészárlás évfordulós megemlékezésére, a térségben nagy volt a kód, a gépen Kaczynskin és feleségén kívül még legalább 86-an utaztak, mindenki odavesztett.

Katinyba tartottak

Az elnökkel tartott felesége, Maria, valamint a szovjetek által 1940-ben kivégzett lengyelek több hozzátartozója is, köztük gyerekek. A küldöttséggel utazott a Lengyel Központi Bank kormányzója, Slawomir Skrzypek, Andrzej Kremer külügyminiszter-helyettes, több képviselő, püspök, Piotr Nurowski, a Lengyel Olimpiai Bizottság elnöke, valamint számos más állami és kormányzati tisztviselő. Ott volt Jerzy Szmajdzinski, a szemj alelnöke, a Baloldali Demokratikus Szövetség (SLD) képviselője, korábbi nemzetvédelmi miniszter, Janusz Kurtyka, a lengyel Nemzeti Emlékezet Intézetének (IPN) elnöke, Ryszard Kaczorowski, az utolsó, emigrációban működő lengyel elnök és Andrzej Przewoznik államtitkár, tör-

ténész, a Harci és Vértanúsági Emlékhelyeket Gondozó Tanács elnöke, aki rengeteget tett a lengyel-magyar kapcsolatokért.

Mindnyájan a Szmolenszk melletti katinyi (Katyn) erdőbe tartottak, ahol a kivégzett lengyelek emlékére kegyeleti hely van. Donald Tusk miniszterelnök Gdanskban értesült a tragédiáról, amelynek hírére sírva fakadt; ő alig egy héttel korábban vett részt Katinyban egy kegyeleti ünnepségen. Azonnal rendkívüli kormányulást hívott össze, és Varsóba indult. Eközben emberek gyülekeztek a lengyel fővárosban az államelnöki palota előtt, mécseseket és virágokat raktak a bejárat kapuhoz. A *Veszyi 24* orosz hírtelevízió a baleset helyszínéről adott élő közvetítésében látható volt, hogy a gép egészen kicsi darabokra tört szét, és több darab is ki-gyulladt.

Dmitrij Medvegyev orosz államfő utasítására kormánybizottság alakult a baleset körülményeinek kivizsgálására, a bizottság élén Vlagyimir Putyin kormányfő állt. A gép a szmolenszki katonai repülőterétől nem messze, leszállás közben zuhant le. Szergej Anufrijevszki szmolenszki kormányzó szerint a repülő nem

Lengyel vezetők „repülő koporsója”. Ennyi marad Lech Kaczynski államfő TU154-es különgépéből

egészen egy kilométerrel a kifutópálya előtt beleakadt a fák koronájába, ezért zuhant le, és tört darabokra. A gép kevéssel korábban nagyjavításon esett át.

Egymásra mutatnak

A *Rosszija 24* tévéadó közlése szerint a szmolenszki Szevernij repülőteret aznapkor reggel kód miatt lezárták, és a lengyel elnök gépét vezető pilótának javasolták, hogy Minszkben vagy Moszkvában szálljon le. Ő azonban úgy döntött, hogy Szmolenszkben teszi le a gépet. A katasztrófa a negyedik

leszállási kísérlet során következett be.

Most, a hét elején újabb anyagokat adott át Oroszországnak a lengyel félnek a szmolenszki repülőgép-szerencsétlenségről. Az átadási ceremóniára az orosz legfelső ügyészségen került sor: ezúttal 14 kötetnyi iratmátsolatot nyújtottak át a lengyel illetékeseknek a kétoldalú jogsegély-egyezmény alapján, amelynek keretében az orosz ügyészség illetékesinek elmondása szerint nyolc megkeresés érkezett Lengyelországból az orosz hatóságokhoz. Többségét az orosz fél már teljesítette, és azt ígéri,

hogy a többi is teljesíteni fogja. Az iratok között van számos tanúkihallgatás és helyszíni szemle, az Oroszországnak a katasztrófával kapcsolatban folyó bűnvádi eljárás sok jegyzőkönyve, valamint a Szmolenszk melletti Szevernij katonai repülőteréről szóló nagy mennyiségű irat. Korábban már 28 kötetnyi kópiát, egyebek mellett a „fekete dobozok” felvételeinek leiratait és a repülőterei diszpécserok kihallgatásainak jegyzőkönyveit is átadták Lengyelországnak. Az ügyészség felhívta a figyelmet, hogy a teljes vizsgálat során jelen voltak a lengyel

fél szakértői is. Az orosz Államközi Repülésügyi Bizottság idén januárban tette közzé végleges jelentését, amely szerint a balesetet a lengyel pilóták azon döntése okozta, hogy a rossz időjárási viszonyok ellenére nem térnek ki egy másik repülőterre, s ennek oka részben a személyzet kiképzésében keresendő. Lengyelország önálló vizsgálatot folytat az ügyben, miközben Oroszországnak még folyik a büntetőeljárás.

Merénylet-teóriák

A roncsok között nem volt robbanóanyag, és nem találtak mérgező vagy radioaktív anyagot sem. A lengyel katonai ügyészség kizárja, hogy a repülőgép lezuhanását merénylet okozta volna. „Nincs terrorista akcióra utaló nyom” – jelentette ki a varsói körzeti ügyészség vezetője. Ireneusz Szelag hozzáfűzte, hogy az üzemanyaggal is minden rendben volt.

A néhai államelnök iker-testvére, a volt kormányfő és jelenlegi ellenzéki vezető, Jaroslaw Kaczynski környezetében több összeesküvés-elmélet is felbukkant. Az egyik szerint a lezuhanás előtt a gép felrobbant, de volt olyan teória is, hogy Szmolenszk repülőtere főlé mesterségesen képeztek ködöt. Az orosz kormánybizottság januári jelentése szerint a lengyel pilóták tehetek a szerencsétlenségről, míg a lengyel oldal az orosz légjűrányítókat hibáztatja. ◀

Lap-top

A nap címe. Éljen a Gondolat szabadsága!

Magyarázat. Ezúttal a címet nem valamelyik lapból vettük, hanem magunk adtuk (és kiáltottuk ki a nap címéül). A Gondolat, amellyel azonosulunk: a *Gándul* című bukaresti napilap. Az alkalom: ma jelenik meg az utolsó nyomtatott száma. A Gondolat, az eszmeiség és szakmaiság, amelyet a *Gándul* képviselt – és az a szabadság – megmarad a lap megszűnte után is. Ég veled, és köszönjük, *Gándul!*

Példamutatás halálból. Lehet, hogy magunk is „hasznát vesszük” a méltóságteljes módoknak, ahogy ez a kiváló újság dacolt a gazdasági és egyéb nehézségekkel, majd ahogy pillanatilag fel nem adta szabadságát, viselkedett az elkerülhetetlen megszűnés tudatában is. Az „öreg firkászok”, akik annyi mindenben átmentek, könnyebben elviselik a késő (és csökkenő) béreket, a stresszes körülmények között végzett munkát, a mindennapos kudarcézés lélekölő tapasztalatát – de a fiatalok, különösen a családostok, ők mit tegyenek? Átkozzák a pillanatot, amikor az újságírást választották hivatásuknak?

Egy több, mint húsz. Egy fél mandátum alatt Emil Boc többször vállalta a felelőséget a törvényeiért a parlamentben, mint az összes többi miniszterelnök a húsz év alatt – írja a *Gándul*. De nem csak írja, ki is kéri erről az előző kormányfők véleményét. Amely, sejtethető, lesújtó. Az összeállítás igazi újságírói bravúr!

Cioran. A *Gándul* cikke váltotta ki az egyik hozzászólóból a következő idézetet, az önmegvetés nehezen fölülmulható egyik ciorani remekművéből: „...je confesse avoir naguère regardé comme une honte d'appartenir à une nation quelconque, à une collectivité de vaincus, sur l'origine desquels aucune illusion ne m'était permise. (...) Comment peut-on être roumain! était une question à laquelle je ne pouvais répondre que par une mortification de chaque instant. (...)” Ma száz éve született Emil Cioran, a korában franciául legszébben író esszéista.

A nap áhíre. Román sajtómogulok egy csoportja, vagyis Dinu Patriciu elhatározta, hogy megmenti a *Gándul*-t.

Minden napra egy mondat

„ – Mit csinál ön reggeltől estig? – Elviselem magam.” Emil Cioran

Megelőzés

Horváth István

Minden állat egyenlő

Az őrnagy folytatta beszédét:

– Már nem sok mondanivalóm maradt. Megismétlem, hogy mindig emlékezzetek rá: kötelességetek szembeszállni az Emberrel és céljával. Aki két lábon jár: ellenség. Aki négy lábon jár, vagy szárnyai vannak: barát. És jusson eszetekbe az is, hogy az Ember ellen folytatott küzdelmünkben nem szabad hasonlónak lennünk hozzá. Ha legyőztük, akkor sem szabad átvennünk bűnös szokásait. (...) Az Embernek minden szokása gonosz. És, mindenképp, egyetlen állatnak sem szabad soha a saját fajtája fölött zsarnokoskodnia. Gyengék és erősek, okosak és együgyűek – mindnyájan testvérek vagyunk. Soha állatnak nem szabad megölnie egy másik állatot. Minden állat egyenlő.

És most, elvtársak, el kell mondanom nektek, mit álmodtam az éjszaka. (...)

Az öreg Őrnagy megköszörülte torkát és énekelni kezdett. (...) A dal az állatokat vad izgalomba hozta. Az Őrnagy még a végére se ért, már maguk is énekelni kezdték, még a legbutábbak is elkapták a dallamot meg néhány szót belőle, az okosabbak pedig, például a disznók és a kutyák, néhány perc múlva kívülről tudták az egészet. Néhány előzetes próbálkozás után az egész Major félelmetes uniszólóban rázendített. (...)

A nagy lármá sajnós felébresztette Jones gazdát. Kiugrott ágyából, mert bizonyosra vette, hogy róka jár az udvarban. Fogta a puskáját, amely mindig ott állt a hálószoba sarkában, és a hatos söréttel bele-durrantott a sötétségbe. A sörét befűródött a pajta falába, és hirtelen véget vetett a gyűlésnek.

George Orwell: *Állatfarm*, Fordította Szigyártó László

SZELLEMIKÉZÉS

Széchenyi – 220

Ha vannak nagy személyiségeink, óriás példaképeink, akikről nem beszélünk eleget, akkor gróf Széchenyi István mindenképp az. Tavaly halálának (1860. április 8.) 160. évfordulójára emlékeztünk, már ahol emlékeztek, idén születésének (1791. szeptember 21.) 220. évfordulóját ünnepeljük rövidesen. Szeretnénk hinni: minél többen és minél többfelé (nálunk, Szatmárban, három rendezvény is lesz!), mert nagyon sok a pótolnivalónk, ugyanis a kellenél jóval kevesebben ismerik példaadó életét és hatalmas munkásságát. Egyik jeles méltatója, nagyon találóan, hivatásos cselekvőnek nevezte. Indoklása szerint csaknem minden, kétszázánál is több nemzeti jelentőségű kezdeményezése megvalósult.

Ami szinte példa nélküli. Az Akadémiáról, a Lánchídról, a gőzhajókról -malmokról, a vasutakról, a Tisza és a Duna szabályozásáról sokan tudnak, de arról bizonyára jóval kevesebben, hogy még a se-lyemhernyó-tenyésztést és a hivatásos tűzoltóságot is ő szervezte meg Magyarországon. Tettekéssége mellett ma is nagy szükség volna arra a szerénységre és alázatra is, amellyel Széchenyi országépítő munkásságának elismerését fogadta. Idézzük csak fel, mit mondott a pozsonyi diétán, amikor Kossuth a legnagyobb magyarnak nevezte!

„Miért emel engem olyan magasra, ahol én nem tudom magam megtartani!” Nagy jellem kell ahhoz, hogy az ember ne lágyuljon el az ilyen dicséretek-től... Sokan azért nem kedvelik Széchenyit, mert nagyon kritikus a nemzetéhez, semmi fennköltség írásaiban, keményen ostorozta a tunyaságot, a beletörődést, nem tűrte a látszattevékenységet és a szájhazafiságot (ami most, valljuk be, megint előjött!), a nemzet függetlenségéért évszázadokon át mit sem tevő elődökről pedig azt mondja: kutyákat kellene melléjük temetni!

Kimutatták, ez a hang Adyra is hatott. Meg Ady is tapasztalhatta maga körül: „A magyar szó még nem magyar érzés, az ember, mert magyar még nem erényes ember, a hazafiság köntösében járó még korántsem hazafi”

Talán az is megérdemel pár szót ebben a kis visszatekintésben, hogy néha tévesen hivatkoznak Széchenyire. A *Kossuth Rádió*ban hallottuk, hogy a kormány Széchenyi-pihenőkártyákat bocsát ki, „SZÉP-kártyákat”. Már elnézést, de a hivatásos cselekvőhöz nem illik a pihenőkártya.

Pláne, ha a pihenést millió kártyán társítjuk Széchenyivel. Mert, vele szólva, a magyarság ideje drága, nekünk most a cselekvő Széchenyire van szükségünk, hiszen túl sok a tennivalónk.

Például az olcsó hazafisággal szemben meg kell védenünk erdélyi magyar egységünket!

Sike Lajos

Medvesirató

Még a látszatát is szeretném messzire elkerülni annak, hogy tűnt redakciók dohos levegője iránt áhítozom – megtettem ezt egy héttel ezelőtt, ugyanitt –, mégsem kerülhetem el, hogy ismét fel ne idézzek valamit a múltból mondandóm jobb megértése végett. Talán jogos büszkeséggel jelenthetem ki ezúttal, hogy kollégámmal és jó barátommal, A.-val – Aesopus és La Fontaine, nem kevésbé Karinthy nyomdokain haladva – világkarriert befutó új műfajt teremtettünk.

Az egész úgy kezdődött, hogy a szerkesztőségünkbe befutó (főleg unatkozó házi-asszonyok által otthoni lapokból kiollózott „nem fontos, de érdekes” írásokból álló, amúgy gyakorlatilag használhatatlan) hírügynökségi anyagok mintegy meghihettek bennünket, és a napi oldal gyártásánál előszere-

tettel terveztünk be minden áldott nap valami „kisszínest”, ami nem volt más, mint – ahogy elneveztük – „állatbohózat”. Ebből sportot űztünk, minden nap kellett

Gyulay Zoltán

lennie egynek. Csakhogy nem mindig volt a világból összeszedett kínálatban. Élelmes ember azonban föltalálja magát ilyenkor: mi magunk ötlöttünk ki hát különféle sztorikat. Máig a legsikeresebbnek az a karácsonyi mesém bizonyult, amely a tűzoltóságot telefonon riasztó, s így a kigyuladt karácsonyfa jelentette tűzvészéből a macskát megmenekítő papagáj hősiességét ecsetelte. Ez olyanra elnyerte az általános tetszést, hogy azóta is minden évben viszontlátom nyomtatásban, és nemcsak a magyar nyelvű sajtóban.

Műfajt teremtettünk amúgy más szempontból is: általánosságban is népszerűvé váltak az állattörténetek – manapság már jóformán nincs is tévéhíradó, amelyikben ne mutatnának állatmentésről, állatka-landról, netán állatkerti szaporulatról szóló képsorokat. Ebben a sorozatba illeszkedik a négy esztendővel ezelőtti berlini hír: a német főváros állatkertjében szenzáció, jegesmedvebocs született, de a nevelésre még fiatal anyamedve sajnálatos módon eltaszította magától a kölykét. Az „állat-

védők” zöme elaltatta volna a kicsiny jószágot, mondván: ha ember neveli fel, akkor nem vadállatnak, hanem embernek fogja magát felnőtt korában képzelni. Márpedig ekkora identitászavar a természet elleni vétek példája.

Szerencsére azok győztek, akik a kis élő plüssmaci pártját fogták. Knut – mert ezt a nevet kapta a keresztségben – világsztárrá vált, ezek és ezek látogattak el külföldről is kizárólag az ő kedvéért a berlini állat-

kertbe, eurómilliókkal hízalva így a kaszszát: az emberek egyszerűen kíváncsiak voltak a csodamedvére és ápolójára.

Thomas Dörflein azonban több volt, mint ápoló: pótszülő, barát, játszótárs. Mennyi, de mennyi fényképfelvétel készült a cseperedő Knutról, amint együtt lubickol, együtt migen, együtt labdázik a küllemét tekintve maga is mackó! idéző Dörfleinnel. Knut emberi gesztusai köszöntek vissza az újságok címlapjáról, ha nem volt valami más, egetrengető esemény, mindahányszor az ő képe nézett vissza az oldalakról.

Nemcsak az anyja taszította el magától, 2008 őszén szívrohamban embertársa is elhunyt.

Knut meghalt a minap, méghozzá a látogatók szeme láttára. Teljesen hirtelen, váratlanul. A boncolás derítette ki, hogy agyi elváltozásban szenvedett. Mindössze négy éves volt (még lehetett volna húsz-huszonegy jó esztendeje), és többszörösen árva: nemcsak az anyja taszította el magától, 2008 őszén szívrohamban embertársa is elhunyt. Knutot szemmel láthatóan megviselte a veszteség, attól fogva nehezen találta a helyét, próbálta felidézni egykori önmagát, régi gesztusai vissza-visszaköszöntek, még egy mackólánnyal is szerettek neki, de ez a mackólánnyal pártában maradt.

Azt kérdezte kollégáim a halálhír napján: megírjuk-e? Aztán elszégyellte magát: amikor ezek és tízezerek haltak meg Japánban, ő egy mégoly kedves állatot sirat? Mert ilyen a természet: a halott tömeg arctalan, a halott állat viszont közeli ismerős. Az ismerős, a rokon halála jobban megvisel. Vidámnak szántam, de szomorkásra fordultak mai gondolataim. De azért tartogatók még valamit a végére. Egy idő után a főszerkesztőnek is föltűnt a sok állatbohózat, elunta őket, és megkérdezte, mikor hagyjuk már abba. És másnap megjelent az első növénybohózat...

Röviden

A szaktárcának
nincs pénze Cioranra

A bukaresti Központi Egyetemi Könyvtár (BCU) és a Román Televízió tegnap közösen licitált a párizsi árverésen Emil Cioran román-francia filozófus és író kézírataira illetve személyes tárgyaira – írta a *Mediafax*. Ezt Mireille Rădoi, a BCU igazgatója jelentette be, azt követően, hogy a kulturális minisztérium illetékesei kijelentették, nem vesznek részt a filozófus kézíratainak árverésén. A tárca illetékesei szerint az iratok eladását senki nem jelezte a minisztériumnak.

Filmszallagok
bankjegyeken

Ingmar Bergman filmrendező és Greta Garbo filmszallag is azon személyiségek között van, akiknek az arcképével új, 2014-től érvényes bankjegyeket nyomtatnak Svédországban – írja a *Mediafax*. A svéd bank közleménye szerint olyan személyiségeket választottak, akik jelentősen és pozitívan gazdagították a kultúrát a 20. században. A két filmes mellett a gyerekirodalmi alkotó Astrid Lindgren, az író Evert Taube, az operaénekes Birgit Nilsson és a béke-Nobel-díjas Dag Hammarskjöld arcmása is bankjegyre kerül.

Logóvita Kolozsváron

Sipos M. Zoltán

Bemutatták tegnap az idén első alkalommal megrendezésre kerülő Kolozsvár Napok logóját. A kedélyeket borzolja, hogy – amint arról a helyi sajtó beszámolt – a kincses város önkormányzata által szervezett rendezvény logója kísértetiesen hasonlít a tavaly debütáló Kolozsvári Magyar Napok vizuális megjelenítésére. A nagy sikernek örvendő Kolozsvári Magyar Napokat tavaly augusztusban az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) és az RMDSZ közösen szervezte. A szervezők Könczey Elemér grafikust kérték fel a rendezvény logójának tervezésére, aki a város régi címerét felhasználva egy tetszetős, igényes munkával állt elő.

„Aki látta már egymás mellett ezt a két logót, annak kétsége nem lehet afelől, hogy az első alkalommal megszervezett városnapok jelvénye egy ócska, minden tartalmat nélkülöző koppintás” – fejtette ki lapunknak Gergely Balázs, az EMNT Közép-Erdélyi régióelnöke, a Kolozsvári Magyar Napok főszervezője. Elmondta: a május 27-e és június 3-a között zajló Kolozsvár Napok programjának helyszínei is

A városháza által bemutatott logó és Könczey Elemér munkája közt nagy a hasonlóság

kísértetiesen hasonlítanak az általuk szervezett magyar napok helyszíneire, ezzel viszont nincs gond, inkább pozitív visszaigazolásként értelmezik arra nézve, hogy jól szervezték meg a tavalyi rendezvényt. „Mi nem kívánunk botrányt csinálni az ügyből, reméljük, hogy az önkormányzat beismeri a tévedését, és önerőből készít egy új logót: mi nem fogjuk a miénket lecserélni, megváltoztatni” – szögezte le Gergely Balázs, aki úgy véli: az eset mind az önkormányzat, mind a logót tervező grafikus szegénységi bizonyítványa.

A kolozsvári önkormányzat ezzel szemben nem lát kivétnevalót abban, hogy a két eseménysorozat vizuális megjelenítése kísértetiesen hasonlít, és nem kívánják le-

cserélni a plágiumnak minősíthető városnapi logót. „A tavaly Könczey Elemér egy nagyon jó és tartalmas logót készített, és én személy szerint örülök annak, hogy a városnapok rendezvénysorozatának népszerűsítésénél a kivitelező ezt felhasználta” – fogalmazott lapunknak László Attila, Kolozsvár alpolgármestere. Hangsúlyozta, hogy a magyar napok logója nem Gergely Balázs vagy az EMNT tulajdona, azt egy kiváló grafikusművész készítette és nem védte le. „Aki plágiumot lát a városnapok jelvényében, annak van ideje ilyesmikkel foglalkozni” – fejtette ki László Attila.

Könczey Elemér tegnap a *Transindex*nek azt nyilatkozta: úgy gondolja, a városna-

pok logója az ő munkájának gyenge minőségű, hevenyészett plágiuma, amely szakmailag sem állja meg a helyét. Elmondta, „repülőből is látni”, hogy az önkormányzat logójának alapjául az ő munkája szolgált, azonban a végeredmény – bár némileg különbözik –, „belső egyensúlyt nélkülöző, széteső alkotás”. Tájékoztatója szerint a magyar napok logójának elkészítésekor Kolozsvár régi címerét „könnyed, színes stílusban” értelmezte újra, míg nem a munka olyan lett, mint amilyen egy ilyen rendezvénynek lennie kell: vidám és szórakoztató. „Ehhez képest a városháza által bemutatott alkotás inkább vázlat, amely szakmailag sem állja meg a helyét” – jelentette ki Könczey.

Biblionet
Vásárhelyen

A. E.

A Bill Gates Alapítvány képviselői tegnap ünnepélyes keretek között indították el Marosvásárhelyen a könyvtárak internettel történő felszerelését és, a könyvállományok digitalizálását támogató programot. Az ünnepi alkalomra ellátogatott Valerian Vreme román távközlési és kommunikációs miniszter is, aki kifejtette: Marosvásárhely, illetve Maros megye élen jár az országban az informatizálás terén, a Digitális város nevével program jelzi, hogy az előjárók felismerték, a modern technológia nélkülözhetetlen a fejlődés szempontjából. A Kultúrpalota Tükörtermében megszervezett rendezvényen a megyei és városi előjárók mellett jelen volt Sylvia Mathews Burwell, a Bill Gates Alapítvány igazgatónöve, valamint Paul-Andre Baran programfelelős is, akik hangsúlyozták, hogy az amerikai alapítvány azért választotta a könyvtárak támogatását, mivel azok olyan közintézmények, amelyek a lakosság számára ingyen látogathatók, így ott az internethez való hozzáférésnek is ingyenesnek kell lennie. A számítógépekkel és internettel történő ellátás mellett a könyvtárosok kiképzése is része a programnak.

HÍRDETÉS

A Rádió GaGa bemutatja Marosvásárhelyen

MEGASZTÁR
Koncert-Concert Live

Tolvai Renáta
Megasztár-győztes – 2010.

Rúza Magdi
Megasztár-győztes – 2006.

Kökény Attila
Megasztár-döntős – 2010.

Marosvásárhely, Sportsarnok, 2011. április 18. hétfő este 7 óra
Tg. Mureș, Sala Sporturilor, luni 18 aprilie 2011, ora 19
Jegyek kaphatók Marosvásárhelyen a Rádió GaGa titkárságán, a Zebra Cd. Centerben, és a Kultúrpalota pénztárában
Biletele se găsește în Tg. Mureș la sediul Radio GaGa, la magazinul Zebra Cd. Center și la caseria Palatului Cultural.
1 jegy ára 20 lej • 1 билет 20 lei

Böhm és Bretter jegyében

S. M. Z.

Böhm Károly, a magyar rendszerfilozófia kidolgozója és a Kolozsvári Filozófia Iskola megalapítója halálának 100. évfordulója alkalmából az Erdélyi Magyar Filozófiai Társaság április 13-a és 17-e között konferenciát szervez. „Az Erdélyi Magyar Filozófiai Társaság egy filozófiai, kulturális és civil szerveződés, s mint ilyen a programsorozatot nemcsak a szakmabelieknek, hanem a filozófiai gondolkodás iránt érdeklődő kolozsvári és erdélyi magyaroknak is a figyelmébe

szeretnénk ajánlani” – mondta el lapunknak Egyed Péter. A Babeș-Bolyai Tudományegyetem filozófia tanszékének oktatójaként is tevékenykedő filozófustól azt is megtudtuk, hogy a tudományos előadások mellett lesznek műhelyfoglalkozások és kirándulások is. „Nem kívántunk egy kimondottan megemlékező programsorozatot összeállítani, inkább arra voltunk kíváncsiak, hogy a kolozsvári iskola alapítójának munkássága miképpen jelenik meg a mai viszonyok között” – fejtette ki lapunknak Egyed Péter.

A programsorozat tulajdonképpen fénypontjaként Egyed Péter jelölte meg, amikor a *Szövegek és körülmények* című kötet egykori szerzői, a Bretter-iskola tagjai 20–30 év távlatából találkoznak egymással és előadásokat tartanak. Az érdeklődők Holczhauser Vilmos *Konzervativizmus. Egy „kísérleti” meghatározás*, Tamás Gáspár Miklós *A soha nem volt szocializmus & a regulatív idea*, Egyed Péter *Liberális önértelmezések, liberális konstruktivizmus* valamint Kántor Zoltán *Nacionalizmus: ideológia vagy intézményszerűsítés?* című előadásait hallgathatják meg.

„Nem félünk a sötétségtől!”

Antal Erika

Az évad elején műsorra tűzött gyermekelőadások harmadik bemutatójához érkezett a marosvásárhelyi színház, ez alkalommal Bagossy László *A sötétben látó tündér* című darabját viszik színpadra. Patkó Éva rendező elmondta, eredetileg a szöveg monodráma volt, de amikor először kézbe vette, felismerte, hogy ebből többszereplős produkció lesz. Több hónapos munka után született meg a szöveg, Réman Orsolya és Sánta Júlia, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem dramaturg szakos hallgatóinak közre-

működésével. „Az előadásunk arról szól, hogy a sötétségtől nem feltétlenül kell félni” – mondta a rendező, aki számára újdonságot jelentette az, hogy a színészek között három gyerek is színpadra lép. Balázs Éva színművész, akinek két unokája is szerepet kapott a darabban, arról beszélt, hogy ezzel az előadással talán sikerült feloldani a gyerekekben azt a féltelmet, feszültséget, amit a sötétségben érzene.

„Az egyik legszebb munka volt a pályafutásom alatt, egy ajándék, amit a nyugdíjazásom óta kaptam” – fogalmazott a sötét-

ben látó tündért alakító színésznő.

Az előadással kapcsolatban a színház egy rajzpályázatot is hirdetett. *Mit lát a sötétben látó tündér a sötétben* témában. A mesepályázat beküldési határideje június 1-je. Újdonságnak számít az online-próbanapló, amelyet Sánta Júlia vezet a *sotetbenlatotunder.blogspot.com* címen, ahol a próbafolyamat minden mozzanata olvasható. „Próbanaplót úgyis írunk, ez most annyiban más, hogy bárki elolvashatja” – magyarázta a rendező, hozzátéve, hogy eddig több mint ezeröttszáz látogatók az oldalt.

SZOMBAT

2011. április 9.

A nap filmjei

TV2, 20.35

A macskám, a családom és a fiúk

Georgia és barátai, Jas, Ellen és Rosie már az első napon kiszúrják az új testvérpárt az iskolában. Robbie és Tom most költöztek Londonból Eastbourne-be. A lányok követik a fiúkat, ahogy azok a barátjukkal, Dave-vel fölfedezik a várost. Georgia kifőz egy tervet, hogyan tudna közelebb kerülni Robbie-hoz. Mivel tudja, hogy a fiú szereti a macskákat, eljátssza, hogy eltűnt az ő cicája.

m1, 22.05

Jóasszony: akiről egy város beszél

New York, 1930. Egyes nők boldogságot hoznak, amerre mennek, mások akkor okoznak örömet, amikor elmennek. Mrs. Erlynne-re mindkettő igaz: a férjek azt szeretik, amikor felbukkan, a feleségek pedig azt, amikor eltűnik az életük-ből. Miután az asszonynak nincs tovább maradása New Yorkban, kénytelen más vadászterületre áttenni székhelyét.

RTL Klub, 23.15

Csalás és ámitás

Ted Ryker kíméletlen ember, aki a nagypályás New York-i értékesítő cég legeredményesebb munkatársa. Olyannyira nem híve a csapatjátéknak, hogy még Jamie, a rábizott újonc kudarcai is hidegen hagyják, viszont a srác menaszonyának kitüntetett figyelmet szentel. Belisa rég elfeledt érzéseket ébreszt fel a megkeseredett üzletemberben, de viszonyuk hamarosan a feje tetejére állít mindent.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában

15.00 Híradó

15.10 Hétfégi magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

8.00 Jó reggelt, Erdély!

Híradás, Telefontársasjáték, Nyelvőr, Világjárók

10.05 Térerő

14.00 Híradás, Aranyszalagtár, Alternatívzene

16.00 Híradó

Ötórai tea: Megy a magnó, Súrított grádics, A hét zeneműve, Versműsor, Gramofon

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás

8.00 Hírek, műsorism., sport

8.15 Hangoló

9.15 Cifra palota

9.55 Hírek, műsorism.

15.00 Slágerlista

16.00 Hírek, műsorism.

16.10 Láthatár

16.40 Térerő

17.30 Sorsok az operaszínpadon

17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.20 Élő egyház (ism.)

7.50 Arcélek (ism.)

8.05 Hol volt, hol nem volt... (ism.)

8.30 Cimborák

9.00 Gyerekkori könyveink

9.35 A medvementő (am. kan. családi film, 2005)

11.10 Hatodik sebesség

11.40 Divathét

12.10 Carlo és vendégei

12.45 Híradó

13.05 Isten kezében

13.35 EtnoKlub

14.30 Daktari (am. kaland sor.)

15.20 "...filléres emlékeim..."

16.10 Országos Tisztánc Ranglista Táncverseny - Szentés

17.05 Napok, évek, századok

18.00 Lyukasóra

18.25 Szórvány

19.00 Híradó

19.35 Mese

20.00 Dunaszínház Előszó

20.10 Hamvai Kornél: Castel Felice (színházi felv.)

22.00 Ellopták Jupiter fenekét (francia vígj., 1980)

23.40 Dunasport

23.55 Utolsó vacsora (sp. filmdráma, 2008)

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

1.30 Koncertek az A38 hajón

m1

6.50 Ma Reggel

10.00 Delta

10.30 Marco és Gina

10.55 A bűvös körhinta (rajzf. sor.)

11.15 Marci (rajzf. sor.)

11.40 Derek, a fenegyerekek (sor.)

12.00 Sandokan (rajzf. sor.)

12.30 Most a Buday!

13.01 Hírek

13.05 Sztársáv

14.00 AutóVízó

14.30 Mozdulj!

15.00 Kul-túra 2011

15.25 Gyerekjáték a számítógép

15.40 Magyarország

16.10 Szellem a palackból...

16.40 Aranymetszés

17.35 Magyarország története

18.05 Hogy volt!?

19.30 Paradicsom kemping (francia vígj., 1. rész, 2006)

20.15 Alkotmány utca

20.30 Híradó

20.55 Sporthírek

21.05 SzerencseSzombat

22.05 Jóasszony: akiről egy város beszél (sp.-olasz-angol rom. dráma, 2004)

23.35 Hírek

23.40 Sporthírek

23.50 Nagyszínpad

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

1.40 Koncertek az A38 hajón

m2

6.50 Ma Reggel

10.00 Hogy volt!?

11.15 Fótér - Eger

12.15 Magyar elsők

12.30 Gaál Gabriella nótafelvételeiből

13.01 Natúra

13.25 Jelképtár

13.30 Rocklexikon

14.25 Telesport (élő)

Torna Európa-bajnokság

17.25 Kántor (magyar sor.)

18.10 A csábító nyomozó (francia vígjáték sor.)

19.40 A Tenkes kapitánya (magyar ifj. kalandf. sor.)

20.10 Esti mese

20.30 Liszt Ferenc (sor.)

21.00 Híradó este

21.25 Sporthírek

21.30 "Hiszünk a dalban..."

22.05 Végzetes képzelgések (angol-am. filmdráma, 1972)

23.50 Jóasszony: akiről egy város beszél (sp.-olasz-angol rom. dráma, 2004)

1.00 A nyomozónő (olasz drámasorozat)

2.20 Kántor (magyar sor.)

3.05 A csábító nyomozó (francia vígj. sor.)

4.35 Szélesvászon

4.35 Szélesvászon

4.35 Szélesvászon

4.35 Szélesvászon

4.35 Szélesvászon

4.35 Szélesvászon

4.35 Szélesvászon

4.35 Szélesvászon

4.35 Szélesvászon

4.35 Szélesvászon

4.35 Szélesvászon

4.35 Szélesvászon

4.35 Szélesvászon

4.35 Szélesvászon

4.35 Szélesvászon

4.35 Szélesvászon

4.35 Szélesvászon

4.35 Szélesvászon

VASÁRNAP

2011. április 10.

A nap filmjei

TV2, 21.05

A dögös és a dög

Nate hatéves kora óta reménytelenül szerelmes Cristabelbe. A szerelmi vallomását azonban keresztülhúzta, hogy a családjával másik városba költöztek. Az évek múlásával Nate gondolatai még mindig Cristabel körül forognak. Elhatározza, hogy visszaköltözik Los Angelesbe és megkeresi. Meg is találja, a lány ugyanolyan gyönyörű és ráadásul egyedülálló.

DUNA TV, 23.15

Ragyogás

Kubrick háborzongatóan izgalmas remekművében - amelyet a Newsweek kritikusa az első epikus horrorfilmnek nevezett - az ember ezen utóbbi, mindenkiben mélyen megbúvó félelme jelenik meg. A Stephen King azonos című regénye alapján készült mesterműben Jack Nicholson élete egyik legjobb alakítását nyújtja, mint Jack Torrance, aki a családjával a téli holt szezon idejére egy kísérteties hotelba költözik.

m2, 23.45

Szappanopera

A 32 éves Charlotte boldogan élhetne, de köszöni, nem kér belőle. Mikor elköltözik a barátjától, véletlenül a transzszexuális Veronica szomszédja lesz. Míg Veronica leginkább önmagának, kutyájának és egy romantikus tévésorozatnak él, Charlotte rendre egyéjszákas kalandokba bocsátkozik. Egy bántalmazás, egy új ágy és pár fehér függöny összehozza őket.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában

10.00 Egyházi műsor

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

10.00 Híradás, Ultrarövid ráadás

11.00 Híradás, Gyermekekműsor

12.00 Híradás

12.05 Újévi ígértetés, Délkör

13.00 Híradás

13.05 Szól a nótá

14.00 Itthon, Erdélyben - faluműsor: Székelykocsárd, Fehér megye

15.00 Zenés üzenetek

16.00 Híradó

16.10 Zenés üzenetek

17.00 Vasárnapra válogattuk

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás

14.00 Hírek

14.10 Operettparádé

14.30 Dalposta

15.30 Vidékről vidékre

16.30 Népzene

17.00 Hírek

17.03 Aranyhangok

17.25 Rádióistentisztelet unitárius

17.55 Hírek, adászárás

DUNA TV

8.10 Cimborá (ism.)

8.40 Zénó

8.45 Szimba,

az oroszánkirály

9.05 Négyzögletű

kerek erdő

(magyar mesejáték)

9.25 Kolumbusz Kristóf

(rajzf. sor.)

9.55 Karate kutya

(német-am. akció-vígj.,

2004)

11.20 A tudomány

műhelyében

10.45 Dülök szolgálai

12.05 Európai kóstoló

12.45 Híradó

13.05 Élő egyház

13.35 Élő népzene

14.05 Csellengők

14.30 Péntek Rézi

(magyar vígj., 1938)

15.40 Dunáról fúj a szél

15.50 Múltidéző

16.20 Az állatok világa

16.50 Illés (dok. sor.)

17.20 Vannak vidékek

17.55 Talpalatnyi zöld

18.30 Kirakat

19.00 Híradó

19.35 Mese

20.00 Kikötő - Extra

20.45 Heti Hírmondó

21.30 Klubszoba

22.25 Lélek Boulevard

22.55 Dunasport

23.15 Ragyogás

(angol-am. thriller, 1980)

1.10 Szabad vagyok

m1

6.50 Ma Reggel

10.00 Engedjétek hozzám

10.05 Így szól az Úr!

10.15 Katolikus krónika

10.40 Amikor

gyermek voltam

10.50 A sokszínű vallás

11.05 Evangélikus

magazin

11.30 Református

ifjúsági műsor

11.40 Mai hitvallások

12.05 Mai hitvallások

12.30 Útmutató

13.01 Hírek

13.10 Telesport - Sport 7

14.05 Út Londonba

14.35 Nóta: Kállai Kiss

Ernő, a klarinétkirály

15.05 Fogadóóra

15.35 Ausztrália

(term. sor.)

16.05 Új-Zéland természe-

ti világa

16.40 Ördöglovas

(magyar kalandf., 1943)

18.05 Hogy volt!?

19.30 Paradicsom

kemping

(fr. vígj., 2. rész)

20.15 Alkotmány utca

20.30 Híradó este

20.55 Sport hírek

21.05 A karvaly csendje

(sor.)

22.05 Vasárnap ESTE

23.00 24 (am. sor.)

23.45 Panoráma

0.30 Hírek

m2

6.50 Ma Reggel

10.00 Magyar népmesék

10.05 Rejtélyek T

esz-Vesz városban

10.30 Inami

10.55 Gino,

a virtuális kiskakas

11.10 Balett

ABC Henriettel

11.20 Öregember

nem vénember

(am. családi film, 2005)

13.05 "Így szól az Úr!"

13.15 Katolikus krónika

13.40 Amikor gyermek

voltam

13.50 Evangélikus

magazin

14.20 Református

ifjúsági műsor

14.30 Telesport (élő)

Torna Európa-bajnokság

Élő közvetítés Berlinből

17.45 Elit gim

(sor.)

18.40 Mesterségem

a hangom - Miller Lajos

19.20 Piller

20.10 Esti mese

20.30 Telesport

21.00 Híradó este

21.25 Sport hírek

21.30 Rocklexikon

22.25 Ördöglovas

(magyar kalandf., 1943)

23.45 Szappanopera

(svéd-dán vígj., 2006)

1.30 Sport7 (ism.)

2.20 Hajónapló (sor.)

RTL KLUB

8.00 Kölyökklub

Björn macskó kalandjai,

Éliás, a kis mentőhajó,

Kisvakond,

Helló, Kitty!,

Hupikék törpikék,

Lassie és a mentőcsapat

10.35 Forma-1 (élő)

Maláj Nagydíj

- Sepang International

Circuit, Kuala Lumpur

Utána: RTL-hírek

13.15 Magyar

autósport-magazin

13.30 Trendmávia

14.05 meneTrend

14.40 Míg a halál

el nem választ

(am. vígj. sor.)

15.15 Isten megbocsát,

én nem!

(olasz-spanyol western-

vígjáték, 1968)

17.25 Ezel

- Bosszú mindhalál

(török sor.)

19.30 RTL Klub Híradó

20.00 ValóVilág

- Kiválasztás (élő)

22.20 Heti hetes

Vidám, aktuális talk-show

Utána: RTL-hírek

23.40 Frequency

(amerikai akcióthriller,

2000)

2.00 Portré

Riportmagazin

2.30 Kemény zsaruk

(am. sor.)

PRO TV

6.30 Star Wars: A klónok

háborúja (anim. sor.)

7.00 Pro Tv hírek,

sport, időjárásjelentés

10.00 20 év után

- talk show

11.00 Csapd le Chipet!

(am. rom. vígj., 2006)

(ism.)

13.00 Pro Tv hírek,

sport, időjárásjelentés

13.05 Aprop Tv

- szórakoztató műsor

14.00 A pletykafészek

(amerikai filmsorozat)

15.00 Román tehetségek

- verseny műsor

18.00 Románia szeretlek!

- kulturális magazin

19.00 Hétvégi Pro Tv

hírek, időjárásjelentés

20.45 Land of Jokes

- szórakoztató műsor

21.45 Román

komédia társaság

- szórakoztató műsor

22.45 Végső állomás 3.

(német-amerikai horror,

2006)

0.45 Aprop Tv (ism.)

ANTENA 1

4.00 Akárki Joe

(amerikai romantikus víg-

játék) (ism.)

5.30 A simlis és a szende

(amerikai sorozat)

7.00 Híradó, Sport,

időjárásjelentés

9.00 Angélique

(francia-NSZK-olasz ka-

landfilm, 1965)

11.00 Szeretném,

ha szeretnél

(amerikai-német romanti-

kus vígjáték, 2001)

13.00 Híradó, sport,

időjárásjelentés

14.00 A Szörny hadműve-

let (román vígjáték, 1976)

16.00 SuperBingo

Metropolis (verseny

show) (live)

19.00 Híradó, sport,

időjárásjelentés

20.20 Csilaghaló

- szórakoztató műsor

21.45 A fenébe is

- szórakoztató műsor

23.00 Határtalan indulat

(amerikai akcióf., 2008)

1.00 Angélique

(francia-NSZK-olasz ka-

landfilm, 1965) (ism.)

TV2 TV 2

6.45 Reggeli gondolatok

7.15 Látlelet a Földről

7.45 Tv2 matiné

Benne: Csudalények,

Őslények országa,

Fifi virágoskertje,

Roary, a versenyautó

11.20 Afrikai kaland

(am. sor.)

12.05 Nagy Vagy!

12.55 Stahl konyhája

13.20 Talpig nő

(magazinműsor)

13.50 Kalandjártat

14.20 Borkultusz

14.50 Sliders

(am. sor.)

15.50 Monk

- Flúgos nyomozó

(am. krimisor.)

16.45 Bűbájós boszorkák

(am. sor.)

17.45 Szőkevény futam

(kan. akció-vígj., 2003)

19.30 Tények

20.00 Napló

21.05 A dögös és a dög

(am. rom. vígj., 2008)

22.55 Frizbi

Hajdú Péterrel

Közben: Keenorsolás

23.55 Knight Rider

(amerikai sorozat)

0.50 A Keresztapa 2

(amerikai gengszterf.,

1974)

4.05 EZO.TV Jósok, látók,

médiomok!

4.35 Napló (ism.)

PRIMA TV

6.00 A cseresznye

a tortán

HÉTFŐ
2011. április 11.

A nap filmjei

TV2, 13.40
Utcai tánc

Los Angeles legmenőbb hip-hop táncosai gyülekeznek, hogy eldöntsék, ki a legjobb a városban. A cél a tetemes pénzdíj, és a többi táncos elismerése. A versengés azonban hirtelen komolyra fordul, amikor az ismeretlen, külvárosi csapat tagjai a táncparkettre perdülnek. Nincs mese, a két korábbi ellenfélnek össze kell fognia, hogy megmutassák az újonnan érkezőknek: nehéz dolga van annak, aki a trónjukra tör.

Pro Tv, 20.30
Tor-túra 2.

Nick Persons jól tudja, hogy vadonatúj feleségét és a nő két csemetéjét nem viheti abba a lepukkant kéglibe, ahol agglégény éveinek legjavát töltötte. Rádásul úton van a familia legújabb tagja, ezért Nick úgy dönt, hogy ideje kicuccolni a kertvárosba. A mesés család lakról azonban kiderül, hogy meglehetősen bizonytalan lábakon áll és Nick elköveti azt a hibát, hogy maga esik neki a javításoknak.

Antena 1, 2.00

Az Androméda törzs

Az amerikai hadsereg egyik katonai műholdja váratlanul meghibásodik, és lezuhan Új-Mexikóban. Egy speciális kutatócsoport kezd vizsgálni a szerkezetet, és egy halálos, új vírust fedeznek fel rajta. Az ismeretlen, úrból jött vírus gyorsan mutálódik. A kutatók, versenyt futva az idővel, mielőbb meg akarják állítani, mert ha kijut a bázisról, végveszélybe sodorja az egész emberiséget.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó, kommentár
15.20 Magyar zenei lexikon
15.30 Kulturális mozaik

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság - Hasznos tudnivalók
12.00 Híradás
12.10 Művelődési hírek
12.35 Kispad - sportműsor
13.05 Zenei üzenetek
14.00 Délutáni váltás Zenedoboz, Kalendárium
16.00 Híradás, Sport, Rádióújság
17.00 Híradás, Figyelő, Törvénytár
17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás
8.00 Hírek, sport
8.10 Hangoló
9.50 Hírek, műsorism.
15.00 Slágeróra
16.00 Hírek
16.15 Hétköznapi igazsága
17.00 Nap-óra
17.30 Zene, zene, zenelánc
17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

6.30 Gazdakör
7.00 Reggel a Dunán
10.00 Család-barát
11.00 Divathét (ism.)
11.30 Daktari (sor.)
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.20 Kirakat (ism.)
15.45 Lyukasóra (ism.)
16.15 Párversek 1.
16.20 Párversek 2.
16.30 Párversek 3.
16.35 Quasimodo-díj 2010
16.50 Vers József Attila: Óda
17.00 Idegenek az üvegházban
17.30 Heuréka! Megtaláltam!
18.00 25. szélességi fok Délre (francia sor.)
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.00 Térkép Integrációs magazin
20.40 Kikötő - Friss
21.00 Híradó
21.05 Esti sport
21.10 Váltó
21.20 Közbeszéd
21.55 Állunk a világ közepén
22.10 Világjobbítók (magyar f.)
23.50 Sportaréna
0.30 Drót (amerikai sor.)
1.50 Énekelt versek
2.15 Kikötő - Friss (ism.)
2.25 Közbeszéd (ism.)

TVR 1

6.55 Románia himnusa
7.00 Reggeli híradó
9.00 Szerelmi bizonyíték (ism.)
10.00 Danutz SRL (ism.)
Közben: Egyszerűen izletes
12.00 TVR 55
12.40 A királyi ház titkai (dél-koreai sorozat)
14.00 Hírek
14.45 Curier TV
15.15 Teleshopping
15.30 Krónika - magyar nyelvű műsor
17.00 A megfelelő pár
18.00 Hírek, időjárásjelentés
18.25 A királyi ház titkai (dél-koreai sorozat)
19.45 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.00 Prim Plán (talk show)
22.00 Grey anatómiája (amerikai sorozat)
22.55 Eurovision 2011
23.10 Visszajátszás
0.30 Éjszakai beszélgetések (ism.)
1.30 La vie en rose (life-style magazin) (ism.)
2.25 Prim Plán (talk show)
3.15 Sport (ism.)
3.30 Hírek, időjárásjelentés (ism.)

VIASAT 3

10.00 A narancsvidek (am. sor.)
10.50 A szerelem hullámhosszán (am. rom vígj.)
12.55 Amerika csillagai
14.55 A médium (ism.)
16.50 CSI (ism.)
17.45 Gyilkosok száma (sor.)
18.40 Gordon Ramsay
18.35 A dadus (sor.)
19.10 Gordon Ramsay
20.05 Jóbarátok (sor.)
20.30 Két pasi (sor.)
21.25 Gyilkosok száma (sor.)
22.25 Éden Hotel
23.25 Szex és New York (sor.)

m1

6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
10.00 Vasárnap ESTE (ism.)
10.55 Nappali
11.55 Parlamenti Napló
13.01 Híradó délben
13.30 Kárpát Expressz
14.00 Átjáró
13.30 Roma Magazin
15.00 Domovina
15.30 Mindentudás Egyeteme
16.25 Tudni illik, hogy mi illik...
16.55 Szomszédok (magyar sor.)
17.30 Híradó
17.41 Körzeti híradó
17.55 Teadélután
18.25 India - Álmodj utján (braz.-ind. sor.)
19.15 A királyi ház titkai (dél-kor. sor.)
20.20 Alkotmány utca
20.30 Híradó este
20.55 Sport hírek
21.05 Kékfény - bűnügyi magazin
22.05 Az Este
22.40 Bízál bennem (olasz sor.)
0.30 Tizenkét kőműves
1.00 Hírek
1.05 Sport hírek
1.10 Prizma
1.25 Telesport
- Motorsport (ism.)

TVR 2

5.00 Hírek (ism.)
6.00 Hobby, szokások (ism.)
7.00 Teleshopping
8.10 DP 2 tonomat - szórakoztató műsor
10.00 Bűvölet (olasz sorozat)
11.00 Vallomások (ism.)
12.00 Hírek, időjárásjelentés
12.30 Biznisz óra (ism.)
13.30 Jamie konyhája
14.00 Miért ABC
14.35 Együtt Európába
15.30 Boldogulj egyedül!
16.00 Bűvölet (olasz sorozat)
17.00 Hírek
17.30 Vallomások
18.30 Elegem van! (amerikai vígjátéksorozat)
18.55 Adio
19.00 Biznisz óra
20.00 Qian király (kínai kaland sorozat)
21.00 Késhegyen - informatív műsor
22.00 Hírek, sport, időjárásjelentés
23.00 Aeroshow
23.35 Starhunter (kanadai sci-fi sorozat)
0.35 Qian király (kínai kaland sor.) (ism.)
1.30 Győztesek (ism.)
1.35 Vallomások (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek
10.00 Pontos sportidő (live)
12.00 Sport.ro Hírek (live)
13.00 Sport.ro Hírek
13.10 A fény harcosai
14.10 Pontos sportidő (live)
15.10 Külön kiadás
16.00 Sport.ro Hírek
16.30 Pontos sportidő (live)
18.00 Sport.ro Hírek (live)
19.05 Információk (live)
21.00 Sport.ro Hírek (live)
22.00 Mitica ligája
23.00 Wrestling SMACK Showtime

m2

6.50 Ma Reggel
10.00 A hangszerekészítés mesterei (dok. sor.)
10.25 Ismeretlen Budapest
10.45 Zenelánc - Énekelt versek
10.46 Énekelt versek
11.15 Rondó
11.40 Körzeti magazin
12.30 "...hol élsz Te?"
13.01 Híradó délben
13.15 Sporthírek
13.30 Kárpát Expressz
13.55 József Attila: Születésnapomra
14.00 Közvetítés a parlament üléséről
18.30 A múzsák csókja
18.50 Átjáró
19.20 Esti mese
19.45 Mindig zöldebb (auszt. sor.)
20.30 Barangolások öt kontinensen
21.00 Híradó este
21.25 Sporthírek
21.30 Mindentudás Egyeteme
22.25 Montalbano felügyelő (olasz krimisor.)
23.20 Záróra
0.10 India - Álmodj utján (brazil-indiai kaland sor.)
0.55 A királyi ház titkai (dél-kor. sor.)
2.00 Bízál bennem (sor.)

PRO TV

7.00 Pro Tv hírek,

Könyvbemutató
10.00 Pro Motor (ism.)
11.00 A pletykafészek (amerikai filmsorozat)
12.00 Fiatal és nyugtalan (am. sor.) (ism.)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
14.00 Románia szeretlek (ism.)
15.00 Román Komédia Társaság (ism.)
16.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat)
17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Tor-túra 2. (amerikai vígjáték, 2007)
22.15 Az örökség (román vígjáték sorozat)
23.30 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
0.00 A rejtvény (amerikai-kanadai thriller-sorozat)
1.00 Tor-túra 2. (am. vígjáték, 2007) (ism.)

ACASĂ

8.30 Otthoni receptek
10.00 Csak a szerelem (román sorozat)
12.45 Mese hölgyek (sorozat)
14.15 Clase 406 (sorozat)
15.30 Esmeralda (sorozat)
16.30 Igaz történetek
17.30 Az igéret (török sorozat)
18.30 Bella Calamidades (sorozat)
19.30 Teresa (sorozat)
20.30 Szerelmek és tisztesség (sor.)
21.30 Eliza nyomában (sor.)
22.30 Éjszakai történetek
23.30 Örögi kör (sorozat)

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 Fókusz Plusz (ism.)
7.25 Fókusz Reggel
7.55 Reggeli magazinműsor
10.05 Te vagy az életem (arg. sor.)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.20 Asztro Show
14.30 Fél kettő
15.15 A szerelem rabjai (arg. sor.)
16.15 Mindörökké szerelem (mex. sor.)
17.15 NekedValó (élő) Talk-show
18.25 Ezel - Bosszú mindhalálig (török sor.)
19.30 RTL Klub Híradó
20.05 ValóVilág - Összefoglaló (élő)
21.10 Fókusz Közszolgálati magazin
21.45 Barátok közt (magyar sorozat)
22.25 Dr. Csont (amerikai krimisorozat)
23.20 Showder Klub Vidám show-műsor
Utána: RTL-hírek
0.30 Face the Pro - Közép-kelet-európai Póker Tournament
2.00 Gyilkos elmék (am.-kan. krimisor.)
2.50 Reflektor - Sztármagazin

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport
8.00 Reggeli matiné - Razvan és Dani műsora
10.00 Sajtószemle Mircea Badea-val
11.00 Szindbád kalandjai (kanadai sorozat) (ism.)
12.00 Xena (amerikai kaland sorozat)
13.00 Híradó, Sport
14.00 Egy rém rendes család (amerikai vígjáték sorozat)
14.30 Csillagháló
16.00 Híradó, Sport
17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheone műsora
19.00 Híradó, Sport
20.20 Mutassalak be a szüleimnek!
22.00 Vad nárcisz

(román telenovella)
23.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
23.45 Bűnös show - Dan capatos műsora
1.00 Különleges ügyosztály (Esküdt ellenségek: Meggyalázott áldozatok) (amerikai krimisorozat)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 Az utolsó piszkos tánc (kanadai filmdráma)
13.05 Az elveszett Jézusvideó nyomában (német kalandfilm)
15.00 A Midzomer gyilkosságok (sorozat)
16.55 Lagzi-randi (amerikai vígjáték)
18.30 Cápember (am. horror)
20.15 Fegyenc (amerikai thriller)
22.10 Hegylakó 2. - A visszatérés (angol-francia-argentin akciófilm)
0.15 Szörnyek szigete (am. horror)

TV2 TV 2

7.00 Magellán (ism.)
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
10.00 Mokka habbal
10.45 Stahl konyhája
11.10 Babapercek
11.20 Teleshop
12.50 Árva angyal (ism.)
13.40 Utcai tánc (am. zenés dráma, 2004)
15.20 EZO.TV
16.25 Rex felügyelő (osztrák-német krimisor.)
17.25 Edina és Joshi
17.30 Marina (mex.-am. sor.)
18.25 Update Konyha (főzőshow)
18.30 Árva angyal (mex. sor.)
19.30 Tények Hírműsor
20.20 Aktív
21.10 Jóban Rosszban (magyar sor.)
22.20 NCIS (am. krimisor.)
23.20 NCIS: Los Angeles (amerikai krimisor.)
Közben: Kenósorsolás
0.15 Aktív
0.20 Elit egység (kan. sor.)
1.20 Tények Este
1.55 EZO.TV
Jósok, látók, médiumok!
2.25 Valahol már láttalak (német rom. vígj., 2003)
3.50 Sliders (am. sor.)

PRIMA TV

6.00 A cseresznye a tortán
7.00 Siker teszi az embert (amerikai vígjáték, 1990) (ism.)
9.00 Teleshopping
9.30 Jugaru tréfái
10.00 A Vijeile család kalandjai
11.15 Ismerkedj, álmodj, szeress! (ism.)
12.30 Teleshopping
13.00 Timon és Pumba (am. rajzf.)
13.30 Teleshopping
14.00 Szívek találkozása (indiai sor.)
15.00 Gyilkosok száma (amerikai sor.)
16.00 A cseresznye a tortán
17.00 Lököttek (román sorozat)
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 Titkos szerelmek (telenovella)
20.30 Miss Vidéki lány - reality show
22.15 Lököttek (román sor.)
23.00 Mondenii - szórakoztató műsor
23.30 A médium (amerikai krimisor.)
0.30 Hűtlenség (am. f. dráma, 2004)
2.30 Szemtelen feleségek (erot. f.)

KANAL D

7.30 Reggeli kávé
10.00 Menyet anyának 5 - reality show
12.30 Kanal-D Hírek
13.15 Légy az enyém
15.00 Teleshopping
15.15 Titkos szerelem (török sorozat)
16.45 Célponthban
18.45 A nap híre
19.00 Kanal-D Hírek
20.00 Menyet anyának 5
20.30 Szerelmek és büntetés (török film)
22.30 Szemek az árnyékban - reality show
0.00 Édes, drága titkaink (amerikai sorozat)

HÍR TV

7.00 Széles út (ism.)
Motoros életmód-magazin
7.30 Soroló (ism.)
A vidék magazinja
8.00 Híradó
9.05 Kontraszt (ism.)
10.05 Napról napra (ism.)
10.30 BBC Hard Talk (ism.)
11.00 Híradó
11.30 Európai híradó (ism.)
12.05 Ingtalanpiac (ism.)
12.30 Hírvilág (ism.)
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Soroló (ism.)
14.30 Garázs (ism.)
15.05 Civil kaszinó (ism.)
16.00 Híradó (ism.)
Friss napi információk
16.30 BBC Click (ism.)
A BBC informatikai magazinja
17.05 Célpont (ism.)
Oknyomozó riportműsor
17.30 Paletta
18.00 Híradó
18.30 Panaszkönyv
19.05 Vonalban
20.00 Híradó
Friss napi információk
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó
22.35 Lapzártá
Vitaműsor újságírókkal
23.00 Híradó
23.30 Pálya
0.05 Rájátszás

DISCOVERY

7.00 Ötödik sebesség
8.00 Autókereskedők - VW Type 25
9.00 Halálos fogás - Úszóklub
10.00 Piszkos munkák - Bontóember
11.00 Sztépitők - Otthonunk melege
12.00 Amcsi motorok - Iraq Star Foundation motor
13.00 Autókereskedők
14.00 Állítólag... - Szökés a börtönből
15.00 Piszkos munkák - Szemétkészítő
16.00 Hogyan készült?
17.00 Amcsi motorok
18.00 A túlélés törvényei - Moab sivatag
20.00 Állítólag... - Egyetlen lövéssel
21.00 Sztépitők
21.30 Hogyan készült?
22.30 Stan Lee bemutatja: szupermenek a valóságban
23.30 Csendes szörnyetegek - Szexmániások
0.30 Autókereskedők - VW T2 Panel Van
1.30 Ross Kemp - Gengszterbandák nyomában
2.30 Sztépitők
3.00 Állítólag... - Egyetlen lövéssel

ETV

9.00 Kultúrcepp, ismétlés
16.00 Délutáni Híradó
16.15 Kultúrcepp
16.35 Kárpát Expressz
17.00 Átjáró
17.30 Délutáni Híradó
17.40 Izelítő Kalendárium
17.50 Egészséges percek
17.55 Könyvajánló
18.00 Reggeli terefe
18.30 Híradó
19.00 Piac tér
19.30 Híradó
20.00 A magyar költészet napja
21.00 Piac tér, ismétlés
21.30 Híradó
22.00 Átjáró
22.30 Híradó

Április 8., péntek

Az év 14. hete és 97. napja, hátravan 268 nap

Ma Dénes, Valér és Valter napja van.

A Dénes férfinév a görög Dionüsziosz névből származik. Jelentése: Dionüszosznak ajánlott.

A Valér latin eredetű férfinév, a Valerius nemzetség-névből. Jelentése: erős, egészséges. Női párja: Valéria.

A Valter germán eredetű férfinév, jelentése uralkodó, tevékeny + nép/sereg. Holnap az **Erhard, Ákos és Döme** nevek ünnepelnek. Vasárnap **Zsolt és Ezékiel** napja van.

Évforduló

8-án:
• 1143 – I. Mánuel császár, Szent László unokája lép a bizánci trónra.
• 1904 – Aláírják Londonban a francia–angol egyezményt (Entente Cordiale: „szívélyes egyezmény”), megalakul az Antant.

9-én:
• 1831 – I. Lajos Fülöp francia király rendeletet ad ki, amellyel létrehozza a Francia Idegenlégiót (Légion Étrangère).
• 1945 – Az amerikai légi-erő 343 bombázója szőnyegbombázást indított Tokió ellen elpusztítva a város 250 000 épületét és 83 000 lakosát.

10-én:

- 1939 – A prágai kormány bevezeti Szlovákiában a katonai diktatúrát.
- 1990 – Horn Gyula külügyminiszter Moszkvában megállapodást köt a Magyarországon állomásozó szovjet csapatok kivonásáról.

Vicc

Két kopasz találkozik. Azt mondja az egyik a másiknak: – Jé, te sokkal kopaszabb vagy mint én.
– De hát miért, hiszen neked sincs egy szál hajad sem?
– Hát az igaz, de neked nagyobb a fejed.

Recept

Rakott tök

Hozzávalók: 1,5 kg tök, 50 dkg sertéshús, 4 tojás, 4 ek. olaj, 3 dl tejföl, só, ecet.

Elkészítése: Ujjnyi vastag szeletekre vágjuk a tököt, és sós, enyhén ecetes vízben puhára főzzük, szitán lecsurgatjuk. Közben felszeleteljük a sertéshúst, az olaj felén hirtelen kisütjük, majd átdaráljuk és megsózzuk. Kiolajozunk egy tepsi, aljára terítjük a tök felét, megöntözzük egy deci tejjel, és ráfektetjük a darált húst meg az apróra vagdalt főtt tojásokat. Beborítjuk a maradék tökkel, és tetejét a maradék tejjel, olajjal öntözzük meg.

A hatos lottó nyerőszámai:
4, 6, 37, 8, 35, 12.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Képes odafigyelni az apró részletekre, elemzőképessége remekül működik. Érzelmie felfokozott állapotban vannak. Vigyázzon, hogy ne tegyen elhamarkodott lépést romantikus ügyben.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Erős vágyat érez szeretet, harmónia, békesség és minden luxus, kellemes dolog iránt. A féltékenységre nyugtalanságot okoz, emiatt álmatlan az éjszakáján.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

A hold az Ikerék jegyben jár, és az érzések erősek. Hangulata vidám, kapcsolatai jól alakulnak, ez vonatkozik a szerelmi kapcsolatára is.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Jókedvűen kezdi a napot. Viszont nem érdemes komolyan vitába szállni most senkivel, megbánja, ha túl keményen beszél valakiről.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Ami a szívében, az a száján is. Őn gyakran kíméletlenül viselkedik, ám mégis mélyek az érzései, ezért mindig, minden helyzetben számíthatnak önre.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Csendes, dolgos és nem túl eseménydús a napja. Könyvek és folyóiratok révén olyan ismeretek birtokába jut, amelyek alkalmazásával az egészségét óvhatja.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Váratlan, nehéz helyzet nem valószínű, de a megérzéseit jól jelezték, amikor a munkájával kapcsolatban aggodalmaskodott. Remélhetőleg képes arra, hogy megvédje az érdekeit.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Megismerkedett azzal az emberrel, akire titkon már régóta vágyott. Óvatos legyen egy új kapcsolatban, mert az is kiderülhet, hogy mások az álmjai, és más a valóság.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Lakásvásárláson vagy egyéb ingatlan megszerzésén töri a fejét. Úgy érzi, hogy jó irányban tapogatózik. Érdemes most megmozgatni eget, földet, ha értékvásárlási tervet.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

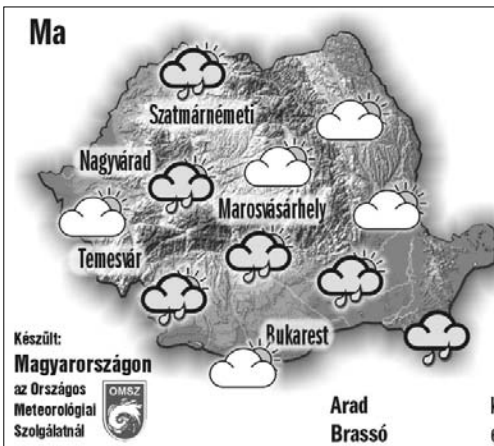
A Hold hatására az érzelmei kerülnek előtérbe, de most nem tud dönteni szívügyek terén. Hangulata derűs, és kellemes gondolatok járnak fejében.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

A bolygók sok új lehetőséget kínálnak. Am csak olyan feladatot vállaljon el, amit örömmel végez, és igazán érdekli, egyébként nem érzi jól magát.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

A sietség, a türelmetlenség és a túlzott erőszakosság nem kifejeződő. Ön körül senki nem hajlandó kompromisszumot kötni a problémák megoldása érdekében.

Ma
Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Változóan felhős lesz az ég, szóróviharosan kialakulhat eső, zápor. Az északnyugati szél sokfelé viharossá fokozódik.

A következő napok időjárása

Szombat
13°C
Az északnyugati szél viharos marad, emellett a változó felhőzetből elszórtan lehet zápor.

Vasárnap
11°C
Változóan felhős, továbbra is szeles idő várható szóróviharosan záporosóval.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	16°C	8°C
Brassó	10°C	4°C
Bukarest	18°C	8°C
Csikszereda	10°C	4°C
Kolozsvár	12°C	6°C
Marosvásárhely	11°C	5°C
Nagyvárád	15°C	8°C
Szatmárnémeti	14°C	8°C
Temesvár	17°C	8°C

Memória

Horváth István

***	AZ EGYIK VERCSOPORT	NAGY FÜTŐÉRTÉKŰ SZÉN	ÓKORI LOVAS NÉP	CSÚNYA	ÖREG NÉNE	TURBO DIESEL (RÖV.)	BENT ÖLT!	ZÖLD-FÜLŰ	ARANYOS, TAKAROS
ÖNKÉNTELEN									
... LYUKBÓL ... SZÉL FÚJ							VELENCE HATÁRAI! IRÁSJEL		
***	HAJIGÁL					VATIKÁN (RÖV.)			
MEGSZOKOTT, UNALMAS						FRANCIA ÍRÓ (ÉMILE)			
ÁPOLT, RENDBEN TARTOTT									
ÉSZAKKELET (RÖV.)			HORDÓ NYILÁSA						BIZONYÍTOTT DOLOG
ZENEI MŰFAJ			GÖRÖG BETŰ	MAG HÓ ... (ADY)					
KIEJTETT BETŰ				JAPÁN VALLÁS		ÚT FASORRAL			
VAN SÜTNI-VALÓJAI!						FRANCIA RT.		A SERTÉS HIMJE	
TISZTA NEMESFÉM								REGISZTERED	

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Baló Levente (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószervező:
Osváth Annamária

Tudósítók:
Antal Erika – 0740-106684 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hi-
vatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közzölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Alapította az RMDSZ

agnus RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15, csütörtökön 19-23 óra között a világhálón: www.agnusradio.ro

Sláger Rádió fm 105.9

F95 FM SICULUS Rádió

95.1 fm Paprika Rádió Fülön csíp.

94.0 fm PROFI RÁDIÓ A ZENE ÁRAD BELŐLE

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ FM 95,6
www.radiocluj.ro

MÉDIAPARTNEREK

Luce megbukott spanyolból

Labdarúgás

ÚMSZ

„Már nincs esélyünk a továbbjutásra” – állapította meg Mircea Lucescu, a Sahtar Donyeck vezetőedzője, miután tanítványai 5-1-re kikapnak a labdarúgó-Bajnokok Ligája negyeddöntőjének első mérkőzésén, szerda este. Az ukrán csapat román szakembere szerint már a sorsoláskor megpecsételődött a sorsuk, hiszen a Barcelonát húzták ellenfélként. „Ez a csapat ilyen, ha hibázol, nem kegyelmez” – magyarázta. Márpedig tanítványai hibáztak, elmondása szerint épp azt nem teljesítették, amit kért tőlük. Talán ezzel magyarázható, hogy a Nou Camp-beli látogatásuk ilyen rosszra sikeredett. Hiába kezdtek lelkes támadással a mérkőzést, Andres Iniesta már a második percben megszerezte a vezetést a katalánoknak, majd Dani Alves kétgólosra növelte az

„Na, ki itt a sztár?” Dani Alves, a Barcelona védője bombagólt lőtt a Sahtar Donyecknek. Fotó: uefa.com

előnyt. A Sahtar ugyan több helyzetet is kidolgozott, de Gerard Pique 53. percben szerzett góljával már 3-0-ra vezettek a spanyolok, amikor Rakitskiy (59. perc) megtörte a védelmüket. Az ukrán csapat öröme azonban nem tartott sokáig, alig egy perc múlva már Seydou Keita találatát ünnepelte a

közönség. Lucescu hiába próbálta cserékkel felfrissíteni fáradó alakulatát, csak egy kapufáig jutottak. A kegyelemdöfést Xavi Hernandez adta meg a mérkőzés hajrájában, miután a Dani Alvestől kapott labdát hét méterről betolta a kapuba. A donyECKI visszavágót április 12-én rendezik, és a román

tréner már csak abban bíz, hogy kevesebb hibát vétene. Răzvan Raț nem léphet majd pályára, szerda este ugyanis begyűjtött egy újabb sárga lapot. Noha az eredmény alapján a Barca fél lábbal már az elődöntőben érezheti magát, a csapat vezetőedzője, Pep Guardiola óvatosságra int. „A Sahtar

kiváló csapat, igazi nemes ellenfél, így továbbra is a fődön kell járnunk” – mondta.

A játéknappal másikkal összecsapása vérbeli angol rangadó volt, amelyből a Manchester United került ki győztesen: Wayne Rooney 24. percben szerzett góljával a Vörös Ördögök 1-0-ra nyertek a londoni Samford Bridge-en, a Chelsea ellen. A házigazdák csak kapufáig jutottak, és még mindig neheztelnek Undiano Mallenco spanyol bíróra, amiért nem adott meg egy tizenegyeset. Carlo Ancelotti, a házigazdák olasz edzője természetesen jogosnak tartotta volna ha a játékezőt büntetőt ítélt a Ramires elleni szabálytalanság miatt, s szerinte nem érdemelték meg a vereséget. Bár most a Manchester United van előnyben, nagyon bízunk az április 12-i visszavágóban. „Nem lesz könnyű, de egy évvel ezelőtt is ott kellett nyernünk, és sikerült. Hiszek benne, hogy összejöhök” – mondta. ◀

Röviden

Liga-2, rangadókkal

A labdarúgó-Liga-2 a 21. forduló mérkőzéseivel folytatódik, a második csoportban az alábbi menetrend szerint: Bihar FC–CSM Râmnicu Vâlcea (összel: 1-2), Nagyszebeni Voința–Gyulafehérvári Unirea (2-1), Tordai Arieșul–UTA (1-4), Gaz Metan CFR Craiova–FC Argeș Pitești (1-1), Petrolul Ploiești–ALRO Slatina (1-2), Dévai Mureșul–Poli Iași (0-2). A Dacia Mioveni a Lupényi Minerul korábbi visszalépése miatt lesz szabadnapos.

Csonka forduló

Csonka 18. fordulójával folytatódik szombaton a férfiekézilabda-Nemzeti Liga 2010-11-es kiírása, a Székelyudvarhelyi KC Nagyváradon vendégszerepel. A Suceava a Brassót, a Konstanca a Temesvárt, a UCM HC Krassó-Szörény pedig a Bákót fogadja. A Pandurii Tg. Jiu–Kolozsvári U-Transilvania és Steaua–Minaur HC-találkozókat pénteken rendezik meg, a CS Municipal Bukarest–Szatmárnémeti CSM-meccset pedig vasárnap.

Zilahra megy az Oltchim

A női kézilabda-Nemzeti Liga 23. fordulójára keretében szombaton három mérkőzést rendeznek: HC Oțelul Galați–SCM Craiova, HCM Roman–Brassói Rulmentul és HCM Buzău–Kolozsvári U-Jolidon. A vasárnapi műsor: Nagybányai HCM Stiinta–Tomis Konstanca, Zilahi HC–Oltchim, CS Municipal Bukarest–Dévai Cetate és HC Dunărea Brăila–Resicabányai U.

Vízilabda-Szuperliga

Péntektől vasárnapig az izvorani-i olimpiai komplexumban rendezik meg a vízilabda-Szuperliga 1–4. csoportjának második körmeccsét. Pénteken Dinamo–Nagyvárad CSM Digi- (16 óra, TVR 3) és Aradi AMEFA–Steaua- (17.30 óra), szombaton Dinamo–Steaua- (12 óra, TVR 3) és Nagyvárad–Arad- (13.30 óra), vasárnap pedig Arad–Dinamo- (10.30 óra) és Steaua–Nagyvárad- (12 óra, TVR 3) találkozót rendeznek. Ezeket megelőzően a sorrend: 1. Nagyvárad 91 pont, 2. Steaua 74, 3. Dinamo 67, 4. Arad 36.

Négyes döntő a román kupában

A lapzártánk után véget ért Bukaresti Steaua–CSU Ploiești mérkőzéssel rajtolt tegnap este Marosvásárhelyen a férfi kosárlabda Román Kupa négyes döntője. A másik elődöntőben a Marosvásárhelyi BC a Medgyesi Gaz Metannal mérte össze az erejét. A tegnapi elődöntőket követően ma a kis-döntőt és a finálét rendezik.

Az ügyészség nyomozza a Fradi-pálya eladását

Labdarúgás

Híresszefoglaló

Elrendelte a nyomozást a Fővárosi Főügyészség a Fradi-pálya értékesítése ügyében. Budai Gyula elszámoltatási kormánybiztos március 25-én tett feljelentést a Legfőbb Ügyészségen a Fradi-pálya privatizációs értékesítési szerződése ügyében különösen jelentős értékre elkövetett hűtlen kezelés büntetendő gyanúja miatt Tátrai Miklós, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő (MNV) Zrt. volt vezérigazgatója és Császy Zsolt, az MNV volt jogtanácsosa ellen, mivel „jogszabályon alapult kötelezettségeik megszegésével, biztosítékok nélküli szerződéskötéssel” 1,2 milliárd forint plusz áfa kárt okozhattak a magyar államnak.

A Fradi-pálya néven ismert ingatlanokat megvásárló Esplanade Real Estate Ingatlanforgalmazó Kft. a 2008 áprilisában aláírt szerződésben vállalta, hogy a meglévő stadiont két éven belül legalább 1,2 milliárd forint plusz áfa értékben felújítja úgy, hogy az megfeleljen a FIFA és az UEFA előírásainak. Ezt a kötelezettségét a cég nem teljesítette. A szerződésben a vagyonkezelő javára semmilyen biztosítékot nem kötöttek ki arra az esetre, ha a vevő 2010 áprilisáig nem teljesíti a stadionfelújításra tett kötelezettségét.

2009 márciusában az Esplanade Real Estate levelet írt Tátrai Miklósnak azzal, hogy az FTC hozzájárul: a kft. felújítás helyett lebontsa

a stadiont, és helyette új, a jelenleginél nagyobb befogadóképességűt építsen. Ennek határidejéül 2012. március 31-ét jelölte meg.

Az MNV Zrt. vizsgálata megállapította, hogy a stadion felújításának elmaradásával kapcsolatos vevői bejelentést az MNV nem megfelelően kezelte, ugyanakkor ha azonnal jelezte volna, hogy ezt nem veszi tudomásul, és ragaszkodik a felújításhoz, a szerződés hiányosságából adódóan semmilyen biztosíték vagy szankció nem állt volna a rendelkezésre a szerződésszerű teljesítés kikényszerítésére.

A vagyonkezelő volt vezérigazgatója egy levélben – amelyet a Népszabadsághoz és a Népszavához is eljuttatott – rágalomnak minősítette Budai Gyula állításait a Fradi-pálya eladásával kapcsolatban. Az MNV volt jogtanácsosa, Császy Zsolt a Legfőbb Ügyészséghez fordult, hogy a Fradi-pálya értékesítésével kapcsolatban ellene tett feljelentés tartalmát megismerje, mert a nyilvánosságra került információk alapján álláspontra szeretné hamis vád és hivatali visszaélés alapos gyanúja merülhet fel.

Kubátov Gábor, az FTC elnöke múlt szerdán jelentette be, hogy a Ferencvárosi Torna Club egy euróért visszavásárolta a futballcsapatot működtető vállalkozást Kevin McCabe-től. Az Albert-stadiont illetően az egyesületnek június 30-ig kell válaszolnia, hogy a klub vagy az általa megjelölt vevő 2,5 millió euróért (700 millió forint) megvásárolja-e. ◀

Liga-1: tömörül a mezőny

Labdarúgás

Turós-Jakab László

▶ A labdarúgó-Liga-1 24. fordulójában a szerdai nap a döntetleneké volt: Medgyesen, Temesváron és Galacon is remiztek a csapatok. A Gaz Metan brazil csatára, Eric de Oliveira örületbe kergette a hazai szurkolókat, két meccsre való helyzetet hagyott ki. A nagyon értékes ponttal az újonc vásárhelyiek megerősítették helyüket a középmezőnyben és egyelőre nem fenyegeti őket a kiesés veszélye.

Mint utólag kiderült, a temesvári remi megmentette az Oțelul vezető pozícióját, hiszen a galaciak nem tudtak visszavágni a Vasluinak az őszi 0-4-ért, s így nem változott a vidéki csapatok dobogós helyezése.

Az esti mérkőzésen a Dinamo mentette meg a hazai mundér becsületét, bár keményen meg kellett küzdenie a 3 pontért. Viveiros (21. perc) a vendég brassói-aknak szerzett vezetést, a 40. percben Alexe egyenlített. Szünet után bebizonyosodott, hogy Ioan Andone edző helyesen döntött, amikor a fiatalokat, Alexét és Liviu Ganeát nevezte a kezdőcsapatba, hiszen utóbbi

Bega menti alakulat gólszákja azonban más véleményen volt, és tökéletes beadását a csereként beállt Žagrean váltotta góllá a 80. percben, 2-2.

Mint utólag kiderült, a temesvári remi megmentette az Oțelul vezető pozícióját, hiszen a galaciak nem tudtak visszavágni a Vasluinak az őszi 0-4-ért, s így nem változott a vidéki csapatok dobogós helyezése.

Az esti mérkőzésen a Dinamo mentette meg a hazai mundér becsületét, bár keményen meg kellett küzdenie a 3 pontért. Viveiros (21. perc) a vendég brassói-aknak szerzett vezetést, a 40. percben Alexe egyenlített. Szünet után bebizonyosodott, hogy Ioan Andone edző helyesen döntött, amikor a fiatalokat, Alexét és Liviu Ganeát nevezte a kezdőcsapatba, hiszen utóbbi

az 53. percben betalált, 2-1, s ez lett a végeredmény is.

Lapzártá után Universitatea Craiova–Pandurii Tg. Jiu és Kolozsvári CFR 1907–Rapid-mérkőzésekkel zárult a forduló műsora.

A hét végén ismét játszanak, a 25. forduló is három felvonásban zajlik. Szombaton Urziceni–Oțelul (összel: 1-4) – 15 óra, GSP Tv, Vaslui–Dinamo (2-1) – 17 óra, Antena 1, Brassó–Gloria (0-0) – 19 óra, GSP Tv és Kv. U–Gaz Metan (1-3) – 21 óra, Digi Sport, vasárnap Pandurii–Brănești (0-2) – 15 óra, GSP Tv, Sportul–Temesvár (1-2) – 17 óra, Digi Sport és Astra–Steaua (1-1) – 20.30 óra, Digi Sport, hét-főn Marosvásárhelyi FCM–Kv. CFR 1907 (2-1) – 18 óra, GSP Tv és Rapid–Craiova (1-1) – 20.30 óra, Digi Sport mérkőzéseket rendeznek. ◀

A dinamósoknak (piros mez) keményen meg kellett küzdeniük a brassóiakkal a 3 pontért. Fotó: Mediafax

Fiatalos lendülettel az ifjakért

Márton Előd lelkész bátor kipróbálásra javasol minden módszert, amely hidat képezhet a fiatalok felé

Nem orvos, nem a parti őrseg tagja, de legfőbb célja, hogy életet mentsen. Az Erdélyi Ifjúsági Keresztyén Egyesület alelnöke mindig vidámságot sugároz, bizalmat ébreszt, humorával, közvetlenségével pedig könnyedén megtalálja az utat a fiatalok lelkéhez. Ezzel pedig már kezdetét is veszi a lélekmentés, az életmentés. Az egyesülettel kapcsolatos tudnivalókról, gondolatairól, személyes élményeiről kérdeztük beszélgetőtársunkat a kilencven éve alakult Erdélyi IKE ünnepi programsorozatát követően, március végén.

Zsigmond Júlia

► **Miről szolt a mai ünnepség, mit jelentett ez a nap az ön számára?**

– Azt, hogy eltelt kilencven év, és mindvégig voltak elődök, akik harcoltak, hogy az IKE ne térjen el a céljától. A fő cél a Párizsi Alap, amelyet az 1855-ös világkonferencián fogadtak el: „Egy közösségbe gyűjteni azokat a fiatalokat, akik Jézus Krisztust Megváltójuknak és Istenüknek tartják a Szentírás szerint; az Ő tanítványai akarunk lenni hitükben és életükben; és az Ő országát terjesztik a fiatalok között.” Úgy gondolom, mindenki a maga módján nemesen küzdött ezért, még ha különböző módszerekkel és különböző meggyőződésekkel is. Ennek örülök. Még boldogabb pedig akkor leszek, amikor az ünnepi sorokban Erdély más-más pontjairól érkező IKE-sek tolonganak a hivatalos meghívottak mellett. Ez azt fogja jelenteni, hogy azonosultak a szervezet irányelveivel, programjaival, van IKE-öntudatuk, vagyis megértik, átérzik, miről szolt az egyesület munkája, hogy itt mi Isten országát építjük. Szeretném, ha ez minél több fiatal számára világos lenne.

► **Miért született meg kilencven évvel ezelőtt az Erdélyi IKE, miért volt szükség rá?**

– A liberalizmus mint irányzat nagy kárt okozott a 20. században. Lerombolta a hitet, feloldott sok bibliai határt, és kiüresedett a lelkület. Amikor az IKE létrejött, még a teológián is pietista mozgalomnak ítélték. Ha jól emlékszem, 37 teológus hallgató kapcsolódott be, a többiek gyanakvással nézték „az új pietista mozgalmat, amely nyugatról jött”, viszont nagy foganatja volt, és Erdély-szerte hamar megnövekedett az IKE-csoport

ok száma. Bibliaórák csoportokkal kezdődött, abból nőtte ki magát az IKE, bibliatanulmányozásból. A YMCA (Young Men's Christian Association) erdélyi mozgalmaként 1921-ben alakult meg, és sikerült beépülnie az egyházkerületi struktúrába. Nem új egyházat akart létrehozni, nem az egyház mellett akart dolgozni, tőle függetlenül, hanem az egyház munkáját hivatott segíteni. 1948-ban a kommunista rezsim a többi vallásos szervezetekhez hasonlóan az IKE-t is betiltotta, majd csak az 1989-es fordulat után indulhatott újra. Amikor szabad világ köszöntött be, eljött az ideje, hogy ami régebb működött, az újra feléledjen.

► **Az IKE célcsoportja az ifjúság, de konkrétan milyen korosztályra kell gondolnunk?**

– Tulajdonképpen egész tágan értelmezhető a fogalom, mert létezik az IKE-n belül TörpIKE szakosztály: ez IV–VII. osztályos gyerekekkel foglalkozik; a FIKÉ egyetemistákat gyűjt közösségbe, a Senior IKE pedig azok számára bír jelentőséggel, akik lélekben örök fiatalok maradnak. De amikor IKE-ről beszélünk, általában VII–XII. osztályos tanulóokra gondolunk. Én úgy tartom helyesnek, hogy csak a konfirmálás után adjuk meg az esélyt, hogy belépjen valaki a helyi IKE-csoportba. Azt is támogatom, hogy konfirmációra való felkészítés közben legyenek konfirmandus bibliaórák. De legyen az egy kiváltság, hogy valaki beléphet az IKE-be. Arra fel kell nőni. Ez egy komoly dolog. Ki kell érdemelni.

► **Hogyan találta meg önt az IKE?**

– Én kerestem. Hetedikéskoromban ugyanis elgondolkodtam Isten igéjéről, és úgy

döntöttem, hogy Isten szeretete nekem szolt. Konfirmálás után bekapcsolódtam a helyi IKE-be, a magyarrégeni egyházközségben. Szép emlékeim vannak. Bibliaórákat tartottunk, szindarabokat tanultunk be, eljártunk más IKE-csoportokhoz, akkor kezdődött az én IKE-s életem.

► **Milyen területeken önkénteskedett IKE-sként az évek során?**

– A magyarrégeni IKE-ben nem mondhatom azt, hogy különleges feladatokat vállaltam volna. Inkább amikor 1998-ban felkerültem Kolozsvárra, az egyetemre, akkor kapcsolódtam be aktívabban az IKE munkájába. Jártam be az IKE-irodába, különböző próbákon dolgoztam. Aztán IKE-MKT-t (munkatársképző tanfolyamot) szerveztünk a dézsi egyházmegyében az egyik jóbaráttal. De elsősorban a FIKÉ-ben tevékenykedtem. Ha jól emlékszem, másodéves koromban próbáltam ki a kolozsvári közösségeket. Jártam egy időben párhuzamosan a Genézsi Társaság és a FIKÉ bibliaóráira is, végül a FIKÉ jobban tetszett, közelebb állt az én gondolkodásomhoz, így amellet maradtam. Ott már elejétől önkénteskedtem, mivel úgy gondoltam, hogy egy szervezetnek akkor vagyok a tagja, ha teszek is valamit érte. Párhuzamosan benne voltam a cserkészmozgalomban, ugyancsak hetedikéskoromtól, és ott az aktivitásra épült a tagság, tehát én úgy jöttem, ezzel a felfogással, hogy ikésnek lenni azt jelenti: teszek valamit az IKE-ért. A FIKÉ-ben kirándulásfelelős voltam, havonta-kéthavonta szerveztem kiruccánásokat. Indítványoztam a kiscsoportos bibliaórákat, a sejtek megalapítását városnegyedek szerint lebontva, ezt nagyon komolyan megtervez-

tük: makettet gyártottunk, reklámoztuk. Működött is évekig. Jelenleg nincs lefedve minden körzet, de most is van még egy-két sejt.

► **A FIKÉ-ben két éven át volt lelkész, mit jelentett ez?**

– A FIKÉ nagyon különleges szakosztály az IKE-n belül, mert az egyetemisták, akik bekapcsolódnak, többnyire távol élnek az otthonuktól, így ideiglenesen a gyülekezetektől is el vannak szakítva. A FIKÉ közösségét éppen ezért egy lelkész vezeti, és a fő rendezvények, akárcsak egy gyülekezetben, az istentisztelet és a bibliaóra. Amikor fikés lettem, Bartos Károly volt az egyetemi lelkész. Példaképpént tekintettem rá, bibliai kifejezéssel élve: saruja szíját sem voltam méltó megoldani, és most sem vagyok. Nem gondoltam, hogy valaha a nyomdokaiba fogok lépni. De mivel úgy alakult a helyzet, hogy ő elment, amikor a fikések felkértek, örömmel, bár kis félelemmel, mégis elvállaltam, hogy FIKÉ-lelkész legyek. 2007-től 2009 őszéig tartott ez. Nagy kihívásként éltem meg, mert arra törekedtem, hogy ne az előző lelkész stílusát próbáljam magamra öltetni, hanem maradjak egyedi, és azt hozzam be a FIKÉ-be, ami én vagyok. A korábbi munkára építettem, nem akartam elseperni a régit, de sok új tevékenységet indítványoztam, amiről úgy gondoltam, hogy elősegíti a közösség építését. Ősszel és tavasszal csendes hétféget vezettünk be. Télen sítábor,

nyáron túrázó tábor. Segélykérő koncerteket szerveztünk rászoruló fiatal betegeknek. A rendszeres heti alkalmak közt volt imaközösség, nyelvkör, sportdélután, játékest – minden napra jutott valami. Utólag úgy ítélem meg, hogy talán túl sok mindent szerveztünk. Akkor nagy hév volt bennem, frissen végeztem, és mindent ki akartam próbálni, ami az én fantáziámból, kreativitásomból kiltelt. Ennek az a veszélye, hogy az emberek ragaszkodnak ahhoz, hogy ha valami egyik évben volt, akkor legyen a következő évben is, nem mindig vesszük észre, hogy a hagyomány megkötözöttjei vagyunk, és esetleg nem is tesz jót a közösségünknek, ha folytatunk bizonyos programokat, amelyekre nincs is már igény vagy energia. Vissza lehet térni az alapokhoz, a bibliaórához és az istentiszteletekhez, és újragondolni mindig az adott lelkész és ifjúság stílusához szabva, hogy mire volna szükség, mit vállalna be mindenki jó szívvvel, örömmel.

► **Közel egy éve alelnök az IKE-nél. Milyen tervekkel vállalta ezt a tisztséget?**

– Tavaly május 31-én, ami-

kor igent mondtam, akkor kijelentettem azt is, hogy egy évig takaréklángon fogom végezni a munkámat, mert elsősorban beosztott segédlelkész vagyok Marosvásárhelyen, a cserealji gyülekezetben, és úgy gondolom, először ott kell elvégezni a kötelességeim, csak utána az önkéntesen vállalt feladatok. A Cserealján eléggé sűrű ifjúsági program van. De a lehetőségekhez mérten, amit tudtam, megtettem az IKE-ben is. Inkább a döntéshozatalból vettem ki a részem. De hivatalosan négy évre választottak meg, ez azt jelenti, hogy még három év áll előttem. A szabályzat szerint az alelnöknek személyre szabott feladata van. Az IKE belső struktúrájának építését bízták rám, azt vállaltam. Kézbe vettem az önkéntesek képzésének szervezését. Támogatom a munkatársképző tanfolyamot is, ami arról szolt, hogy három hétfégi szeminárium és egy tábor alatt felkészítjük a résztvevőket arra, hogy hogyan teremthetik meg vagy tehetik tartalmasabbá saját gyülekezetükben az ifjúsági közösségi együttléteket.

Folytatása a 14. oldalon

Márton Előd (1978, Szászrégen)

Református lelképásztor, az Erdélyi Ifjúsági Keresztyén Egyesület alelnöke. A Kolozsvári Református Kollégiumban végzett 1997-ben, majd a Református Tanárképző Intézet valláspedagógia – szociális munkás szakán diplomázott 2002-ben. Lelkésze a Protestáns Teológiai Intézet avatta 2007-ben. Ezt követően FIKÉ-lelkészként szolgált két éven át (2007–2009), 2009-től segédlelkész Marosvásárhelyen, a cserealji gyülekezetben. 2010-ben választották meg az IKE alelnökének.

Márton Előd személyes fotójából

Mozivászón

Vászonra érett Zöld darázs

Farkas István

Ha az ember egy csöppet is rajong a filmekért, kétségtelesen a szíve csücskében kapnak helyet a képregények is, így – annak ellenére, hogy Hollywood már nem egyszer mítoszaltánította kedvenc „szövegborékos kiadványunkat” – újra és újra lelkesedve huppanunk le egy-egy „printcomic” éppen aktuális adaptációját megnézni. Ismétlem: még úgy is, hogy valósággal hemzseg a(z elpuskázott) superhősök filmeiktől a XXI. század filmművészetében. Ilyen lelkesedés lett úrrá rajtam, amikor tavaly biztossá vált, hogy „annyi balszerencse és oly sok vizzály után” (értsd: a produkció több mint 15 évig hányódott, míg vászonra került) – idén végre megkapjuk a *Zöld Darazs*-at. Michael Gondry alkotása egyértelműen a gyengébb filmek kategóriájába tartozik, de annyira szokatlan szerkezetű, hogy nem lehet ugyanilyen egyértelműen elítélni. Miért nem? Lássuk csak.

A *Green Hornet* (Zöld Da-

rázs) az „első gazdasági világválság” idején, azaz 1936-ban kezdett el zümögöni, a szó szoros értelmében, ugyanis rádiójátékként indult, majd képregényben, a múlt század hatvanas éveiben pár epizódos televíziós sorozatfilmben lépett fel. A nagyjából elfeledett superhős idejéig újraszületéséig csak kisszámú rajongókörzések réteglapjaiban szerepelt, és valószínű, hogy a Gondry által rendezett változat sem fogja kanonizálni ezt a figurát, viszont rajongói tudatába még jobban beépíti őt.

Nagyon röviden, a film arról szól, hogy az aranyifjú Reid a médiamogul apa halála után Katoval, a minneszűiával felveszi a harcot a bűnözők ellen. A tékozló aranyifjú „megtérésének” motívuma Batmant juttatja eszünkbe – a film elején a csetlő-botló darázs, nevéhez híven, inkább csak az eleve allergiásoknak okoz marandó károsodásokat, majd folyamatosan egyre brutálisabbá válva átveszi a város bűnözőinek rémálmai fölötti uralmat. Erőszakos fellépé-

Fotó: outnow.ch

Nyilvánvaló túlzásai ellenére groteszk (filmtörténeti) utalásai teszik szerethetővé Michael Gondry Zöld Darazsát

sei, no meg a „Robin”-ja által készített Black Beauty nevezetű, a huszas évek tipikus gengszterautóit idéző, de tankfegyverzettel rendelkező szuperautója révén eléri azt, hogy mindenki féljen tőle. A néző azonban csak a városként túlzottan, már-már karikázott stílizált snittekől

ijed meg, és természetesen a sztereotipikus cselekményelemek kissé monoton egymásutánosságától.

Ilyen sztereotip cselekményelemek például az apa kísértő emlékezetével való szembesülés. Az előbb gonosszá, majd hőssé minősített médiacézár halotti em-

lékszobrát előbb saját fia gyalázza meg (levágja a fejét), majd, miután rájön arra, hogy apja tulajdonképpen makulátlan erkölcsű, és mind emlékezete, mind hírneve a Chudnovsky nevű gengszter cselészövetségének áldozata, kijavítja a szobrot, és erkölcsileg megmészesedve,

immár nem alkalmi bosszúállóként, hanem valamiféle alulfejlett Batmanként folytatja a gonoszok elleni hadjáratát, ami akár azt is jelentheti, hogy pár év múlva, immár érettebben, ismét üdvözölhetjük a vásznon.

A film egyik különösen érdekes mozzanata – amellet, hogy ironikusan viszonyul a kortárs superhős-filmekhez –, a média szerepeltetése. Reid apjától egy jól menő napilapot örökölt, amelyet felhasznál arra, hogy saját magát (pontosabban a Zöld Darazsát) kanonizálja. Ugye, emlékszünk, hogy egyik legismertebb superhősünk, Superman, polgári nevén Clark Kent, a Daily Planet munkatársaként épp ellenkezőleg cselekszik, kolleginája, a bájos riporternő, Lois Lane figyelő szemével próbálja elrejtetni saját megvalósításait. Az ilyen és ehhez hasonló groteszk utalások és kiszólások teszik igazán szerethetővé Gondry alkotását, amelyet zöldfülűeknek semmiképp nem ajánlunk.

Cseke Gábor

Misztikum, keresés, hitvilág

„Parány ember” szerelme

Ferenczes István vallásban kifejezésre jutó lélektanát meg átszövi a líra misztikum. Tetszetős, kézikönyv formátumú legújabb verseskötete (*Amor mystica*, Pro Print Könyvkiadó, Csíksze-

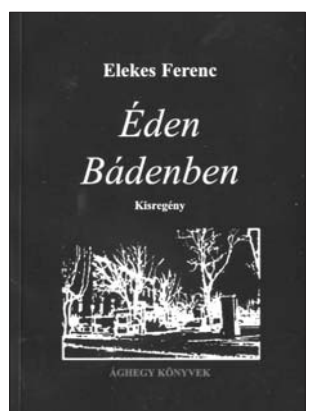

reda, 2011) annak a parány embernek a lírai vallomásait gyűjti egybe, aki nem saját Enjét ismeri el egyedüli istenségnek, hanem egy magasabb, életét meghatározó és irányító intellektushoz, a keresztény hit mindenható-jához fűződő viszonya minőségét. A költő életében nem tematikus váltás ez – sajátos világszemlélete, ha nem is mindig ennyire közvetlenül, de következetesen helyet kapott költészetében. Misztikumában való feloldódása, himnikus hanghordozása akkor is versei mélyén lüktetett, amikor úgymond világi témákat érintett. Leginkább a természet, a virágok determinált

sorsára emlékeztet ez a fajta világerzékelés, amely nem bizonyosságokkal, elvekkkel, szabályokkal leírható, annál inkább a lebegéssel, az álommal, a sejtelemmel, s „mint a szesz, átszivárog mindenben – Ahogy éltem, úgy jön a halálom”. Mint költő is, nem a kiválasztottakhoz, hanem az elvegyültekhez kíván tartozni. A porszemekhez méltó törvény betöltését kéri mindenhatójától, mert úgy érzi, ez az, ami majd kiemeli őt a hivalkodó átlagból.

Éden-keresésben

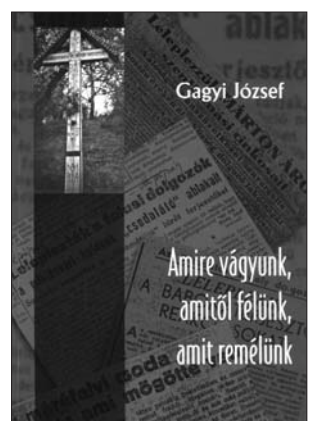
Kisregényében, de ahhoz fűződött „egyszerű történetében” úgyszintén (*Éden Bádenben – Leborult szivarvég*, Ághegy Könyvek, 2011), a valamikor költőként induló, azóta prózairóként is kiteljesedett Elekes Ferenc a boldogság- és megnyugváskeresés megannyi labirintusát bejárta hőseivel – akik nevében nagyon sokszor az író jelentkezik hiteles narrátor-

ként. E keresésnek szélsőséges esete az a romániai rendszerváltás előtti, válságos időszak, amelyben a könyv szereplői egy Bécs melletti tranzit menekülttábor reménykedő lakóiként saját sorsukon szerethetően úgy változtatni, hogy az a lehető legjobb irányba forduljon. A számkivettség megaláztatásai, a személyiségről rendre lemállókisebb és nagyobb hazugságok, önáltatások mögött figyelmeztető jelként mindegyre felcsillannak az emberség ősi, eredendő erényei: az ember csak ott lehet igazán otthon, ahol jó és egyben hasznos is tud lenni. De ehhez föl kell hagynia az önmaga elől való meneküléssel. Az Elekes-féle próza egyszerű, mint az élet látható, tapintható, érzékelhető felszíne, s előrehaladva benűnk, hirtelen történetei mélyére látunk.

Mágikusság és tudomány

Gagyai József újabb tanulmánykötete (*Amire vágyunk, amitől félünk, amit remélünk*, Erdélyi Múzeum Egyesület – Mentor Kiadó, 2010) a szerző által több évtizeden át kutatott népi vallásosság székegyföldi jelenségeinek és percepciójának foglalatja, s egyben része annak a szintézisnek, amelyet a népi hagyományok átalakulásának és eltűnésének „utolsó órájában” az etnográfusok és antropológusok a jelen megérté-

se végett teljesítenek ki. A népi kultúra tárgyi elemei, a hagyományos folklór keretében túlmutató népi hitvilág és misztikum praktikái – a vizsgált események konkrét tanulságai révén – azt jelzik, hogy az emberi gondolkodás racionális és irracionális elemei a valóságban elválaszthatatlanok egymástól, és mindegyre tudati konfliktusokhoz vezetnek, mihelyt az egyik megpróbálja elnyomni a másikat. A könyv kiemelkedő írása az a terjedelmileg viszonylag szerény tanulmány, amely kötetzáróként, +1 Világteremtés (*A világ egy nyári kora reggelen. Ember és tanyája a Hargita keleti és nyugati lejtőin*) címmel a természetben, annak törvényszerűségeire hangolt ember sajátos világlátásában olyan meghatározó elemeket fedez föl és különít el, amelyek az öntörvényű lét teljes emberi létté való tágitását a problematikus társadalmi trendek dacára akár ma is lehetővé teszik.

Fiatalos lendülettel...

Folytatás a 13. oldalról

– Az önkéntesképzés mellett egy kisebb lélegzetvételű program, amely országos és megyei rendezvényeken segítséget vállaló fiataloknak szól. Olyan rendezvényekre gondolok, mint a már hagyományossá vált IKE-találkozó, ami idén elmarad, mert helyette keresztyén ifjúsági fesztivált tervezünk – Erdélyben első ízben lesz ilyen –, július 1–3. között, Szovátnán. Hamarosan, április 15-én kezdődnek az országos IKE-sportnapok Kézdivásárhelyen. Úgy gondolom, ha segítünk a fiataloknak felfedezni, hogy milyen feladatokat végeznek szíve- szíven, mihez van inkább adottságuk, tudásuk, sokkal nagyobb a valószínűsége, hogy a lelkesedés megmarad végig. Vannak önkénteseink, körülbelül 400 fiatal jegyeztünk be az adatbázisunkba, őket mindenképpen megszólítjuk, de olyanok is jelentkezhetnek, akik frissen szeretnének bekapcsolódni.

▶ Mit ajánl az IKE egy fiatalnak, amit máshol nem kaphat meg, de amire szüksége van?

– Az IKE a fiatalnak a teljes valóját szeretné megszólítani. Pontosabban testi, lelki, szellemi igényeit. Vannak programok, amelyek a lelket építik: bibliaórák, istentiszteletek, csendes napok, imaközösség. Vannak olyan programok, amelyek a szellemi fejlődést segítik elő: irodalmi est, tudományos előadássorozatok, nyelvklubok. Vannak programok,

amelyek a test fejlesztésére szólnak: sportnapok, sítábor, túrázó tábor. Ezt a három kategóriát nevezhetném meg. Sokféle program van ezeken belül, én csak egy párat soroltam fel.

▶ Milyen módszereket tart hatékonyak az ifjúsági munkában?

– Minden módszert hatékonyan találok, amely hivatást képez a fiatalok felé. Most szerveztek a FIKE-ben stand up comedyt, és úgy nyilatkoztak, hogy ez vonzotta eddig a legtöbb embert, nagy sikere volt, pedig annak idején nem gondolta volna senki, hogy ez megvalósulhat. Rengeteg ilyen potenciális híd van, állandóan a jelenben kell élni, állandóan figyelni kell az embereknek a gondolkodását, a médiának a módszereit, és ami nem árt, azzal bátran kell kísérletezni.

▶ Miért szívügye az IKE, miért foglalkozik vele?

– Úgy gondolom, az IKE olyan közeg, ahol az ember találkozhat Istennel, ahol békére lel, ahol végre az élete értelmet nyer. Amikor konfirmandus voltam, Isten engem kimentett a lelki zűrzavarból, káoszából, és utána ikésként tovább erősödhettem a hitemben. Ezért vagyok hajlandó energiát fektetni az IKE-be, hálából, mert én megtaláltam a lelki nyugalmam, és nekem fáj az, hogy vannak fiatalok, akiknek nem adatik meg ez a lehetőség. Rajtunk is áll, hogy valakinek az életét megmentjük.

Pártalkotmány: tekintélyes giccs

Több mint kínos

Kerék-Bárczy Szabolcs

NÉPSZABADSÁG

Taps és dicshimnusz fogadta az új alkotmány tervezetét a kormánypárti frakciókban. A koalíció képviselői nem egy ízben érzékeltették, hogy az okmányt a társadalom számára lelki iránymutatónak szánják, amely egy-egy forrasztja a magyarokat, éljenek bárhol a világban, s egyben hidat is képez múlt, jelen és jövő között. Mivel a hatalmon lévők legfontosabb célja egy már-már szakrális kódex megalkotása volt, az ezt leginkább megtestesítő ún. „nemzeti hitvallással” foglalkozom, nem feledve, hogy a tervezet további részei is sokoldalú elemzést igényelnek.

Ami a Nemzeti együttműködés nyilatkozatára is igaz volt, az a kormányzás közel egy évének tükrében még inkább az: a kormány eddigi államosító, alapjogcsontító és velejéig korrupt tevékenysége hazuggá, cinikusá és hiteltelenné tesz minden egyetértésről, szeretetről és békéről papoló mondatot, amely képviselői száját elhagyja. Ha elfogadják, akkor az új alkotmány legitim lesz, de korántsem fejezi ki a nemzet egységét, hanem a Fidesz-KDNP sajtósági világlátásának és múltértelmezésének manifesztumává merevedik, és uralma betonozásának egyik legfontosabb eszközévé válik. Ez az ő saját, házi alkotmányuk lesz, amelynek hatálya természetesen kiterjed az összes állampolgárra. A „nemzeti hitvallással” a legnagyobb probléma, hogy mintegy tiltja a nemzet történelemmel való szembenézését. Megalapításai hazugok és kirekesztőek, és a kollektív nemzeti öntudatnak a jól ismert, évszázadok óta emelkedő légvárát építik tovább. Nyelvezete oly mértékben archaikus, életszerűtlen, hogy azzal bajosan tudnak azonosulni a világháború óta felnőtt nemzedékek.

(...) A kormány most válogat a történelmi korok között, és kigyomlája belőle a kellemetlennek tűnő örökséget. De nincs elintézve semmi azzal, ha egy rövid mondatban ítélnék el a mögöttünk lévő diktatúrákat: ide fényesre tisztított tükör kell, ami megmutatja múltunkban viselt valódi arcunkat. Mert magyarok voltak a magyarokat vagonokba tuszoló csendőrök, a Dunába lövők, a hamis választási szelvényeket legyártó és össze számoló emberek, az államosítók, a kitelepítők, a honfitársaikat pincékben ültetők, a koncepciók perek kiagyalói, a halálos ítéleteket kimondók és végrehajtók, a feljelentők és besúgók, a tribünön integetők és az előtük elhaladó tömegek, a

nyolcszázézer párttag, aki kis piros könyvével hitelesítette a diktatúrát, és akik közül jó páran ma kormányoznak, az állampárt csúcsait egykor meghódító vezetők is, akik egyike most éppen alkotmányoz. Ha megtagadjuk az elmúlt negyven évet, akkor megtagadjuk a hitükért, elveikért szenvedőket, a mártírokat, a másokat akár életük kockáztatásával is segítők és embertársaikat mentőket, a diktatúrában meghasonlott és további életükkel példát mutatók százait és ezreit is. Megtagadjuk szüleink és nagyszüleink örömeit, bánatait, terveit és reményeit. Megtagadjuk saját botlásainkat, árusításainkat is. Kényelmesnek tűnő, ám hazug állapot. Semmisnek tekinteni a bennünk lévő gyengeségeket és aljasságra való hajlamot olyan hazugság, amely megakadályoz az ellenük való harcban. Gyengeségünk elismerése, ha attól érezzük nemzetünket nagyinak, ha tudomást sem veszünk arról, hogy mi a szégyenletes a múltunkban. Márpedig mindig is hajlamok voltunk így tenni, s ezért hibáztatunk mindig másokat a bennünket ért kelemetlenségeikért. (...)

Orbán Viktor kormányja újírja a történelmet. Éket ver a társadalomba, mert egysíkú, kirekesztő értékrendet erőltet az alkotmányba. Nem öleli magához az államalapító korától kezdve az országot gazdagító kisebbségeket, s ezzel Szent Istvánnak fordít hátat. Korlátozza a szabadságot, amikor az afölött örökös intézmények és hatalmi ágak jogosítványait csorbítja, s ezzel a rendszerváltozásnak fordít hátat. Nem negyvenöt, hanem hatvanöt évet törölne ki a történelmünkéből. Az egyéni és kisközösségi szabadsággal szemben az általa uralt korrupt, jövőt elherdáló államot erősíti. A tervezett alkotmány enyv, amely Európa kispadjához ragaszt bennünket. Elsősorban nekünk árt. A világ azon része pedig, amelyhez görcsös igyekezettel fölzárkózni akarnánk, értetlenkedve néz és kínosan mosolyog.

Átlátnak a szitán

Mészáros Tamás

NÉPSZAVA

Még mielőtt az új alaptörvény tervezetét a kormánypárt március közepén benyújtotta volna a parlamentben, Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes azt kérte az Európa Tanács alkotmányjogi tanácsadó testületétől, hogy véleményezze a textust. A Velencei Bizottság bevonása előzőleg gesztusnak tűnhetett – noha a kabinet valójában csak három pontban tartott igényt az európai szakvéleményre. (...)

Nem véletlen tehát, hogy a Velenceiek az alaptörvény tervezetét – angol fordítás hiányában – persze nem kapták meg. Vagyis Navracsics miniszter úr úgy akart az unió egyik meghatározó testületétől igazolást szerezni a magyar kormány együttműködési készségéről, hogy a valódi kérdések azért ne kerüljenek napirendre. Csak hogy a ravaszkodás ehhez kevés. A Velencei Bizottság egyrészt nem tájékoztatlan outsiders gyülekezete, másrészt épp az előzmények, vagyis a médiatörvény körüli botrány ismeretében nyilván már eleve élt a gyanúperrel, hogy valami simlisség megint lehet a dologban, ha nem kap teljes körű és hitel érdemlő tájékoztatást arról, amiről véleményt kellene

Navracsics Tibor – a „velencei kalmár”

nyilvánítania. A bizottság március elején tehát Budapestre jött információkért, amelyeket nem csak az alkotmánytervezet előkészítőitől, hanem civil jogvédőktől is megkapott. Így aztán hamar átlátta, hogy melyek ennek a „nemzeti egyetértéssel” készülő szövegnek, illetve létrejöttének alapvető, mondhatni sajátos jellegzetességei.

Számukra nem fogadható el, hogy az alaptörvény az ellenzék részvételének hiányában készül, és állásfoglalásukból kiderül: tisztában vannak ennek okaival is – vagyis azzal, hogy az MSZP és az LMP nem óhajtja legitimálni a kétharmados parlamenti többség diktatúráját. Ezenfelül a bizottság kifogásolja, hogy az alkotmány megfelelő előkészítésére, vagyis sem a nyilvános, sem a parlamenti vitára nem adott elegendő időt a kormány. Márpedig az úgynevezett fenntartható alkotmányok kidolgozásának „fontos előfeltétele” – szerintük – éppen ebben rejlik; hiszen a munka méltán elvárt minősége azon múlik, hogy a politikai erőter szereplőinek, a civil szervezeteknek és az alkotmányjogászoknak módjukban áll-e kellő alaposan közreműködni a kodifikációs folyamatban. A Velencei Bizottság tehát – miközben korrekten megválaszolta a Navracsics Tibor által feltett kérdéseket –, nem volt hajlandó úgy tenni, mintha nem tartozna kompetenciájába az új magyar alaptörvény sokkal szélesebb körű, átfogóbb értelmezése. Mert bár az unió az alkotmányo-

zás tekintetében nem korlátozza az egyes országok önállóságát, de ez nem jelenti egyszersmind azt, hogy éppen az Európa Tanács szakértői szemet hunynak az íratlan európai normákkal és a jogfejlődés szellemével ellentétes tendenciák felett. Ezért a bizottság kéretlenül is kifejtette, hogy amennyiben az alkotmánybírók az egyes törvényeket nem vizsgálhatja teljes jogkörében – minthogy azt épp az új alkotmány tervezete szűkíti –, akkor a dokumentum szembe megy önnön deklarált céljával: tudniillik az alapjogok védelmének megerősítésével. A jelentés készítői elvárták volna, hogy a kormány visszaadja az AB jogköreit. (...) Azt kell hát mondanunk, hogy a Velencei Bizottság pontosan ugyanazokat a kifogásokat támasztja a magyar alkotmány orbáni koncepciójával szemben, amelyeket a hazai jogászok és a demokratikus ellenzék politikai aktorai. Amire a kormánypártiak ezúttal nem reagálhatnak a szokásos primitív módon. Aligha mondhatják ugyanis azt, hogy Európa kiművelt alkotmányjogi szakértőit Pestről mozgatja a balliberális ellentábor. Noha Szájer József már pedegyet ilyesmit Brüsszelben; úgyhogy most szólunk: ezt az újabb ostoba vádaskodást addig kellene abbahagyni, amíg nem üt hasonlóképp vissza, mint a médiatörvényről korábban előadott abszurdumok. Mert már most kétségtelen, hogy a Nemzeti Egyetértés Rendszerének retrográd alaptörvénye komoly téma lesz a demokratikus Európában.

Levél Szentpétervárra

Váncsa István

Kedves Goldenberg Úr, levele, amelyben a régi szentpétervári villamosremiz megmentése érdekében kéri a segítségemet, mélyen elgondolkodtatott. Ön szerint engedélyezem a médiát és az oligarchákat (őket inkább csak szóban), ábrándozunk a gazdasági függetlenségről, a nyugati civilizáció alapvető normáinak a követését pedig már nem is imitáljuk. Persze a gazdasági függetlenségről szőtt omló álmunkat mi inkább csak a hazai piacon szoktuk promotálni, nem akarván, hogy Európa-szerte végképp buggyantsanak tekintsenek, viszont ezt kompenzálóan Viktor Viktorovics szüntelenül szabadságharcot vív, többnyire az IMF ellen, most pedig éppen ama szerelmet ellen, amelynek ő a soros elnöke. (...)

Nagy országokban az élet hajlamos a könnyed, frivol, játékos oldaláról mutatkoz-

épp egy száznegyvenezer négyzetméteres kereskedelmi és kulturális központot szándékszik építeni Szentpéterváron, magába száll, jó útra tér, és az egész projektet előlről kezdi annak érdekében, hogy a védett műemléknek minősülő remíz megmaradjon. Végül a TeleGrad tulajdonosai összegyűlnek a régi villamoskocsiszínen, és könnyek között fogadják meg, hogy soha többé nem török a fejüket olyan projekteken, amelyek más emberek remízeit veszélybe sodornák.

Évvel az ügy érdemi részét szerintem perfektuáltuk, most pár szót arról, hogy ön szerint én demokratikus országban élek. Szerintem csak annyira, amennyire ön is. Vannak különbségek, ám egy irányba haladunk, különböző és gyakran váltakozó sebességgel, persze az tény, hogy általában mi vagyunk a gyorsabbak. Eszembe jut, hogy Vlagyimir Vlagyimirovics 2000. május hetedikén került önöknél hatalomra, majd decemberben váltotta meg az állami himnuszot. Közben semmi. Nálunk Viktor Viktorovicsnak feleannyi idő elég volt ahhoz, hogy a demokrácia alapjait az egyik kezével fölszedje, miközben a másikkal a nemzetközi pénzvilág ellen vívta szabadságharcát. Én a magam részéről Vlagyimir Vlagyimirovicsnak is nagy tisztelője vagyok, egyebek között azért, mert olvastam, hogy tavaly decemberben zongorázott és énekelt egy pétervári jótékonyági koncerten, márpedig ha lehetne választani egy bárzongorista és egy nyársat nyelt falusi állomásfőnök között, akkor inkább a zongoristát választanám. Evvel együtt legyünk tárgyilagosak, amíg Vlagyimir Vlagyimirovics klímipirozott, azalatt az állomásfőnök képes lett volna az egész Római Birodalmat felszámolni, ha kicsit is nekiveselkedik. Ezek azonban apró, inkább csak stílári különbségek, az élv alap közös. Önök ezt úgy mondják, szuverén demokrácia, mi leginkább sehogyan se mondjuk, viszont ennek a szellemében cselekszünk. Államosítunk, tőkön ragadjuk a médiát és az oligarchákat (őket inkább csak szóban), ábrándozunk a gazdasági függetlenségről, a nyugati civilizáció alapvető normáinak a követését pedig már nem is imitáljuk. Persze a gazdasági függetlenségről szőtt omló álmunkat mi inkább csak a hazai piacon szoktuk promotálni, nem akarván, hogy Európa-szerte végképp buggyantsanak tekintsenek, viszont ezt kompenzálóan Viktor Viktorovics szüntelenül szabadságharcot vív, többnyire az IMF ellen, most pedig éppen ama szerelmet ellen, amelynek ő a soros elnöke. (...)

Nagy országokban az élet hajlamos a könnyed, frivol, játékos oldaláról mutatkoz-

épp egy száznegyvenezer négyzetméteres kereskedelmi és kulturális központot szándékszik építeni Szentpéterváron, magába száll, jó útra tér, és az egész projektet előlről kezdi annak érdekében, hogy a védett műemléknek minősülő remíz megmaradjon. Végül a TeleGrad tulajdonosai összegyűlnek a régi villamoskocsiszínen, és könnyek között fogadják meg, hogy soha többé nem török a fejüket olyan projekteken, amelyek más emberek remízeit veszélybe sodornák.

Évvel az ügy érdemi részét szerintem perfektuáltuk, most pár szót arról, hogy ön szerint én demokratikus országban élek. Szerintem csak annyira, amennyire ön is. Vannak különbségek, ám egy irányba haladunk, különböző és gyakran váltakozó sebességgel, persze az tény, hogy általában mi vagyunk a gyorsabbak. Eszembe jut, hogy Vlagyimir Vlagyimirovics 2000. május hetedikén került önöknél hatalomra, majd decemberben váltotta meg az állami himnuszot. Közben semmi. Nálunk Viktor Viktorovicsnak feleannyi idő elég volt ahhoz, hogy a demokrácia alapjait az egyik kezével fölszedje, miközben a másikkal a nemzetközi pénzvilág ellen vívta szabadságharcát. Én a magam részéről Vlagyimir Vlagyimirovicsnak is nagy tisztelője vagyok, egyebek között azért, mert olvastam, hogy tavaly decemberben zongorázott és énekelt egy pétervári jótékonyági koncerten, márpedig ha lehetne választani egy bárzongorista és egy nyársat nyelt falusi állomásfőnök között, akkor inkább a zongoristát választanám. Evvel együtt legyünk tárgyilagosak, amíg Vlagyimir Vlagyimirovics klímipirozott, azalatt az állomásfőnök képes lett volna az egész Római Birodalmat felszámolni, ha kicsit is nekiveselkedik. Ezek azonban apró, inkább csak stílári különbségek, az élv alap közös. Önök ezt úgy mondják, szuverén demokrácia, mi leginkább sehogyan se mondjuk, viszont ennek a szellemében cselekszünk. Államosítunk, tőkön ragadjuk a médiát és az oligarchákat (őket inkább csak szóban), ábrándozunk a gazdasági függetlenségről, a nyugati civilizáció alapvető normáinak a követését pedig már nem is imitáljuk. Persze a gazdasági függetlenségről szőtt omló álmunkat mi inkább csak a hazai piacon szoktuk promotálni, nem akarván, hogy Európa-szerte végképp buggyantsanak tekintsenek, viszont ezt kompenzálóan Viktor Viktorovics szüntelenül szabadságharcot vív, többnyire az IMF ellen, most pedig éppen ama szerelmet ellen, amelynek ő a soros elnöke. (...)

Nagy országokban az élet hajlamos a könnyed, frivol, játékos oldaláról mutatkoz-

ni, a kicsikben, mint a minik, mindig drámai, heroikus, végzeteszerű; itt markánsabbak a színek, éleesebbek a kontúrok, a levegő ritkább és hidegebb. (...)

Van persze a kicsiségnek előnye is, főntebb már utaltam rá, a gyorsaság. Az ordító egér eleve fürgébb, mint a szegvöllös elefánt, másfelől mi szervezni is hatékonyabb, slágfertigebb módon tudunk. Nyilván ön is emlékszik, hogy tavaly ősszel többek között azért tüntetettek Moszkva közepén (mellesleg Kaszparov egykori sakvilágbajnok aktív részvételével), hogy az összes kormányhivatal vezetőit közvetlenül a nép választhassa meg. Nálunk nemhogy a kormányhivatalok, de a vidéki színházak igazgatóit is az állomásfőnök nevezte ki (akkor is, amikor épp nem ő volt az állomásfőnök), ha pedig a közoktatási intézmények teljes egészében állami fenntartásba kerülnek, ahogyan ezt tervezzük, akkor a falusi iskolaigazgatókat is ő fogja kinevezni. Továbbmegyek, a pedellusokat is.

Ami még fontosabb: ha az Alkotmánybíróság önálló ítéletet hoz, visszamatsszük a jogköreit, ha a Költségvetési Tanács másképp látja a világot, mint a kormány, akkor szétzavarjuk, ha a földrajzi nevek ügyében illetékes szakmai grémium tagjainak önálló véleményük van, ki lesznek rúgva. A magyar demokrácia paranormális természetét ez az utóbbi eset jellemzi leginkább, ez már szinte sztálini magasságokban lebeg, de van valami hardcore muszlim karaktere is. (...)

Némelyek szerint Magyarország nincs is, ez valójában egy amatőr színjátszó társulat, amely Danyil Harmsz eddig ismeretlen fő művét adja elő. Mi ellenben hajlamok vagyunk azt hinni, hogy igazi emberek vagyunk, és az életünk igazi élet. Ha az a bizonyos remíz megmarad, akkor talán nekünk van igazunk.

Fogadja őszinte jókívánságaimat.

Utóirat. A magyar demokrácia általános természetét illetően még egy adalék. Tragikus baleset történt e hó 16-án az M3-as autópályán, amikor egy a forgalommal szemben haladó autós frontálisan ütközött egy szabályosan ütközött gépjárművel. A baleset következtében életét vesztette Zagyva István, a vétnél gépjármű ötvenhét éves vezetője, és utasa, egy kormánypárti képviselő. A balesetről az összes magyar sajtóorgánium beszámolt, minden esetben Arnóth Sándor képviselő és a sofőrje halálát emlegetve. Zagyva István nevét sehol ki nem mondták és le nem írták, a magukat baloldalinak gondoló orgániumokban sem, kivéve egy bulvárlapot. Minek is tették volna, hiszen ő csak egy sofőr.

Fejlődés – visszafejlődés

Ellenzék – nemjóját az ellenzéknek!

Cornel Nistorescu
Cotidianul.

Adrian Năstase nem tudja elfelejteni, hogy egy hajszálnyira volt az elnöki bársonyszék től. Úgy képzeli, hogy a 2004-es választások elvesztése valahova, a legáhitottabb bársonyszék közelébe röpítette. És hogy elég egy mozdulatot tennie, hogy Traian Băsescu helyébe ugorjon. Gondolja ezt akkor, amikor Románia jelenlegi elnöke valós hitel- és teljesítményváltással küzd. Adrian Năstase az a meggyőződése, hogy a 2004-es vereség nem vetette túl messze dédelgetett álmától, csaknem minden politikai megnyilatkozásából kilátszik. A PSD volt elnökének minden gondolata Cotroceni-ben rekedt. Ténykedése után ítélve, úgy cselekszik, mint aki a verseny rajtvonalán áll, és csak a pisztoly eldördülésére vár. Mint vízcepp ugyanazon az ablakon, úgy mozdul Mircea Geoană is. Nemrég nyíltan meg is mondta: „Legutóbb néhány ezer szavazattal vesztem. Nyitott vagyok egy újabb jelöltségre 2014-ben. Maradok a közéletben, de túlságosan nem ártom be magam a belpolitikába. A románok torkig vannak a politikával, nem bíznak már bennünk.” Tehát Mircea Geoană is Cotroceni-ről álmodik. Ő is azt hiszi, hogy a vereség nem taszította ki végérvényesen a játszmából. Hajszállal maradt alul, és a hajszálnyi hátrány kis erőfeszítéssel és több szerencsével behozható. Nem akarom vádolni őket az illúzióért, amelyben élnek. Bárki más ugyanezeket az érzéseket élné át. Ha csak kevéssel maradt le, nem olyan nehéz behozni a millimétereket vagy a pár ezer elvesztett szavazatot. Ugyanakkor a némileg optikai csalódás mégiscsak jókora csalódás marad. Ezért aztán néhány dolgot tisztáznunk kell. A Cotroceni-ért folyó verseny elvesztése nem viszi a veszteséget a második helyre. Nem válik az állam amolyan második emberévé. Ellenkezőleg, az elnöki választásokon elszenvetett vereségek sokkal jobban eltávolították a két politikust, mint gondolják. Messze vannak az első helyezettől is, saját pártjukon belül. Bármennyire igyekeznek is az élre törni, nem tudják meghaladni a harmadik és negyedik pozíciót. Vagyis szinte lehetetlen bejutniuk az elnöki tisztségért folyó versenybe. Ráadásul minden kifejezett igyekezetükkel azonnal magukra vonják a hatalom ágyútűzét. Milyen mértékben bír ki Adrian Năstase és Mircea Geoană egy ilyen támadást, és el tudják-e még nyerni az USL szociál-liberális szövetség államel-

nökjelölti pozícióját? Még ha a liberálisokkal kötött szövetség szétverésén dolgoznának, Adrian Năstase és Mircea Geoană akkor sem lenne több esélye a PSD-t képviselni egy, a Cotroceni-ért folyó versenyben! Miért fontos vitatéma mégis Románia két vezető politikusa esélye, annak ellenére, hogy ilyen helyzetben vannak? A válasz a lehető legegyszerűbb. Ahogy ők ketten gondolkodnak és cselekszenek, attól függ az ellenzék minősége, de ütőképessége is. Most az ő politikai játékukat inkább személyesnek tekinthetjük. Más szóval – saját kontójukra politizálnak. Ha majd Adrian Năstase és Mircea Geoană felhagynak ezzel az individualizmussal, és valós ellenzéki munkához gyürkőznek, akár a barikádon is, egészen bizonyos, hogy erejük és az USL ereje nyomban megnőne. Sőt, a sors ki tudja, milyen játéka folytán kinyílna a kapu a most teljességgel lehetetlen előtt is. (Fordította: K. B. A.)

A románok értenek a sokkoláshoz

Gabriela Ștefan
Gândul

A tévéhíradók mai fő híre Spanyolországból egy románról szól. Egy románról, aki valami rendkívüli dolgot művelt. Megölte az élettársát, és a „trófeát” webkamerával felvéve bemutatta Romániában élő apjának. A huszonegy éves férfi az áldozat hűgát is készült megölni, egy tizenhárom éves, tehát kiskorú lányt. Tervét már nem tudta véghez vinni, mert az apja, aki Kiskapuson él, jelentette a rendőrségen, és a gyilkost őrizetbe vették. Ismét sikerült sokkolnunk a világot az erőszakkal. Most Spanyolországot háborítottuk fel, a múlt héten ugyanezt a „teljesítményt” érték el Nagy-Britanniában, ahol egy román átlatgondozó brutálisan bántalmazott egy cirku-szi elefántot. Amikor nem követnek el erőszakot – és a hasonló példákat sorolhatnánk –, a románok másfajta tettekkel uralják a külföldi lapok címlapját. Például, mint a statisztikák mutatják, részesei bankautomaták feltörésének, informatikai csalásoknak vagy bankkártyák klónozásának. Kétségtelen viszont, hogy külföldön nagyon sok román él és dolgozik tisztességesen, akik nem zavarnak senkit, akik jól teljesítenek a munkahelyükön. Legtöbb honfitársunk ebbe a kategóriába tartozik. Ez azonban normális állapot, és ezek a románok soha nem válnak egy hír alanyaivá. E románok számára, akik normálisan élnek külföldön,

akárcsak számunkra, itthoniak számára, az ilyen epizódok, amelyek során némely románoknak sikerül sokkolniuk Európát, durva, meg nem érdemelt pofoncsapások. Ezekben a pillanatokban nem marad más számunkra, mint felidézni más eseteket, amikor a románok a lapok címlapján szerepeltek: Horia Crețan, akit „Bronx igazi fiának” neveznek, ő volt a román, aki dacolt a lángokkal, és megmentett egy négyéves New York-i kisfiút; Iosif Petrișor, akit az olaszok „a Kelet szupermen-jének” neveztek, s aki kimentett két idős embert felrob-bant lakásukból; Petru Enache, egy másik román, a németek szemében vált hőssé, miután megmentett a vízből két sportlót, akik kajajukkal örvénybe kerültek. (Fordította: K. B. A.)

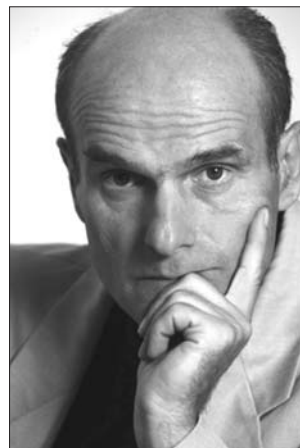
Einstein és a véleménynyilvánítás szabadsága

Simona Tache

Tételezzük fel, hogy Einstein napjainkban élne, és hogy felkérnék, Nobel-díjként írjon vezércikket egy újságban. Milyenek lennének a kommentárok a szövegéhez? „Anyám, mikor látom azt az áram ütötte majomhoz hasonló frizurát, jön hogy megfojcsam a gyerekeimet, úgyélek. Haggyál már öreg mert már ununk, nem érted?” Vagy: „Menj már és rakd oda a segged és dőgözz, termelj valamit hűje papagálya, kiméj meg a képleteidről és a fingaidtól és a tehoriáidtól. Büdös értelmiségiek amik vagytok, smekkereknek szült az anyátok, mi? Mit mondjak. Munkáááára, herék!!!” Vagy: „Szarok a Nőbeledre, döggj meg csúfság. Vagy egyszerűen: „Hülye vagy.” Rendben. És akkor most tételezzük fel, hogy Shakespeare is kortársunk, nekünk meg Einsteinnek, és hogy ő is vezércikket írna egy napivagy hetilapba. A következő? „Olvastam a Rómeó és Juliát, hadd lássam, mit hozol ki belőle. Kitaláció, büzlik róla messziről. Júlia egy céda, Rómeó pedig egy papagály, egyszerűen szart sem ér az egész sztori. Sóder vagy, menj a búsba, engedj oda valaki jobbat.” „Nem tudom, ki vett fel, de egy semmi a hatványon vagy. Rugjátok ki a szörmókot, mert kiröhögnek. Pfúúújjj!” „Gyenge, gyenge, nagyon szarul írsz.” Ha pedig Marie Curie élt volna az internet korában, és lett volna, mondjuk, egy tudományos blogja? Vajon átélte volna a nőnek lenni örömét az interneten? „Áruld már el, mit csináltál azoknak az ócska-

ságoknak a Svéd Akadémiából, hogy két Nobelt kaptál tőlük, he? Nagy tudósnak képzeled magad, de nem vagy egyéb szánalmas rongydarabnál. LE A KURVÁKKAL!” „Anyám, de csúnya tudsz lenni. Megadom a telefonszámomat gyere el hozzám, de tuggyad, hogy letakarom az arcodat egy párnával, mert igen ronda vagy.” Hogy milyen hozzászólásokban részesült volna Marguerite Yourcenar, el sem merem képzelni, előnt a félelem. Nagy szerencsénk volt az említetteknek, hogy nem létezett az internet abban a korban, amelyben éltek és alkottak, nem adatott meg nekik a megtiszteltetés, az öröm és a kiváltság, hogy saját bőrtükön kísérletezzék ki a sok idióta hozzászóló véleménynyilvánítási szabadságát az interneten. Az internetes idióta csak annak él, hogy támadja a többieket,

Cristian Tudor Popescu – volt egyszer egy Gondolat

ám legeslegjobban azt szereti, ha szobrokra kapaszkodhat. Minél magasabban van az evolúciós létrán az, akit támadja, és minél jobban belepte a történelem pora, annál inkább szeretné leköpni őt az internetes idióta. Amilyen nagy volt tehát Albert szerencsége, hogy nem ismerete az internet korát, annál nagyobb a félkegyelmű kortárs kommentátor pechje, hogy nincsen szegénynek közvetlen kapcsolata az elismert zenikkel. Einsteint „hé, Albertnek szólítani és a falhoz verni egyet jelent azzal, hogy egyazon évben vele elnyerted a Nobel-díjat, három helytelenül leírt szóban elintézni pedig Shakespeare-t felér azzal, hogy együtt vettetek részt egy irodalmi versenyen a bivalyöröcsögei kultúrházban, és az orra elől nyerted el „A vidék irodalmi gyöngye” díjat. Mindenféle közepszerűeket gyalázni, ebben majdnem semmi élvezet nincs. De lehet szó éppen a Nobel-díj frissebb kintüntetettjeiről, az sem sokat ér. Nem hasonlítható össze egy friss Nobel egy majdnem százévesével, amelyet a történelem többszörösen igazolt. Kár is a szóért, rettentően perverz ez az internet! Minden hülyének megadta a lehetőséget, hogy „kommunikáljon”, de nem azokkal, akikkel a leginkább szeretne... (Fordította: Á. H.)

Az arab tavasz természetrajza

Mwangi S. Kimenyi

A közel-keleti forradalmak váratlanul érték a világ politikusait és elemzőit. Többségük még utólag is az elmaradottsággal magyarázza a felkeléseket – tévesen. Valójában egy régi tétel igazolódott be: a társadalmi fejlődést előbb-utóbb demokratizáció követi.

„Az arab világ demokratikus mozgalmi a fejlődésnek, nem pedig a fejlődés hiányának a következményei” – olvassuk a Brookings portálján Mwangi S. Kimenyi Afrika-szakértő közgazdász elemzését. Az arab világban kirobbant forradalmak szinte mindenkit meglepetésszerűen értek. Európai és amerikai politikuskok még alig egy héttel a tüntetések előtt is kiálltak az azóta már részben megbukott közel-keleti arab autoritárius vezetők mellett. „A megmondóemberek leginkább három okra vezették vissza az elégedetlenséget: az átláthatóság, a demokrácia és a munkalehetőségek hiányára.” Kimenyi elismeri, hogy a közkeletű magyarázatokban van némi igazság. A Közel-Kelet kormányai valóban autoritáriusak, a korrupció mindent áthat, és rengeteg a munkanélküli. Mindez azonban korántsem jelenti, hogy a nyomor és az elmaradottság miatt köszöntött be az arab tavasz – véli az Afrika-szakértő. Az ENSZ Fejlesztési Programjának tavalyi jelentése szerint a világ tíz legdinamikusabban fejlődő országa közül öt a Közel-Keleten található. A térség az elmúlt ötven év során rendkívüli gazdasági fejlődésen ment keresztül. Igaz, ez elsősorban nem a GDP-növekedése, hanem a szélesebb értelemben vett társadalmi fejlődés tekintetében értendő. Az észak-afrikai országokban 1970 óta húsz évvel nőtt a várható élettartam. Az iskolázottság 37 százalékról 70 százalékra emelkedett. Más, hasonló szintről induló országok átlagos fejlődése jóval elmarad az afrikai arab országokétól. Politikai tekintetben kétségkívül továbbra is a korábbi antidemokratikus rezsimek jellemzőek. Mint ahogyan azt Seymour Martin Lipset amerikai politológus már több mint fél évszázada kifejtette, a fejlődéssel előbb-utóbb megjelenik a demokrácia iránti igény is. Leginkább az iskolázottságnak van szerepe: minél tanultabb a nép, annál kevésbé tűri az autoritárius kormányzást és a politikai elit visszaéléseit. Vagyis – véli Kimenyi – az átmenet sikere nagyrészt azon múlik, hogy sikerül-e demokratikus eszközökkel is folytatni a korábbi autoritárius rezsimek idején elkezdődött fejlődést. Ha nem, akkor inkább szeretne... (Fordította: Sz. L.)

visszasírja az elzavart diktátorokat. (metazin.hu)

Egy újság ravatalánál

Grigore Cartianu

adevărul

Pénteken, április nyolcadikán – egy nappal sem korábban, sem egyvel később – megjelenik a *Gândul* című napilap utolsó száma. A szerkesztőségben, de az olvasók körében is elkezdődött a vizsszámamlálás: 10, 9, 8, 7, 6, 5... (...) Az 1852. lapszámmal az újság „szíve” megszűnik dobogni. Egy tisztességes, dinamikus szerkesztőség a múlté lesz. A számítógépeket kihúzzák a konnektorból. A hírügynökségek nem küldenek több hírt. A véleménycikkek utoljára töltik meg a 10. oldalt... Szomorú, ha egy újság meghal. Még szomorúbb, ha minden évre jut egy haláleset. 2009 őszén még nagy volt a tolongás a minőségi napilapok piacán: *Adevărul*, *Cotidianul*, *Evenimentul zilei*, *Gardianul*, *Gândul*, *Jurnalul Național*, *România liberă*, *Ziua* (ábécérendben írtam, ne legyen vita). Nyolc fejléc, megannyi irányultság. Aztán egyik a másik után engedte le a rolót. Előbb a *Cotidianul*. Majd a *Ziua* és a *Gardianul*. Most követi őket a *Gândul*. A nyolc újságból négy maradt. Mindössze tizenöt hónap alatt. De mindközül a legfájdalmasabb – és talán a legigazságtalanabb is – a *Gândul* bezárása. Itt kiváló csapat állt össze, tiszteletre méltó emberekből: Cristian Tudor Popescu, Florin Negruțiu, Marius Nițu, Liliana Ruse, Adrian Cercelescu... Most valamennyien kénytelenek újragondolni a karrierjüket: más laphoz csatlakoznak (a kevés megmaradt közül), valamelyik tévénél folytatják, vagy egész egyszerűen ott hagyják a szakmát, és új életet kezdenek. Fáradtan és kiábrándultan az utóbbi megoldást is választhatják, de nagy kár lenne. Nem annyira miattuk, hanem a közönségük miatt. Nem könnyű nyugovóra térni CTP fogcsikorgatásával, Negruțiu nyelvi erejével, Nițu elemzéseivel, Cercelescu iróniájával vagy Liliana Ruse tippjeivel, és felébredni a teljes hiányukkal. Keresni őket – hiába. Szomorú, ha meghal egy újság, pláne ha olyan, mint a *Gândul*. Hűséges olvasója és bevallatlanul barátja voltam annyi éven át. Soha nem éreztem inkorrektnek, sem rosszindulatúnak – éppen ellenkezőleg. Számtalan okot adott a kollegiális irigykedésre. Amit most érzek, azt egy barát elvesztésekor szokás érezni. Ha az újságok meghalnak is, az újságíróknak tovább kell menniük. Mert ha az erős hangok megritkulnak, azzal mindnyájan veszítünk. (Fordította: Sz. L.)

Új nyugdíjtörvény alkalmazása

Czédly József

III. Fejezet

A köznyugdíjrendszer által biztosított nyugdíjak

A román köznyugdíjrendszer keretében nyugdíjra jogosultak lehetnek Románia állampolgárai, más államok állampolgárai, hontalanok, arra az időre, amikor Romániában volt a lak- vagy tartózkodási helyük. Lehetnek a román köznyugdíjrendszer biztosítottjai azok a román vagy nem román állampolgárok, hontalanok is, akiknek nincs romániai lak- vagy tartózkodási helyük, de jogosultak erre a szolgáltatásra egy a Románia által aláírt nemzetközi egyezmény alapján. A nyugdíj jogosultság kötelező feltétele a törvényben előírt társadalmi hozzájárulás (contribuție de asigurări sociale) befizetése.

A köznyugdíjrendszer biztosítottjai lehetnek:

a) azok a személyek, akik egyéni munkaszerződés alapján tevékenykednek, ide tartoznak a köztisztviselők, valamint a katonasági rendészeti-nemzetbiztonsági intézmények személyzete is;

b) törvényhozó, végrehajtó, igazságügyi hatalomba beválasztott személyek, kiserő szövetkezetek tagjai;

c) munkanélküli-alapból havi juttatásban részesülő személyek;

d) akiknek a törvényben felsorolt tevékenységekből (lásd a *Törvénytár* előző számát) egy év folyamán legalább az országos havi bruttó átlagfizetés négyszeresének megfelelő jövedelmük van;

e) katonai, közrendészeti, állambiztonsági intézmé-

nyek tartalékosai, akik az állami költségvetés terhére havi segélyben részesülnek;

f) akiknek nincs alkalmazotti minőségük, de jövedelmük származik szakmai tevékenységéből. Ide tartoznak a szerzői jogból és a civil szerződések alapján szerzett jövedelmek;

g) ügynökök, a törvényesen elismert egyházak személyzete vagy bármilyen más személy aki nyugdíj jogosultság megszerzése érdekében biztosítási szerződést köt a köznyugdíjrendszer ügyvezetésére megbízott hivatallal;

h) az a)–g) bekezdésekben felsorolt személyek örökösei, pontosabban ezek gyermekei túlélő házastársai.

A) A kötelező életkor betöltése után járó nyugdíj

Ismeretes, a nyugdíjra való jog feltétele a törvény 5. mellékletében előírt életkor. Ez 65 év a férfiak és 63 év a nők számára. Ez a legmagasabb korhatár, betöltése fokozatosan, férfiak esetében 2015 januárjától, nőknél 2030 januárjától kezdve lesz kötelező. Jelenleg, ha valaki most megy nyugdíjba, a kötelező életkor, férfiaknál 64 év, nők számára 59 év.

Ugyancsak az 5. melléklet írja elő a nyugdíj jogosultsághoz szükséges hozzájárulási időtartam (stagiu de cotizare) legkisebb (minim), illetve teljes (complet) nagyságát. Ez férfiak és nők számára egyaránt 15 (a legkisebb) illetve 35 (teljes) év. Ezek a határértékek a férfiak számára 2015 januárja, a nők esetében 2030 januárja után lesznek kötelezők. Aki most megy nyugdíjba, férfiak és nők számára egyaránt

a legkisebb hozzájárulási időtartam 13 év, a teljes időtartam a férfiaknál 33, a nőknél 28 év.

A hozzájárulási időtartamba beszámolják:

– a törvény hatálybalépése előtti időszakban a nyugdíjalapra történt befizetések idejét;

– ugyancsak a törvény hatálybalépése előtt katonai, közrendi, államvédelmi, igazságügyi szolgálatban töltött időt;

– más, a köznyugdíjrendszeren kívüli, nyugdíj biztosító rendszerekben való részvétel időtartamát;

– azokat a többletidőszakokat, melyek időtartamát az I. és II. csoportba foglalt nehéz munkában, vagy a különleges, illetve sajátos mun-

ka körülmények idejében töltötték le.

Akik különleges munkakörülményeknek (condiții deosebite de muncă), illetve sajátos munkakörülményeknek (condiții speciale de muncă) minősített munkahelyen dolgoztak, jogosultak a nyugdíjba menetelhez szükséges életkor lerövidítésére, azzal a feltétellel, hogy számukra a társadalmi biztosítási alapra a törvényben előírt teljes időtartamra befizették a hozzájárulást. 1-8 évvel hamarabb mehetnek nyugdíjba a különleges munkakörülmények között dolgozók, illetve 1-13 évvel korábban a sajátos körülmények között dolgozók, attól függően, mennyi ideig tartott az ilyen körülmények

között végzett tevékenység. Az életkor lerövidítésének tényleges nagyságát a törvény 55. cikkelyében foglalt táblázatok segítségével lehet megállapítani. A törvény 58. cikkelye írja elő a munkavállalás előtt fogyatékos-sággal rendelkező személyek nyugdíjba meneteléhez szükséges életkor lerövidítésének módjait.

B) Előzetes és a részlegesen előzetes nyugdíjba menetel, rokkantaknak járó nyugdíj

Az új törvény nem hoz lényeges változást ezen a téren a jelenleg érvényben lévő szabályozásokkal szemben. Újdonság, hogy a hatálybalépése előtt a köznyugdíjrendszeren kívül működött nyugdíjalapokhoz

való tartozás idejét (ilyenek az ügynökök és az egyházak nyugdíjalapjai) nem lehet figyelembe venni az előzetes vagy részlegesen előzetes nyugdíjazáshoz szükséges hozzájárulás időtartama hosszának a megállapításánál. Viszont számításba veszik a különleges és sajátos munkakörülményekben ledolgozott időszakokért megállapított pótlagos hozzájárulási időtartamot.

C) Utódoknak járó nyugdíj (pensia de urmaș)

A nyugdíjtörvény szerint utódoknak számítanak az elhalálozott nyugdíjas gyermekei és házastársa. Jogosultak az utódoknak járó nyugdíjra azok a gyermekek, akik 16. életévüket még nem töltötték be, illetve 26 évnél fiatalabbak, abban az esetben, ha folytatják tanulmányaikat, valamint azok az életkoruktól független rokkantak, akik gyermekkoruk idején váltak rokkanttá. Az életben maradt házastárs akkor jogosult az utódlási nyugdíjra, ha betöltötte a nyugdíjazáshoz szükséges életkort, és legalább 15 évig házastársa volt az elhunyt nyugdíjasnak. Akkor is meg lehet ítélni az utódlási nyugdíjat, ha a házasság legalább 10 évig tartott. Ez esetben a nyugdíj értékét 0,5%-al csökkentik minden hónapért, ami hiányzik a kötelező 15 házassévből. Az utódoknak járó nyugdíj az elhalálozott nyugdíjának az 50%-ával egyenlő, ha egy utód van, ennek 75%-a két utód esetében és 100%-a, ha az utódok száma 3 vagy több.

(Folytatjuk)

A házastársak osztatlan közös tulajdonáról

Deák Levente

A Román családjogi törvénykönyvnek nagyon sok előírása fölött „eltelt” az idő, amit jogásziasan úgy kellett volna mondanom, hogy hatályukat veszítették, és helyettük sarkalatos törvények szabályozzák, például az örökbe fogadást, a kiskorúak védelmét, a gyámság intézményét, és még sorolhatnám. Ezen a helyzeten fog majd változtatni a már elfogadott, kihirdetett, de még hatályba nem léptetett új román polgári törvénykönyv, amely a családjog tárgykörébe tartozó rendelkezéseket is tartalmaz, egészen pontosan amelynek II. könyve a jelenlegi családjogi törvénykönyv helyébe lép majd.

A házastársak osztatlan közös tulajdonának szabályait jelenleg a „rég”i” családjogi törvénykönyv 30. és következő szakaszaiban találjuk meg. A legfontosabb előírás talán a legismertebb: a házasság alatt szerzett javak közösek, a házastársak közül

bármelyikük is szerzi meg azokat, majd pedig: minden, a fentiekkel ellentétes meg egyezés jogilag semmis, végül pedig: azt, hogy az így szerzett javak közösek, nem is kell bizonyítani, mert ez vélelmezett, egészen pontosan ez egy (megdönthető) törvényes vélelem.

A közös javak elidegenítéséről, felosztásáról, válás előtt és kivételesen, a házasság fennállta alatt majd e törvényismertető végén lesz szó. Előbb a kivételeket ismertetem, azokat a javakat, amelyek a törvénykönyv 31. szakasza szerint a házasság alatt is az egyik vagy a másik házastárs külön vagyonának számítanak. Ezek: a házasságkötés előtt szerzett javak; a házasság fennállta alatt örökölt (végrendeleti vagy /és törvényi öröklés alapján), aztán az ajándékba kapott javak, kivéve azt az esetet, amikor az örökgyógyó vagy a végrendelező kifejezetten kikötötte azt, hogy ezek a javak közösek lesznek; a személyes használati tár-

gyak és a házastárs szakmája gyakorlásához szükséges eszközök; a prémiumok, a külföldi címek kapott jutalmak, a tudományos és irodalmi művek kéziratjai, a művészeti vázlatok és tervek, a beruházási tervek és az újítások, az egyéb hasonló javak; a személyhez köthető biztosításból eredő kártalanítás; végül a saját vagyon értékesítéséből szerzett új vagyon (legtöbbször ingatlan), vagy az az új vagyon, amibe saját vagyon, értéket vittek be.

A házastársak közös tulajdonukat együtt vagy közösen használják, és rendelkezni vele (az elidegenítés valamennyi módját ide értve) csak közösen tudnak. A törvénykönyv 35. szakasza különbséget tesz e javakkal kapcsolatos ügyintézés (administrire) és az ezekkel történő rendelkezés (dreptul de dispoziție) között. Míg előbbi a házastársak közül bármelyik egyedül is intézheti, végezheti, s ha ezt így teszi, vélelmezten a másik fél beleegyezésével teszi, a rendel-

kező jogügyletek megkötésénél mindkettőjük jelenléte kötelező (mindketten aláírnak), vagy az egyedül jelen levő fél a másik féltől kapott különleges, az elidegenítést engedélyező, közokirati formában megszerkesztett meghatalmazással (procură specială autentică de înstrăinare) kell rendelkeznie, amit az eljáró közjegyző a hitelesítés előtt eredetiben megkövetel, mi több, azt belefoglalja a szerződés, a jogügylet szövegébe is.

Itt vetem közbe, hogy a román polgári jog egy másik tulajdoni formát is ismer, és pedig a részarány tulajdont (dreptul de proprietate pe cote-părți), ami minden esetben több tulajdonost feltételez, akiknek ugyanabból a vagyonból, ingatlanból, bármi másból egyforma vagy különböző nagyságú tulajdoni részarányuk van, és ami fölött a többi részarány tulajdonos beleegyezése nélkül szabadon rendelkezhetnek. Ellenben, ha az ilyen vagyontárgy egészének el-

idegenítésére kerülne sor, ezt csak együtt tehetik meg, egészen egyszerűen fogalmazva, úgy, hogy az elkészített szerződést valamennyien aláírják. Ha ez valamiért nem jönne össze, mert, mondjuk egyik vagy másik részarány-tulajdonos nem akar megválni a közös tulajdontól, ezt a jogi helyzetet meg kell előbb szüntetni (békés úton, közös megegyezéssel, közjegyző előtt vagy pedig perben), a közös tulajdomból önálló ingatlanokat kell kialakítani, amit az „egykori” részarány-tulajdonosok kizárólagos tulajdonban tartanak meg vagy kapnak, s azt magukra tábláztatják. Ez így leírva egyszerűnek tűnik, pedig nem az, mert a társtulajdonosok megértése, pozitív hozzáállása mellett topográfusra, dokumentációra és nem kevés pénzre is szükség van, nem beszélve a kitérőkről, a türelemről. Legtöbbször az lesz a kezdeményező, a „kijáró”, aki, ezért-azért, az egészben leginkább érdekelt!

A házastársak osztatlan közös tulajdonához visszatérve, a javak felosztása a válókereset egyik külön előterjesztése lehet, de erre később, külön perben is sort lehet keríteni. A bíróság azonban csak akkor dönt erről a kérelemről, ha a felek nem tudnak megegyezni, és nem terjesztik elő ilyen értelmű megállapodásukat. Mert ha ezt a perben megteszik, vagyis a bírót már eleve a megegyezésükkel keresik meg, azt a legtöbb esetben a bíróság tudomásul veszi. (Judecatorul ia act de inoiala părților).

A hatályos családjogi törvénykönyv 36. szakaszának 2. bekezdése szerint nyomós okok fennforgása (és bizonyítás) esetén a házastársak közös javait, egészben vagy részben a bíróság eloszthatja a házasság alatt is. Az így elosztott javak már nem lesznek közösek. Amit azonban a bíróság nem osztott el, de azok is, amelyeket a felek ez után, a házasság fenntartása alatt szereznek, továbbra is/újra közösek lesznek.

Beköszöntött a motorszezon

A tavasszal együtt beköszöntött a motorszezon is, s noha a legtöbben a régi kétkerekűket veszik elő a garázsból, a gyártók és forgalmazók tartogatnak érdekességet. Az, hogy Romániában milyen a kínálat, most hétvégén kiderül, Bukarestben ugyanis holnap és vasárnap rendezik a SMAEB-et, azaz a motorok és a hozzá tartozó kiegészítők bukaresi expóját. A vásárral egybekötött kiállítás immár a kilencedik szezonnál tart, de most először a ROMAERO komplexumban tartják. A motorok seregszemléje mellett profi kaszkadőrök tartanak majd bemutatót, s többek között robogóversenyt is rendeznek.

A szervezők részéről Dan Dobrescu lapunknak elmondta, szeretnék megmutatni, hogy nálunk is elég fejlett a piac, vannak elfogadható importőrök és üzletek, s remélhetőleg a kereslet is fel nő hozzájuk. Miközben a romániai motorostársadalom egyre bővül, a kétkerekűek piaca hanyatlóban van. A legtöbben inkább külföldről hoznak be használt motorokat, a mostani gazdasági helyzet nem kedvez az ilyen jellegű kiadásoknak – magyarázta Dobrescu. A kezdő motorosoknak viszont mindenképp azt tanácsolja, hogy kisköbcentis, új motort vásároljanak.

Akadnak persze olyanok is, akik nem importálnak, hanem inkább saját kezűleg szerelik össze a motorjaikat. Igaz ugyan, hogy az egyedi tervezésű épített kétkerekűek nálunk még nem annyira elterjedtek, mint például az Egyesült Államokban, Magyarországon immár tizenöt éve rendszeresen rendeznek versennyel egybekötött kiállítást a custom-bike-ot készítőknél. Az épített motorok és autók idei nemzetközi találkozója (EMAT) épp a múlt hét végén rendezték meg Budapesten, s 55 kétkerekűt (és 35 autót) neveztek be, köztük jó néhány szem-

gyönyörködtető darabot. Voltak átalakított motorok és teljesen egyedi építésű chopperok is, de a nemzetközi zsűri több kategóriában díjazott, így például a legjobb fényezésért is jutalom járt.

A téli „pihenő” után pedig mindenképp ajánlott átvizsgálni a motort. Az akkumulátort, az olajat, a gumik nyomását és a lámpákat egyedül is lehet ellenőrizni, illetve szervizelni, ám a fékek és a kormány karbantartása szakembert igényel.

Motorostalálkozókból az idén sem lesz hiány, ahogyan azt Dobrescu is mondta, szinte minden hétvégén rendeznek összejöveteleket. A Romániai Motorosklubok Egyesületének idei naptárjában többek között Homoródfürdő (május 20–22.), Kolozsvár (május 27–29.), Temesvár (június 17–19.), Marosvásárhely (június 24–26.), Kézdivásárhely (július 1–3.), Gyergyószentmiklós (július 15–17.), Predeal (július 29–31.), Kovászna (augusztus 5–7.), Székelyudvarhely (augusztus 12–14.), Csíkszereda (augusztus 19–21.) és Zilah (augusztus 26–28.) szerepel, de lesz a tengerparton is és Snagovon is találkozó.

Szerviz

Bioetanol E85 – az üzemanyag

Betegnyugdijas mozgássérült vagyok, nagyon gyakran használom a kocsimat, nélküle nem tudnék létezni. Mivel a benzinarak az egekbe szöktek, ha lehetőségem lenne bioetanol (E85) üzemanyagot használnék, lényegesen olcsóbb lenne. Kérdésem: A bioetanol E85 használata hogyan befolyásolja a motor élettartamát? Lehet-e 100% bioetanolal üzemeltetni a motort, vagy milyen arányban keverve átalakítások nélkül? A bioetanol E85 üzemanyag előnyei és hátrányai. A kocsit több mint hat hónapig még garanciális, ha átállók bioetanol-üzem módra, elvesztem-e a garanciát? Válaszukat előre is köszönöm, Boros Pál.

Mi is a bioetanol? Egy növényi alapanyagból előállított, víztelenített alkohol. Nemcsak a pénztárcánknak, de a környezetnek is kedvencünk a használatával. Az égésekor annyi szén-dioxid szabadul fel, mint amennyit a növény a felhasználása előtt megkötött, így nem járul hozzá az üvegházhatás erősödéséhez.

Tehát az E85-ben az E után álló szám nem az oktánszámot, hanem az üzemanyagba kevert etanol mennyiségét jelöli. Jelen esetben 85 térfogatszázalék bioetanol és 15 térfogatszázalék benzin keverékéből áll össze. Eddigi tapasztalataim szerint a motor élettartamát nem befolyásolja. A bioetanol benzinnel történő fele-fele arányú tankolása minden benzines autónál működik mind a karburátoros porlasztásnál, mind az elektronikus befecskendezésű, injektoros porlasztásnál is, átalakítások nélkül.

Az etanol fajlagos energiája alacsonyabb, mint a benziné, ezért 100% etanol üzemből dúsítani kell a keveréket (több etanolt kell adagolni). A karburátoros autókban ezt a porlasztóban (karburátorban) lévő fő fűvőka méretezésével lehet szabályozni. A kivitelezése kevés szakismeretet és ügyességet igényel, a pontos üzemanyag-mennyiség beállítása a karburátor többszöri szét- és összeszerelésével, kísérletezéssel állítható be. Eh-

hez nyilván többszöri fűvőkacsere társul. Az etanolra beállított porlasztó motorja viszont tiszta benzinnel nem fog tökéletesen üzemelni, sokat fog fogyasztani. Ezért a kicserélt fűvőkát meg kell őrizni, és a tiszta benzin üzemre való átállásakor vissza kell szerelni az eredeti fűvőkát.

A modern autók elektronikus befecskendezésű injektoros porlasztásánál az átalakítás talán még ennél is egyszerűbb. A lényeg az, hogy az alacsonyabb energiasűrűsége miatt az etanolból több kell, mint a benzinnél. A gyakorlatban ez körülbelül 25% dúsítást jelent. Ezt a dúsítást egy kicsi számítógép biztosítja, amivel pár óra alatt teljes 100% bioetanol használatú járművé alakíthatjuk át elektronikus befecskendezésű autónkat. A készülék úgy módosítja a levegőkeveréket, hogy a jármű vezérlőegysége által megnöveli az injektorok nyitvatartási idejét. Ha benzint tankolunk, a lambdasonda visszaveszi a felesleges többletüzemanyagot. Az E85 elégetésekor keletkező kipufogógázt a lambdasonda szegény keverékként érzékeli, ezért rendszerdúsítási parancsot kap, viszont a gyári rendszer nem tudja mindkét üzemmódban tökéletesen növelni vagy csökkenteni a befecskendezett üzemanyag-mennyiséget.

Amellett, hogy az E85 olcsóbb, a bioetanol előnyei közé sorolhatjuk az üzemanyagrendszer tisztító hatását, amely által megnö az injektorok élettartama, a porlasztás tökéletesebb lesz, s ezzel nő a motor teljesítménye is, miközben a fogyasztása csökken.

A garanciával kapcsolatban azt tanácsolom, hogy alaposan tanulmányozza át az iratokat, esetleg kérdezzen rá a forgalmazónál, amelyiktől vásárolta, de ha nem akar kellemetlenséget, inkább ne használjon E85-öt üzemanyagot a garanciaidő alatt.

*Tímár József,
autószerelő mester*

Programajánló

A Magyar Művészetért Díj XXVI. díjátadó Vásárhelyen

A Kultúrpalota nagyteremében, április 9-én, szombaton 19 órától kerül sor a Magyar Művészetért Díj 26. díjátadó ünnepségére. A belépés ingyenes.

Csehov-remekművek Nagyváradon

Ismét műsorra tűzi a Szigligeti Társulat Csehov két egyfelvonásos bohózatát. A

Medvét és a *Jubileumot* április 8-án 19 órától láthatja a színházkedvelő közönség a bábszínházban. Az előadásra nem érvényesek a bérletek, jegyeket a színház pénztárában vagy előadás előtt a helyszínen lehet váltani 15, illetve kedvezményesen 10 lejért.

Antigoné bemutató Marosvásárhelyen

A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem végzős magiszteri színészosztályának

növendékei április 8-án 19 órától Szophoklész *Antigoné* című tragédiáját mutatják be a Stúdió Színházban. Az előadás románul feliratozott.

Koncert Kolozsváron

Vasárnap, április 10-én, 21 órától MS3/Mester Sándor gitárművész koncertezik a Bulgakov Irodalmi Szalonjában.

Zene Sepsiszentgyörgyön

A Mikes Kelemen Liceum dísztermében *A teremő szeretet ereje* címmel Bagdi Bella és zenésztársai jóté-

konyági koncertet tartanak április 8-án 20 órától, melyet az árkosi Irgalmasság Anyja Kismamaotthonnak ajánlanak fel.

A Krisztus király templomban április 9-én szombaton 19 órától tartják a Tavasszi Zenei Fesztivál záró hangversenyt.

Koncert Kézdivásárhelyen

A Tanulók Klubja április 8-án 18 órától a Vigadóban tartja tavaszkiöntő koncertjét. Fellépnek a kicsik és nagyok fűvőzenekarai, a kis és nagy mazsorettek magyar történelmi indulókkal,

filmzenével és könnyűzenei feldolgozásokkal. A jegy ára felnőtteknek 10, gyermekeknek 5 lej.

Könyvbemutató Csíkszeredában

A Hargita Megyei Kulturális Központ Pinceklubjában Duma István András *Csánglia* című könyvét mutatják be április 8-án 18 órától.

Szervátiusz Jenő *Életem, emlékeim* című kötetét mutatják be április 9-én, szombaton 18 órától a Csíki Székely Múzeum kápolnaterrében.

Április 9-én szombaton, a Corvina Könyvesházban 19

órától Ugron Zsolna *Úrilányok Erdélyben* című könyvét ismerheti meg a közönség.

A Magyar Költészet Napja Csíkszeredában

A Magyar Költészet Napja alkalmából folytatódik a Szabad Belépő nevű program a Csíki Játékszínpadon. A Magyar Költészet Napján (április 11-én, hétfőn 19 órától) Bicskei Zsuzsanna, sepsiszentgyörgyi színésznő Pílinzky-estje látható a nagyszínpadon Magam talán közepe állok címmel. A 100% kedvezménnyel ellátott jegyek már átvehetőek a színház jegypénztárában.

A skandináv konyha

A skandináv népek táplálkozása nagyban eltér a közép-európai szokásoktól, egészen más hagyományokra épül, meglehetősen mások az éghajlati viszonyok. Rövid a vegetációs idő, sok általunk fogyasztott zöldség és gyümölcs ezen országok területén nem terem meg. Ezzel együtt sokféle élelmiszer-nyersanyag található.

A svédek jó gabonatermő területekkel rendelkeznek, Dániában is fejlett a mezőgazdaság, különösen az állattenyésztés. A környező tengerek, folyók, tavak is sok és sokféle nyersanyagot szolgáltatnak. Nem szűkölködnek gyümölcsben és zöldségben sem, de főleg importból szerzik be.

Elterjedt szokás a napközbeni étkezés, délelőtt és délután is teát, kávé, péksüteményeket fogyasztanak, ez iskolában, munkahelyen egyaránt természetes. Ebédre, vacsorára kiadós sültet esznek, kedveltek a testes marhahúsok, a sertés és vadhúsok. Köretként általában többféle zöldséget, főtt vagy sült burgonyát és a húshoz gyakran többféle mártást adnak. Levest ritkán fogyasztanak, az étkezéseket inkább előétel kezdik. Ezek az előételek rendszerint hideg halak, főzve, pácolva, fűszeres hagymás lében, vagy kagylók, rákok, hideg pástétomok. Desszertként pudingokat, krémekeket, fagyaltokat fogyasztanak. Süteményeik kelt vagy leveles tésztából készülnek, vaníliakrémmel, gyümölcsökkel, tejszínnel.

Svéd gombasaláta

Hozzávalók: 1/2 kg gomba, 1 dl olaj, 1 fej hagyma, 20 dkg paradicsompüré, 3 babérlevél, só, bors, 1-2 tk cukor, pár csepp citromlé.

Elkészítés: A hagymát apróra vágjuk, a gombát pedig legyaluljuk. Az olajban a hagymát világosra pirítjuk, majd hozzáadjuk a gombát. Ekkor sózzuk, borsozzuk,

megszórjuk cukorral és citromlevet csöpögtetünk rá. Addig pároljuk, míg a gomba összes leve elillan, ekkor hozzáadjuk a paradicsomszószt. Még néhány percig pároljuk őket. Megszabadítjuk a babérlevelektől, majd behűtve tálaljuk.

Raggmunk (Svéd palacsinta)

Hozzávalók: 1/2 l tej, 4 burgonya, liszt, só, 1 tojás, bacon, kékáfonya-lekvár.

Elkészítés: A krumplit hámozzuk meg, majd reszeljük le. Készítsünk a tojásból, lisztből, tejből közepes sűrűségű palacsintatésztát. Keverjük bele a palacsintatésztába a lereszelt burgonyát. A bacont pirítsuk meg serpenyőben. Egy evőkanálnyi tésztát tegyünk a serpenyőbe, és süssük mindkét oldalát meg. Az elkészült palacsintákat a baconnel és kékáfonya-lekvárral tálaljuk.

Svéd húsgolyó zöldborsmártással

Hozzávalók: 60 dkg darált hús, 1 tojás, 2 dl 12%-os tejföl, 4 ek zsemlemorzsza, 1 fej vöröshagyma vagy póréhagyma, 2 gerezd fokhagyma, aprított petrezselyem, só, citrombors. **Mártáshoz:** 1 ek zöldbors, 1 ek olaj, 1 tk nádcukor, 1 tk étkezési keményítő, só, mustár, Worcester szósz, 2 dl tejszín.

Elkészítés: Az apróra vágott hagymát kevés olajon átsütjük, hozzáadjuk a darált húshoz a zúzott fokhagymával, tojással és a fűszerekkel együtt. A morzsát elkeverjük a tejfőben, egy kicsit állni hagyjuk, majd összedolgoz-

zuk a hússal. Vizes kézzel gombócokat formázunk a masszából, és serpenyőben kevés olajon gyakran átforgatva jól átsütjük. A mártáshoz a borsot az olajban átsütjük, hozzáadjuk a cukrot, felöntjük egy kevés vízzel, majd mustárral, sóval, worchester szósszal ízesítjük. A tejszínt kikeverjük a keményítővel, a mártáshoz öntjük és pár percig összeforraljuk.

Dán fahéjas csiga

Hozzávalók: 20 dkg sima liszt, 20 dkg Graham-liszt, 10 dkg vaj, 5 dkg cukor, 150 g joghurt, 1-1,5 dl tej, 1 tk sütőpor, 1/2 tk szódadikarbóna, csipet só. **Töltelékhez:** 10 dkg cukor, 2 tk fahéj. Te-

tejére: 4 ek cukrozott, sűrített tej.

Elkészítés: A süttőt előmelegítjük, egy tepsit kibélelünk sütőpapírral. A vajat felolvasztjuk, és langyosra hűtjük. A lisztet összekeverjük az 5 dkg cukorral, sóval, sütőporral, szódadikarbónával. Hozzáadjuk a vajat (kb. 3 evőkanálnyi hagyjunk meg belőle), joghurtot, tejet, és gyorsan összekeverjük. Lágy tésztát fogunk kapni. Borítsuk ki egy belisztezett felületre, és nyújtjuk ki

vékonyra, téglalap alakúra. Kenjük meg a megmaradt olvasztott vajjal, és szórjuk meg a fahéjjal összekevert 10 dkg cukorral. Tekerjük fel szorosan a hosszanti oldalánál indítva, majd vágjuk fel kb. 1-1,5 cm vastag szeletekre. A csigákat sorakoztassuk fel a tepsin, ne túl szorosan, mert nőni fognak. Kenjük meg a tetejüket a sűrített tejjel, és tegyük be a sütőbe őket.

Dán csirke

Hozzávalók: 4 csirkecomb, kb. 1 kg burgonya, 1 közepes fej vöröshagyma, 1 paradicsom, 1 paprika, 20 dkg füstölt szalonna, vegeta, só, olaj.

Elkészítése: Vágjuk a szalonnát apró kockákra. Egy tepsibe szórjuk be a szalonnakockákat, majd egy kevés olajat öntsünk rá. A hámozott, nyers burgonyát karikázzuk fel, és rakosgassuk rá a szalonnára, majd sózzuk meg, és a hasonlóan karikázott hagymát szórjuk szét rajta. Ezután következik a csirke, amit előre megsóztunk, és vegetával megszórunk. A csirkére ízlés szerint paradicsom-, paprikakarikákat és a maradék szalonnából vágott kis csíkokat, esetleg mindháromat tehetünk. A tepsit fedjük be alufóliával, és tegyük a sütőbe, míg meg nem puhul a hús, ez kb. egy óra, ekkor a fóliát levéve pirítsuk ropogósra.

Kert-ész

Mentsük, ami menthető

Bizonyára sokan döntenek úgy, hogy elkezdnek kertészkedni, bár eddig azt sem tudták, mi fán terem. Az újdonsült hobbikertészeknek gondot okoz már az is, hogyan tegyék rendbe a földjüket. Először szabadítsuk meg a telket a gyomoktól, vágjuk ki az értéktelen bokrokat, az elpusztult növényeket. Legjobb, ha metszőollót, baltát és motoros fűrészt használunk étetés helyett. A lemetezett ágakat, növényi maradványokat komposztálhatjuk. A területünk letisztítása után a taraktól és más gyomokat gyomirtóval pusztítsuk. A mai gyomirtók nagy előnye, hogy csak a zöld részeket pusztítják el, és hatástalanul felszívódnak a talajban. Kipermetezéskor figyeljünk arra, hogy a szél ne hordja szét a szert, mert minden zöld részt elpusztít. Ezért szél-

csendes időben, alacsony nyomáson és terelő védelemmel használva juttassuk ki a talajra. Vizsgáljuk meg a gyümölcsfákat, gyümölcsbokrokat, díszcserjéket. A túl öreg, beteg, kiszáradt növényeket vágjuk ki. A még használható, egészséges öreg fákat tisztogassuk le, vágjuk le a száraz, kórokozókkal, kártevőkkel erősen fertőzött ágakat. Ne metsszük meg erősebben, mert legyengíti a fát! Bőségesen trágyázzuk növényeinket. Egy négyzetméterre 5-8 kg szerves trágyát dolgozzunk a talajba. Ezzel egy időben a növényvédelmet is elkezdhetjük.

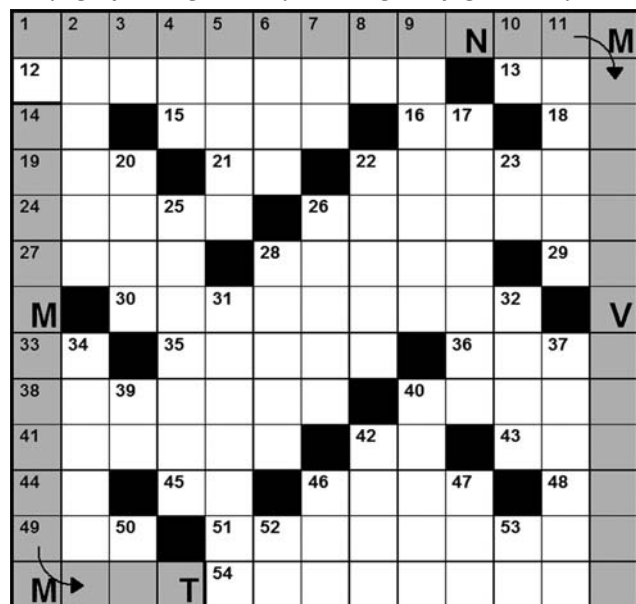
Sármási-Bocskai János
kertész-mérnök

Női sofőr

Egy asszony panaszkodik az orvosánál:

– Doktor úr, segítesem rajtam! Nem tudom, mit tegyek, ugyanis a férjem állandóan beleszól a vezetésembe.

– Nyugodjon meg, asszonyom, a legtöbb jogosítvánnyal ren-

delkező férj ezt csinálja, ha a felesége vezet.
– ... (poén a rejtvényben)

Vízszintes:

1. A poén első része. 12. Dzsesszstílus. 13. Duplán: üres beszéd. 14. Hektométer (röv.). 15. Romlott a szalonna. 16. Reform része! 18. Tudáselem! 19. Pale...; világos angol sör. 21. Zőrej része! 22. Rútít. 24. A világ egyik leghosszabb folyója. 26. Ízlelő. 27. Incidens, história, esemény. 28. Identitás. 29. Társasházi törvény (röv.). 30. Szelektálva kiemel. 33. Kűzd (nép.). 35. Sátrak csoportja. 36. Teremsport. 38. Eseményi, tökéletes. 40. Bakának behív. 41. Alárendelt szervhez intézett kérés. 42. Felelős kiadó (röv.). 43. ... de France; francia régió. 44. ... Paloma. 45. Kétes! 46. Lombos növény része. 48. Italy (röv.). 49. ... Kaleh; sziget volt a Dunán. 51. Élősködő növény. 54. Csúszva működő nyílászáró.

Függőleges:

1. Christus Dominus (röv.). 2. Dörzsölt, hétróbas. 3. Axilla (röv.). 4. Koreai autómárka. 5. Forró, meleg. 6. Élelmiszer. 7. Német gáz. 8. Párban gyón! 9. Nyalánkság. 10. Nemzeti Bank (röv.). 11. Felfüggeszt. 14. A poén második része. 17. Lovát versenyen benevező. 20. Benedek ...; mesemondó. 22. Latin szín. 23. Főosztály (röv.). 25. Vándorral megy. 26. Piaci súly. 28. Bódít, mámorít. 31. Voksol, szavaz valakire. 32. Teréz becézve. 34. Kezembe nyújtó. 37. Bélgörccs, hascsikarás. 39. Elektronikai Igazgatóság (röv.). 40. Díjtábla, fokbeosztás. 42. Trója vesztes! 46. Le is út, ... is út. 47. Apró halfaj. 50. Arzén vegyjele. 52. Sorban áll! 53. Sarlópenge!

2	9			6						
		4	1							
5	1				2					7
7									1	8
	5				3				4	2
9										8
				6						
				7		5	4	6		
						8		3	9	

Közepes fokozat

A 81 mezőt a rácsban úgy kell kitölteni, hogy minden sorban, minden oszlopban és a 3×3-as négyzetekben 1-től 9-ig mindegyik számjegy csak egyszer szerepeljen. Jó játékot!

Készítette: Buna Botond

Előző feladványunk megfejtése

7	6	2	5	8	4	9	3	1
5	8	9	3	2	1	6	4	7
1	3	4	6	9	7	5	8	2
8	4	5	2	7	3	1	9	6
2	7	1	8	6	9	3	5	4
6	9	3	1	4	5	2	7	8
4	1	8	9	3	2	7	6	5
9	5	7	4	1	6	8	2	3
3	2	6	7	5	8	4	1	9

Népmesék óvodásoknak

Az már nem igaz!

Egyszer volt, hol nem volt, még az Óperenciás-tengeren is túl, volt egy szegény ember; volt annak három fia.

Egyszer a király kihirdette az egész országban, hogy annak adja a lányát, aki előtte olyant tud mondani, amit ő el nem hisz.

Meghallja ezt a szegény ember legidősebb fia, akit Péternek hívtak, kapja-fogja, elmegy a királyhoz; megmondja egy szolgának, hogy ő beszélni akar a királlyal.

A király mindjárt gondolta, hogy mit akar a legény, de nem mondta senkinek, csak azt parancsolta, hogy ereszkék be tüstént. Pedig akkor már annyi királyfi meg isten tudja, micsoda nagyúr megfordult a király előtt, mint csillag az égen, mint fűszál a réten, s mindegyik a királykisasszonyt akarta volna elvenni, de egy se tudott olyant mondani, amit a király el ne hitt volna.

Bemegy hát Péter a királyhoz, s köszön neki:

– Jónapot adjon isten, király uram!

– Adjon isten neked is, fiam! Hát mi járatban vagy?

– Én bizony házasodni akarok, uram király!

– Jól van, fiam, de hát aztán mire vinnéd az asszonyt?

– Tudja az isten! Majd csak eltartanám valahogy... Az apámnak van egy háza meg egy kis földje is.

– Elhiszem, fiam – mondja a király.

– Aztán meg van három

darab marhánk is.

– Azt is elhiszem.

– Most nemrégiben a trágya annyira meggyült az udvarunkon, hogy már nem is fértünk tőle.

– Elhiszem.

– Egyszer azt mondja az apánk: „Fiaim! Hordjátok ki ezt a trágját arra a kis földre, majd talán használ neki valamit.”

– Elhiszem.

– Mi aztán kihordtuk a trágját három hét alatt két kosin.

– Elhiszem.

– Hanem tévedésből a szomszéd földjére hordtuk mind egy szálíg.

– Elhiszem.

– Mikor már ez is megvolt, hazamentem, és megmondtam az apámnak.

– Elhiszem.

– Akkor aztán én, az édesapám meg a két kisebb testvérem, úgy négyecskén kiementünk a földünkre.

– Elhiszem.

– Azután megfogtuk a szomszédunk földjének a négy sarkát, felemeltük, mint az abroszt szokás, és a trágját róla a mi földünkre fordítottuk.

– Elhiszem.

– Aztán a földünket teleszórtuk fűmaggal.

– Elhiszem.

– A fűmagból olyan sűrű erdő nőtt, hogy ki látott olyant, ki nem!

– Elhiszem.

– Az apám sajnálta kivágnatni azokat a gyönyörű fákat: hát vett egy falka disznót.

– Elhiszem.

– Aztán a fölséged öregapját megfogadta kanásznak!...

– Hazudsz! Akaszt... - Hanem a királynak hirtelen eszébe jutott a fogadása, rögtön papot hívatott, a szegény ember fiával összeadta a lányát, csaptak akkora lakodalmat, hogy hét országra szólt a híre, még az árva gyermek-

ma is az: bűdösbanka. Amint repdesett jobbra-balra, erre-arra, hát látott egy helyen egy gyönyörű, ügyes fészket. Megnézegette alaposan, s elkezdte kérdezni a többi madártól:

– Ez a fészek milyen madáré? Ki csinálta ezt? Milyen ügyesen meg van csinálva!

Azt mondta neki a többi

segítsen nekem, csináljunk nekem is egy olyan ügyes fészket. Tanítson meg engem is, megfizetem jól.

A szarka hajlandó volt.

– No – azt mondja –, gyere, menjünk, gyűjtsünk anyagot.

Elmentek, s hordtak oda tövist, ágakat, szalmát, s ami kellett, mindenfélét. Mikor

– Na, csak így, csak úgy. A banka megint azt mondta:

– Tudom, tudom.

A harmadik ágat is vette.

– Csak így, csak úgy.

– Tudom, tudom.

A harmadiknál, a negyediknél már kezdett feltűnni a szarkának: „Ni te, ez mindenre csak azt mondja, hogy tudom, tudom!”

Ötször, hatszor, hétszer, nyolcszor mind mondogatta a bűdösbanka, s mikor meggyült a szarkában a mérgeg – még csak az alja volt meg a fészeknek, még csak ilyen alakú volt, mint nekem a tenyerem –, megharagudott a szarka, s azt mondja a bűdösbankának:

– Na, ha tudod, akkor csinálj magad!

Elrepült a szarka, s a bűdösbanka ott maradt. Ma is, ha valaki valahol lát egy bűdösbankafészket, csak ennyi (mutatja a tenyerét), még le is hengerőznek a tojások róla. Amikor kikölti a kicsi madarakat, így kell odafigoizzanak a fészek fenekére (begörbített ujjakkal mutatja) ne hogy lehangeredjenek, mert amelyik lehangeredik, az visszamaszni többet nem tud.

A bűdösbankának hát úgy maradt a fészke, ahogy hagyta a szarka, mikor megharagudott. Azóta is úgy él, éldegél, ahogy lehet.

Icinke-picinke

Népmesék óvodásoknak

(Válogatta és szerkesztette:

Kovács Ágnes)

nek is akkora kalácsot adtak a kezébe, mint a karom! Volt lé meg lé, hát még a sok hús nélkül való lé!

Gallér híján köpönyeg, hazudtam, mert volt kinek!

A bűdösbanka fészke

Egyszer volt, hol nem volt, még hetedhét országon is túl, volt egy szép tarka madár. Annak a neve volt, de még

madár:

– Ez a szarka fészke, ő csinálta ezt, a szarka.

Na, hát akkor a bűdösbanka addig ment, amíg találkozott a szarkával, s megkérdezte tőle:

– Maga csinálta ezt a fészket?

Azt mondta rá a szarka:

– Én.

– Legyen szíves – azt mondja neki a bűdösbanka –,

mindent összehordtak, akkor keresett egy alkalmas helyet a szarka, ahova a fészket rakja. Azt mondta a bűdösbankának:

– Na, nézz ide!

Elvett egy ágat.

– Ezt tedd csak így is s csak úgy is.

Akkor azt mondta a bűdösbanka:

– Tudom, tudom.

Akkor vett egy másik ágat.

Tizenkét hónap a természetben

„Csip-csup, csip-csup”, megérkezett a csip-csalp füzike is. A seregélyek, barázdabillegetők, gólyák után érkeznek a rozsdafarkúak, füzikék, poszáták. Az ablakom alatti kertbe a múlt héten érkezett meg a házi rozsdafarkú, őt követte a kerti rozsdafarkú, és most hallom a csip-csalp füzike hangját. Kinéztem az ablakon, de a madárkát nem láttam. Távrolról hallatszott a hang, valahol a Kós Károly út menti gesztenyefasor között lehetett a madár.

Távcsövet ragadtam, habár tudtam, hogy nagyon kevés

esély van arra, hogy megpillantsam a füzikét, de azért átkutattam minden fát, ami a látótérben volt, eredménytelenül. Erdei pinty harsány éneke szintén távrolról hallatszott azonban a madarat rövid keresgélés után megtaláltam az egyik tuján.

Gerle turbékolt, észre is vettem a madarat. Ott ült a magas nyírfa legfelső ágán egyedül. Egy ideig kuporgott majd elrugaszkodott, és számításom szerint tíz-tizenkét méter magasra szállt fel, kb. hatvanöt fokos szögben, majd szárnyait szétárva, kisé leejtve ereszkedni kezdett, egy félkörív megtétele után közel, olyan két-három méternyire került a kiinduló ponttól, onnan egyenesen az ágra szállt, eközben hangot hallatott. Azonban amikor a közelbe gerlék kerültek, az ereszkedés közben is hosszan bűgött. Ahogy megérkezett, nekilátott tollászkodni, majd turbékolt a jól ismert, könnyen visszaadható hangján, és gyakran nászrepült. Más gerlék már párban vannak, sőt már láttam olyan fészket, ahol a gerlice a tojásokon ült.

Késő délutánig ismétlődött a jelenet, kitartóan hívta fel magára a figyelmet. Remélem, sikerült párt találnia magának, ugyanis az utóbbi napokban nem láttam a gerlét.

Kelemen László,

Rara Avis

Madártani Egyesület

Kutya papírtányérból

Egy mélyebb papírtányért kettévágva és kifestve ezt a mókás kutyust, te is elkészítheted. Gyorsan megy, pár perc az egész.

Szükséges eszközök: egy mélyebb, tálkaszerű papírtányér, olló, ragasztó, piros és barna színű papír, színes filctollak.

Elkészítés: a papírtányért közepén ollóval vágd kettő-

be. Piros színű papírból vágd ki a kutya nyelvét, barna papírból pedig vágj sok csíkot. Ez lesz a lombos fül. A papírcsíkokat hajtogasd meg, hogy a kutya haja göndör legyen. Piros festékkel fessél száját, feketével szemet a kutyának, majd a haját és a nyelvet ragaszd fel. Végül a két darabot ragaszd össze a képen látható módon. Jó szórakozást!

Erdei pinty

Hétféle mellékletünk *Életmód és Csodavár* oldalait Orosz Anna szerkesztette